

حکومتی هه‌ریێمی کوردستان / هه‌ی‌راق
وه‌زاره‌تی کشتوکاڵ و سه‌رچاوێکانی ناو
یه‌رێوه‌یه‌رایه‌تی گشتی توێژینه‌وه‌ و رفینمایی کشتوکاڵی

ته‌رزه‌ ترێیه

ناو‌داره‌کانی کوردستان

ئاماده‌کردنی
ئه‌ندازباری کشتوکاڵی
حنا یوسف صلیوا

حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان
وه‌زاره‌تی کشتوکاڵ و سه‌رچاوه‌کانی ناو

ب.گ. توژبهنه‌وه‌و رینمایی کشتوکاڵ

ته‌رزه‌ ترییه‌ ناو‌داره‌کانی کوردستان

نوسین و ئاماده‌ کردنی

حنا یوسف صلیوا

پیداچوونه‌وه‌ی

ذ. شلیڕ مه‌حموود ته‌ها

صدرا‌الدین نورا‌الدین ابوبکر

هه‌ولێر ۲۰۱۱

پيشه‌كى:

زور له كونهوه دارميو له عيراقدا به‌گشتى و له كوردستانيش به‌تايبه‌تى چيندراوه. ههر له‌گه‌ل نيشته‌جيبوونى مرؤف له دوئى رافيددهينهوه تاكو ئيستاش هه‌روهك له نووسينه كونه‌كانى سه‌ردمى ناشووريبه‌كان، كه له موزه‌خانه‌كان هه‌لگيراون، ناماژه‌ى پيكراره، ته‌نانه‌ت جوژى په‌روه‌ده‌كەشى له شيوه‌ى په‌روه‌ده‌ى سابات بووه، هه‌روه‌ها له‌زور شوين له قورناني پيرۇزدا ناماژه‌ى پيكراره.

له‌به‌ر نه‌وه‌ى تری به‌زوری له‌وشوینانه ده‌چیندریت كه لیژن وهك قه‌دیالی چیاكان و گردۆلكه‌كان، بویه ده‌بیته هۆكارێكى گرنه‌گ بۆ نه‌هیشتن یان كه‌مكردنه‌وه‌ى دامالینی خاك، ده‌بیته هۆى خۆشكردنی ناووه‌هاو جوانكردنی نه‌م شوینانه كه بۆ گه‌شت و گوزارشیاو بیته. له‌لایه‌كى تریشه‌وه داهااتیكى زور باشی بۆ جووتیاره‌كان ده‌بیته.

به‌هۆى گرنه‌گى تری به‌زور شیواز به‌كاردیته: وهك: به‌كارهینانی له‌سه‌ر خوان و وشك كرده‌وه‌و دروستكردنی دوشاو، له‌گه‌لاكه‌شى بۆ چیشته لیژان به‌سووده، كه‌واته تری سوودیكى ئابوورى زور باشی بۆ ره‌زه‌وان هه‌یه، ویرای به‌ره‌مه‌كه‌ى به‌لكو گه‌لاكه‌شى داهااتیكى باشی بۆ دابین ده‌كات تری له‌نیوان میوه‌جاته‌كانی تر به‌ پله‌ى یه‌كه‌م دیته، ئینجا چى له‌رووی گرنه‌گى به‌ره‌مه‌كه‌ى و چى له‌رووی رووبه‌رى چاندنی له‌ جیهان كه‌ ریژه‌ى سى چاره‌گى رووبه‌رى چاندراو به‌ میوه‌جات داگیر ده‌كات .

له‌به‌ر گرنه‌گى تری و كه‌مكردنه‌وه‌ى هاورده‌كردنی له‌ ولاتان به‌تايبه‌تى ولاتانی ده‌وروبه‌ر پنیوسته گرنه‌گیه‌گى زور به‌ ره‌زه‌وان بدریته، بۆ به‌كارهینانی شیوازی زانستی له‌ به‌ریوه‌بردنی باخه‌كانیان چى له‌رووی كیلان و په‌ین كردن چى له‌رووی شیوازی په‌روه‌ده‌كردندا رینماییان بكریته، تاكو بتوانین برى تریی هاورده كه‌م بكریته‌وه، نه‌مه‌ش ده‌بیته پالپشتیک بۆ ئابوورى ولات .

له‌به‌ر نه‌م هۆكارانه سه‌رموه نه‌م نامیلکه‌یه ده‌خريته به‌رده‌ستی خوینهر و کارمه‌ندانى كشتوكالی و باخه‌وانه‌كان تاكو سوودی هه‌بیته‌تیایدا نه‌و ته‌رزه (پۆل، صنف) سه‌رکه‌وتوانه‌ى ده‌ستنیشان كراوه كه له‌گه‌ل ژینگه‌ى كوردستان ده‌گونجیته و نه‌وشوینانه‌ش كه بۆ نه‌م ته‌رزانه له‌ بارن. تاكو له‌ په‌روه‌ده‌كردنی باخه‌كانیان و ناسینه‌وه‌ى ته‌رزه‌كان و زیادكردنی برى به‌ ره‌مه‌كانیان سوودی ئی وه‌ربگرن.

پیشکە شکردن:

ئەم نامیلکەيە پيشکەشى ئەم بەريزانەيە کە بايەخى باخ دەزانن و گرنكى بەچاندن و پەروردەکردنى دارمىو دەدەن، هيوادارم بە سوود بىت.

سوپاس و پييزانين:

زۆر سوپاسى بەريزان:

مامۆستا سەردار سامى نورەدين ب. گ. تۆزىنەو و رينمايى.

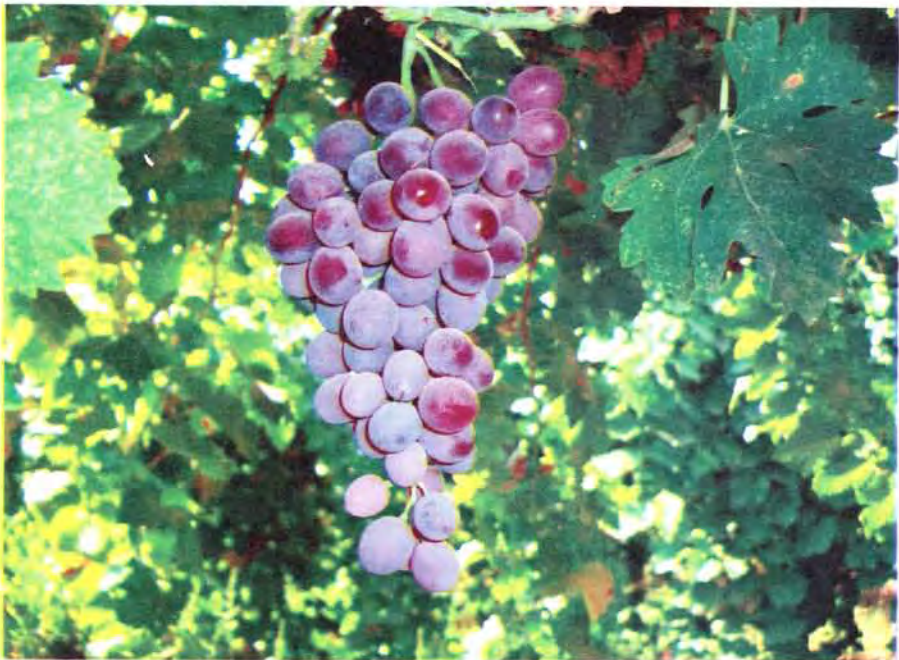
مقصود خالد عبدالرحمان، ب. بەريۆدەبەرايەتى تۆزىنەوئى كشتوكالى هەوليئر.

صدالدين نورالدين ابوبكر، شارهزاي كشتوكال، ب. تۆزىنەوئى كشتوكالى هەوليئر.

حسين حامد حمد. بەرپرسى پلاننان. ب. تۆزىنەوئى كشتوكالى هەوليئر. دەكەم

كە هاندان و دەستگرتنمدا دريغيان نەكرد. خوازيارم خودا ئاوکوفيان زۆر بکات

هەرودها سوپاسى د. زهير العاملى دەكەم، كە مامۆستايەكى دئسۆزم بوو لە كارەكەمدا.

ياقوتى (YAQUTI)

تەرزە تىرى ياقوتى (كىنگەي تىرى بەرپۈدە بەرپىتى تۈزىنەمۇ كىشتوكالى ھەولنېر/غىناۋە)

سىقاتى بەرھەممەكەي: تەرزەكى بېدەنكە و زۇر زوو پىدەگات (لەسەرتايى مانگى حوزەيراندا) قەبارە ھۆشپىيەكەي بچووكە، كىشەكەي ۱۶۰ گرامە، و شىۋەكەي قوچەكپىيەكى شان كورتە، رەنگى تىرى بېگەپىشتوو سوورپىكى پەمەپىيە، كە تەواو بېگەپىشت رەنگەكەي تارىك تر دەپىت، شىۋەي دەنكەكانى گۆپىن: (كروپى) بەرپىك و بېكى لە پال يەكترن، توپكەكەي نەختىك نەستوورە، بەچىنپىك شەمپى تەنك داپۇشراۋە، كرۇكەكەي گۆشتەنە، تام و چىزى خۇشە، نەختىك ترشە، جۇرى گولەكانى نېرەمووكن، ھىشووەكەي لە گرپى چوارەم و پىنچەمەۋە دەدات.

بەكارھىنانى: تىرىيەكى سەرخوانە (المائدة) بۇ خواردنى رۇزانە بەكاردېت.

شىۋەي كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا، درىزى نەو لكانەي كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان(۶-۸) چاۋە داپە وىراي قەدى كورت (۲-۳) چاۋە كە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەممەكان بۇ سالى داھاتوو. شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاو بۇ نەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، يان بەشىۋەي پىتى (T)، يا (Y) .

زىنگەي گونجاو بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەرووبەرى ھەولنېردا دەچىنرېت.

سەۋزە كۆمەلەكەي (المجموع الخضري): شىۋەي گەلەكەي پىنچ پەرە (خمسة فصوص) قىشاشنى نىۋان پەرەكانى قوولە، لىۋارى گەلەلە ددانەدارى تىزە، رەنگەكەي سەۋزىكى كالە، يان زەرد باۋە، رەنگى لاسكۆكەي گەلەلە سوورپىكى پەمەپىيە، دەمارەكانى گەلەلە دەرەكەوتوون، بىنكەكەشيان نامال سوورە، رەنگى توولە مېۋەكانى سەۋزىكى سوور باۋە، رەنگى تەرزەكەي سەۋزە، بىنكەكەشى نامال سوورە، گەپەكانى (ماۋە نىۋان گرپىيەكانى) ھاورپىك و نىمچە يەكسانن.

بهرزی (BUHRZI)

تەرزە تىرى بەرزى كىنگە تىرى بەرىمبەرايتى تۆزىمەدى كىتوكالى ھەولنر/عناكود

سىفاتی بەرھەمەكەي: زوو پىندەگات (لە سەرەتايى مانگى تەمووزدا) قەبارەى ھۆشپىيەكەى، مام ناوئەندىيە، كىشەكەى ۵۰۰ گرامە، شىۋەكەى قوچەكپىيەكى درىژە و دووشانى دەرکەوتوۋى ھەپپە، رەنگى تىرى پىگەپىشتوو زەردىكى كەرمانى كالتە، شىۋەى دەنكەكانى ھىلكەپى درىژن كە لەناو ھېشووھەكەى پەرت و بلاون، يەك دەنك (۲) دانە تۆۋى گەرەى تىدايە، تۆيكلەكەى تەنكە، بەچىنلىك شەمپى روون داپۇشراۋە، كۆرۈكەكەى گۆشتەنە، ئاۋگدارە و توندەو يەگگەرە، تام و چىزى خۆشە، لەبەر ئەۋەى بىستەى ھېشوو و تەۋەرەكەى لە جۆرى گىايىن (من النوع العشبى) لە كاتى لى كىرەنەۋە و ھەلگرتى دەشكىن، بۆيە پىۋىستە بە نەرمى لى بىكرىتەۋە و ھەلگىرەت، ھەرۋەھا بەۋەش جىاۋازە كە دەنكۆلەى بچوك لەناو ھېشووھەكانى ھەپپە، جۆرى گولەكانى نىرەموۋك، ھېشووھەكەى لە گرىى پىنچەم و شەشەمەۋە دەدات.

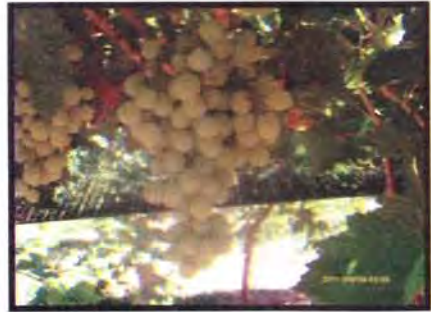
بەكارھىناتى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى رۆژانە بەكاردىت، خەسلەتلىكى بازرگانى ھەپپە و لەبازار كىرەندا خۇقرۆشە.

شىۋەى كەزاختىن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختىندا درىژى ئەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرەت لە نىۋان (۶-۸) چاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، يان بەشىۋەى پىتى (T) يان (Y)، يان سابات.

ژىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋە، لە دۆل و بناردەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گىردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋىيەرى ھەولنرەدا دەچىنرەت.

سەۋزە كۆمەلەكەى (المجموع الخضري): شىۋەى گەلاگەى پىنچ پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە، رەنگى روۋى دەرەۋەى و ژىرەۋەى گەلاى سەۋزىكى كالتە لاسكۆكەى گەلاى سەۋزىكى سوور باۋە، دەمارەكانى گەلاى دەرەۋەتوون، بىنكەكەشيان ئامال سوورە، نەختىك بە لاى تىغەكانى گەلاگەۋە كشاۋەتەۋە، رەنگى توۋلە مېۋەكانى سەۋزىكى ئامال سوورە، رەنگى تەرزەكەى و بىنكەكەشى سەۋزە. گەپەكانى(ماۋە نىۋان گرىيەكانى) نىزىكەى ھاۋرىك نىن تا بەرەۋە لوتكە گەشەكەى نىزىك بىنەۋە درىژىيەكەيان كورت دەبىتەۋە.

دزمار (DIZMAR)

تەرزە تریزى دزمار * كىنگەي تریزى بەرئۆبەرايشى تۆزىنەموى كىشتوكالى ھەولئىر/ەنكاود *

سيفاتى بەرھەمەكەي: زوو پىدەگات (لە سەرەتايى مانگى تەمووزدا)، قەبارەى ھۆشپىيەكەى مام ناومندىيە و كىشەكەى ۲۷۵ گرامە، شىۋەكەى قوچەكىكى لولەيىيە رەنگى تریزى پىنگەپىشتوو زەردىكى نامال سەوزە، شىۋەى دىنكەكانى ھىلكەيىن بە رىكى لە پال يەكتەر نىن، يەك دىنك (۲ - ۴) دانە تۆۋى تىدايە، تويكەكەى زۆر تەنكە، كرۆكەكەى گۆشتە، رەنگ زەردە، تام و چىزى خۆشە و نەختىك ترشە، جۆرى گۈلەكانى نىرەمووكن، ھىشووەكەى لە گرىي چوارەم و پىنچەمەوہ دەدات *

بەكارھىنانى: تریيەكى سەرخوانە (المائدة) بۇ خواردىنى رۆژانە بەكاردىت *

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكردى: لە كاتى كەزاختندا درىزى نەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرئىت لە نىوان (۶-۸) چاۋە دايە وىراى ھەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردى گونجاو بۇ نەم تریيە كۆردۆنە لەسەر تەل، يان بەشىۋەى پىتى (T) يان (Y)، يان سابات.

زىنگەى گونجاو بۇ چاندنى: تریيەكى بەراۋە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەوروبەرى ھەولئىردا دەچىئرىت.

سەوزە كۆمەلەكەى (المجموع الغضري): شىۋەى گەلاگەى پىنچ بەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىوان بەرەكانى قوول نىن، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە،لايەكيان كۆۋرە، رەنگى روى دەرەۋەى و زىرەۋەى گەلاى سەوزە، لاسكۆكەى گەلاى سەوزە، نەختىك مەيلەو سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەركەوتون، بىنكەكەشيان سەوزە، رەنگى تەرزەكەى سەوزە، بىنكەكەشى نامال سوورە، رەنگى تۈولە ميوۋەكانى سەوزىكى نامال سوورە، گەيەكانى(ماۋەى نىوان گرىيەكانى) ھاۋرپىك و نىمچە يەكسانن.

ريجينا (REGINA)

تەرزە تىرى ريجينا كىنگە تىرى بەرپومەراش تۇزىنەمەي كىتوكالى ھەولئىر/عناكە

سىياتى بەرھەمەكەي: تەرزەكى بېدەنكە زوو پېدەگات (لەسەرتايى مانگى تەمووزدا)، قەبارەى ھۆشپىيەكەي مام ناوۋەندىيە، كېشەكەي ۴۰۰ گرامە، شېۋەكەي قوچەككى لولەيىيە رەنگى تىرى بېگەپىشتوو زەردىكى نامال سەۋزە، كە تەۋاۋ پېگەپىشت رەنگەكەي زەرد تر دەبىت، شېۋەى دەنكەكانى گۈيىن، بەرپكى لە پال يەكتىر نىن، تويكەكەي نەختىك ئەستورە، كرۈكەكەي گۈشتە، رەنگ زەردە، تام و چىزى خۇشە و نەختىك ترشە، لە كاتى بەحېپىشتى لەسەر دارمىۋەكەي بۇ ماۋەيەك خۇپانگىرېت، جۇرى گۈلەكانى مې يىيە پىۋىستى بە تەرزە بېتېنەر (ملقح) ھەيە لەگەلى بېچىنرېت، ھېشۋەكەي لە گرېى پىنچەم و شەشەمەۋە دەدات.

بەكارھىنانى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى رۇزانە بەكاردىت .

شېۋەى كەزاختى و پەرومردەكردنى: لە كاتى كەزاختىدا دىرېزى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان (۴- ۶) چاۋە دايە وپىراى قەدى كورت (۲ - ۳) چاۋ بۇ مەبەستى گۈرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرومردەكردنى گونچاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۈزدۈنە لەسەر تەل، يان بەشېۋەى پىتى (T) .

ژىنگەى گونچاۋ بۇ چاندىنى: تىرىيەكى بەراۋە، لە دۆل و بىنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۈلكە و دەشتەكانى دەۋرۋىيەرى ھەولئىردا دەچىنرېت.

سەۋزە كۈمەلەكەى (المجموع الغضري): شېۋەى گەلاكەى پىنچ بەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان بەرەكانى قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىرە، رەنگى روۋى دەرەۋەى و ژىرەۋەى گەلاى سەۋزە، لاسكۈكەى گەلاى سەۋزىكى نامال سوۋرە، دەمارەكانى گەلاى دەرگەوتوون، بىنكەكەشيان سوۋرە، ئەم رەنگە بەلاى تىغەكانى گەلاكەۋە كشاۋەتەۋە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە، بىنكەكەشى سوۋر باۋە، رەنگى تۈولە مېۋەكانى سەۋزىكى نامال سوۋرە، گەيەكانى(ماۋەى نىۋان گرېيەكانى) ھاورپىك و نىمچە يەكسان.

تومسن سیدلس (THOMPSON. SEEDLESS)

تەرە ترپى تومسن سیدلس كىلگەى ترپى بەرپۆدەبەراپتى تۆزىنەۋدى كىشتوكالى ھەولپىر/عنكاۋە

سىفاتى بەرھەمەكەى: تەرەزەكى بېدەنكە كاتى گەپىشتى مام ناۋەندىە (لە سەرەتاپى مانگى تەمووزدا) قەبارەى ھۆشپىبەكەى گەۋرەپە، كىشەكەى دەگاتە نىزىكەى ۸۰۰ گرامە، شپۆدەكەى قوچەكپىبەكى شان گەۋرەپە، رەنگى ترپى بېگەپىشتوۋ زەردىكى نامال سەۋزە، شپۆدى دەنكەكانى ھىلكەپىن، بە قەبارە بچوۋكن، كرۈكەكەى گۆشتنە، تام و چپىزى شىرنە و خۆشە ، تويكلەكەى تەنكەبەچىننىك شەمپى تەنك داپۇشراۋە، ناۋگەكەشى بى رەنگ و بى بۆنە گولەكانى نىرەموۋكن، بە باشتىن بېتىنەر(ملقح) دادەنرپت.

بەكارھىنانى: ترپىبەكى سەرخوانە بۇ خواردنى رۆژانە بەكاردپت، وشك دەگرپت بۇ دروست كردنى مپووز و كىشمش، كە نپوۋى بەرھەمى جپهان بۇ دروست كردنى كىشمش بۇ نەم تەرەزە دەگرپتەۋە خەسلەتپكى بازارگانى ھەپە، لەبازاركرندادا خۆفروۋشە.

شپۆدى كەزاختى و پەرۋەدەكردى: لە كاتى كەزاختندا درپزى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جپ دەھپلرپت لە نپوان(۱- ۶)چاۋە داپە وپراى قەدى كورت (۲ - ۳) چاۋ بۇ مەبەستى گۆرپنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوۋ، شپۆۋى پەرۋەدەكردى گونجاۋ بۇ نەم ترپىبە كۆردۈنە لەسەر تەل، پان بەشپۆدى پىتى (T)، پان (Y)، پان سابات.

رپنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: ترپىبەكى بەراۋە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىپەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋبەرى ھەولپردا دەچپنرپت.

سەۋزە كۆمەلەكەى (المجموع الخضرى): شپۆدى گەلاگەى پىنچ بەرە (خمسە فصوص) قلىشانى نپوان بەرەكانى نىمچە قوۋلە، لپۋارى گەلاى ددانەدارى تپزە، رەنگى گەشە لوتكەكەى سەۋزىكى مەپلەۋ زەردە، درەۋشاۋدپە بى گەندەموۋە، پەكەم و سى پەم گەلاى گەشە لوتكەكەى بى بەرە، پان سى بەرە سەۋزىكى مەپلەۋ زەردە، كەچى گەلاى چۋارەم وپىنچەم رەنگى روۋى دەرەۋى سەۋزىكى تارىكە، روۋى زپرەۋى سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى سەۋزىكى نامال سوۋرە، دەمارەكانى گەلاى دەرەكەتوۋن، بىنكەكەشپان سوۋرە، رەنگى تەرەزەكەى سەۋزە، بىنكەكەشى سوۋر باۋە، رەنگى توۋلە مپوۋەكانى سەۋزىكى نامال سوۋرە، گەپەكانى(ماۋەى نپوان گرپبەكانى) ھاۋرپك و نىمچە پەكسانن.

شدة سوداء (SHADA.SODAA)

تەرزە تریى شدة سوداء كىلگەى تریى بەرىۋەرايتى تۆزىنەۋى كىستوكالى ھەولئىر/غىناۋە

سىفاتى بەرھەمەكەى: زوو پىدەمگات (لەكۆتايى مانگى حوزەيراندا)، قەبارەى ھۆشپىھەكەى مام ناۋەندىيە، كىشەكەى ۲۸۰ گرامە، شىۋەكەى قوچەككەى دوشانە، رەنگى تریى پىگەيشتوو رەشە، كە تەۋاۋ پىگەيشت رەنگەكەى تارىك تر دەبىت، شىۋەى دىنكەكانى گۆيىن، بەرىك و پىكى لە پان يەكترن، يەك دەنك (۲ - ۴) دانە تۆۋى گەورەى رەنگ زەردى تىدايە، تويكەكەى نەختىك نەستوورە، بەچىنىك شەمى چىر داپۇشراۋە، كرۇكەكەى ناۋگدارە، تام و چىزى خۇشە، نەختىك ترشە، رەنگى ناۋگەكەى زەردىكى لىمونيە، جۆرى گۆلەكانى نىرەموۋكن، ھىشۋەكەى لە گرىى چوارەم و پىنچەمەۋە دەدات.

بەكارھىنانى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردنى رۆزانە بەكاردىت، ناۋگدارە بۇ دروست كردنى زۆر جۆرە گوشراۋ بەكار دىت، خەسلەتتىكى بازىرگانى (تجارى) ھەپە لە بازاركردندا خۇفروشە .

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىزى نەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جىن دەھىلرەت لە نىۋان(۶-۷) چاۋە دايە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ نەم تىرىيە كۆردۆنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T) يان (Y)، يان كۆلك.

زىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋە لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گىردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەبەرى ھەولئىردا دەچىنرەت.

سەۋزە كۆمەنەكەى المجموع الغضري: شىۋەى گەلاگەى پىنچ پەپە (خەمسە فەۋۋى) قلىشانى نىۋان پەپەكانى قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لايەكيان كوۋرە، رەنگى روۋى دەرەۋەى سەۋزىكى تارىكە، روۋى زىرەۋەى سەۋزە، لاسكۆكەى گەلاى نامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەرەكەۋتوون، بىنكەكەشيان سوورە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە، بىنكەكەشى سوور باۋە، رەنگى تۈولە مىۋەۋەكانى سەۋزىكى نامال سوورە، گەيەكانى(ماۋەى نىۋان گرىيەكانى) ھاورپىك نىن، چەند بەلاى لوتكەكەى نىزىك بىنەۋە درىزتر دەمىن.

شدة بيضاء (SHADA.BEAZA)

تەرزە تریئى شدة بیضاء ۋە کینگەئى تریئى بەرئومبەرایی تۆزینەئوئى کشتوکانى ھەولیر/عتکاوه

سیفاتی بەرھەمەکەئى: زوو پئیدەگات (لەسەرھتایی مانگی تەمووزدا) ھەبارەئى ھۆشبیەکەئى مام ناوھندیەیان گەورمبە، کیشەکەئى ۴۵۰ گرامە، شێوھکەئى قوچەکیبەئى درێژە، رەنگی تریئى پئیکەپشتوو زەردپئیکى کالە، شێوھى دەنکەکانى گۆبیین بەرئیک و پئیکى لە پال یەکتەرن و نیمیەنەکەیان زۆرجوانە، یەك دەنک (۲ - ۴) دانە تۆوی تئیدایە، تۆیکلەکەئى تەنکە، بەجینئیک شەمبئى چەر دابۆشراو، کرۆکەکەئى ناوگدارە، تام و چێزى خۆشە، نەختئیک ترشە، رەنگی ناوگەکەئى زەردپئیکى کالە، جۆزى گولەکانى نیرەمووگن، ھیشووھکەئى لە گریئى جوارەم و پئینجەمەوھ دەدات.

بەکارھیننایى: تریئەکى سەرخوانە بۆ خواردنى رۆژانە بەکاردئیت، ناوگدارە بۆ دروست کردنى زۆر جۆرە گوشراو بەکار دئیت، خەسلەتئیکى بازرگانى (تجارى) ھەبە لە بازارکردندا خۆفرۆشە

شێوھى کەزاختن و پەرورەدەکردنى: لە کاتى کەزاختندا درێزى ئەو لکانەئى کە بۆ بەرگرتن جئ دەھیلرئیت لە نئوان (۶-۷) چاوہ دایە وئیرای قەدى کورت (۲ - ۳) چاو بۆ مەبەستى گۆزینى لقە بە بەرھەمەکان بۆ سالى داھاتوو، شێوازى پەرورەدەکردنى گونجاو بۆ ئەم تریئە کۆردۆنە لەسەر تەل، یان بەشێوھى پئیتى (T)، یان کۆلکە.

ژینگەئى گونجاو بۆ چاندنى: تریئەکى بەراوہ، لە دۆل و بنارەکانى ناوچە شاخاویبەکان و گردۆلکە و دەشتەکانى دەورووبەرى ھەولیردا دەجینرئیت.

سەوزە کۆمەئەکەئى (المجموع الخضري): شێوھى گەلاکەئى پئینج پەرە (خمسة فصوص) قلیشانى نئوان پەرەکانى نیمیچە قوولە، لئوارى گەلائى ددانەدارى تیزە، لایەکیان گوورپ، پەنگى رووى دەرەوھى گەلائى سەوزپئیکى تاریکە، رووى ژیرەوھى سەوزە، لاسکۆکەئى گەلائى ئامال سوورى شەریبەتیبە، دەمارەکانى گەلائى دەرکەوتوون، بئیکەکەشیان سوورە، رەنگى تەرزەکەئى سەوزە، بئیکەکەشى سوور باوہ، رەنگى توولە مئووھکانى سەوزپئیکى ئامال سوورە، گەپەکانى(ماوھى نئوان گریبەکانى) ھاوئیک و نیمیچە یەکسان .

عباسی (ABBASI)

تەرزە تىرى عباسى (كىلگەي تىرى بەرپومبەرايتى تۈزىنەمۈى كىشتوكالى ھەولنر/ەنكاوھ) ﴿

سىفائى بەرھەمەكەي: كاتى گەيشتىنى مام ناۋەندىيە (لە نىۋەى دوۋەمى مانگى تەمووزدا)، ھەبارەى ھۈشپىيەكەى گەورەيە، كېشەكەى ۹۲۰ گرامە، شىۋەكەى قوچەكەىكى درىژ و دوو شان دەرکەوتوۋە، رەنگى تىرى پىگەپىشتوو رەشەپىكى تارىكە، شىۋەى دەنكەكانى گۆيىن بەرىك و پىكى لە پال پەكترن، يەك دەنك (۲ - ۴) دانە تۈۋى رەنگ قاۋەيى كال تىدايە، تۈيكلەكەى ئەستوورە بەچىنىك شەمى چىر داپۋشروە كرۈكەكەى گۆشتنە، ناۋگدارە و تام و چىژى خۇشە، جۈرى گولەكانى مى يىبە، پىۋىستى بە تەرزە پىتىنەر (ملقح) ھەپە لەگەئى پىچىنرېت ھىشوۋەكەى لە گرىپى پىنجەم و شەشەمەۋە دەدات.

بەكارھىنانى: تىرىپەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى رۇژانە بەكاردىت، ناۋگدارە بۇ دروست كردنى زۇر جۇرە گوشراۋ بەكار دىت، وشك دەكرىت بۇ دروست كردنى ميوۋژ، خەسلەتتىكى بازارگانى (تجارى) ھەپە لە بازاركرندنا خۇفروشە .

شىۋەى كەزاختن و پەروەدەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىژى ئەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان (۸ - ۱۰) جاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲ - ۳) جاۋ بۇ مەبەستى گۈرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەروەدەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم تىرىپە كۆردۈنە لەسەر تەل بەشىۋەى پىتى (آ)،يان بەشىۋەى (Υ) يان سابات.

ژىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىپەكى بەراۋە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەوروبەرى ھەولنردا دەچىنرېت.

سەۋزە كۆمەلەكەى (المجموع الغضري): شىۋەى گەلاكەى پىنج پەرە (خەمسە فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە، لايەكيان كوۋرە، رەنگى روۋى دەرەۋەى سەۋزىكى تارىكە، ژىرەۋەى سەۋزىكى كالە،لاسىكۆكەى گەلاى نامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەرکەوتوۋەن، بىنكەكەشيان سوورە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە، بىنكەكەشى سوور باۋە، رەنگى توۋلە ميوۋەكانى سەۋزىكى نامال سوورە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گرىپەكانى) ھاورپىك و نىمچە پەكسانن.

رەش ميو (RASH.MIOW)

تەرزە ترىى رەش ميو كىلگەى ترىى بەرىئومبەرايەتى تۇزىنەۋەى كىستوكالى ھەولپىر/ەنكاۋە *

سىفاتى پەرەھەمەكەى: زوو پىدەگات (لەكۆتايى مانگى حوزەپىراندا)، قەبارەى ھۇشپىيەكەى مام ناۋەندىدە، كىشەكەى ۲۸۰ گرامە، شىۋەكەى قوچەكپىيەكى دوۋشانى دەركەۋتوۋە، رەنگى ترىى پىگەپىشتوو رەشىكى باينجانپىيە، كە تەۋاۋ پىگەپىشت رەنگەكەى تارىك تر دەپىت، شىۋەى دەنكەكانى ھىلكەپىن بەرىك و پىكى لە پال يەكترن، يەك دەنك (۲ - ۳) دانە تۇۋى تىداپە، تويكەكەى نەختىك نەستوورە و نەختىك تفتە، بەچىنىك شەمىتى چىر داپۇشراۋە، كرۇكەكەى ناۋگدارە، تام و چىزى خۇشە، رەنگى ناۋگەكەى پەمەپىيە، جۇرى گولەكانى نىرەموۋكن، ھىشووۋەكەى لە گرپى جوارەم و پىنچەمەۋە دەدات.

بەكارھىناى: ترىيەكى سەرخوانە بۇ خواردنى رۇزانە بەكاردەپت، ناۋگدارە بۇ دروست كردنى زۇر جۇرە گوشراۋ بەكار دەپت، وشك دەكرىت بۇ دروست كردنى ميوۋز، خەسلەتىكى بازركانى (تجارى) ھەپە لە بازاركردندا خۇفرۇشە *

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىزى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرەپت لە نىۋان (۲ - ۵) چاۋە داپە وپراى قەدى كورت (۲ - ۲) چاۋ بۇ مەبەستى گۇرپىن لقا بە پەرەھەمەكان بۇ سانى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم ترىيە كۇردۇنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (A)، يان (Y)، يان كۆلك.

ئىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: ترىيەكى بەراۋ و دىمەكارە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىپەكان و كىردۆلكە و دەشتەكانى دەوروبەرى ھەولپىردا دەچىنرەپت.

سەۋزە كۇمەئەكەى (المجموع الغضري): شىۋەى گەلاكەى پىنچ پەرە (خەمسە قىصۋس) قلىشانى نىۋان پەرەكانى زۇر قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لاپەكىيان كوۋرە، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ئىرەۋەى سەۋزە، لاسكۆكەى گەلاى نامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەركەۋتوۋەن، بىنكەكەشىيان سوورە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە، بىنكەكەشى سوور باۋە، رەنگى توۋلە ميوۋمەكانى سەۋزىكى نامال سوورە، گەپەكانى(ماۋەى نىۋان گرپىيەكانى) ھاورپىك و نىمچە پەكسانن.

سوپرييور (SUPERIOR)

تەرزە تىرى سوپرييور كىنگەي تىرى بەرئومبەرايمىنى تۇزىنەۋدى كىشتوكانى ھەولېر/ئىكناۋە

سىفائى بەرھەمەكەي: تەرزەكى بېدەنكە زوو پېدەگات (لە سەرمتايى مانگى تەموز) قەبارەي ھۆشپىيەكەي مام ناۋەندىيە، كېشەكەي دەگاتە نىزىكەي ۴۰۰ گرامە، شېۋەكەي قوچەكە رەنگى تىرى پىنگەپىشتوو زەردىكى ئامال سەۋزە، كە تەۋاۋ پىنگەپىشت زەردتر دەپىت، شېۋەي دەنكەكانى گۆپىن، قەبارمىيان مام ناۋەندىيە، كرۇكەكەي گۆشتەنە، زېرە تام و چىژى شىرنە و نايابە، تويكەكەي تەنكە، بە چىنىك شەمىي تەنك داپۇشراۋە، ئاۋگەكەشى بى رەنگ و بى بۇنە، گولەكانى نىرەموۋكن ھۆشپىيەكەي لە گرئى چوارەم و پىنچەمەۋە دەدات.

بەكارھىنائى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى رۇژانە بەكاردىت، وشك دەكرىت بۇ دروست كرىنى مېۋوژ و كىشمىش، خەسلەتتىكى بازىرگانى ھەپەۋ لەبازاركرىندا خۇفروشە.

شېۋەي كەزاختن و پەرۋەردەكرىنى: لە كاتى كەزاختندا درىژى ئەۋ لكانەي كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان (۶-۱۰) چاۋە داپە وىراي قەدى كورت (۲ - ۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكرىنى گونجاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۆردۇنە لەسەر تەل، بەشېۋەي پىتى (T)، يان (Y).

ژىنگەي گونجاۋ بۇ چاندىنى: تىرىيەكى بەراۋە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەبەرى ھەولېردا دەچىنرېت.

سەۋزە كۈمەلەكەي (المجموع الغضري): شېۋەي گەلاكەي پىنچ پەرە (خەمسە فەۋۋ) قلىشانى نىۋان پەرەكانى نىمچە قوۋلە، لىۋارى گەلاي ددانەدارى تىژە، رەنگى روۋى دەرەۋەي گەلاي سەۋزىكى تارىكە، روۋى زىرەۋەي سەۋزىكى كائە، لاسكۆكەي گەلاي سەۋزىكى ئامال سوۋرە، دەمارەكانى گەلاي دەرگەۋتوۋن، بىنكەكەشيان سوۋرە، رەنگى تەرزەكەي سەۋزە، بىنكەكەشى سوۋر باۋە، رەنگى توۋلە مېۋەكانى سەۋزىكى ئامال سوۋرە، گەپەكانى (ماۋەي نىۋان گرېپەكانى) ھاورپىك نىن.

بارليت (PERLETTE)

تەرزە تىرى بارليت كىلگە تىرى بەرىۋەبەراپەتى تۆزىنەمۇ كىشتوكالى ھەولپىر/ئىنكاۋە

سيفاتى بەرھەمەكەي: تەرزەكى بېدەنكە زوو بېدەگات (لە سەرھەتايى مانگى تەمووزدا)، قەبارەى ھۆشپىيەكەى مام ناۋەندىيە، يان گەۋرەيە كېشەكەى ۵۰ گرامە، شېۋەكەى قوچەكەيەكى درىژە، رەنگى تىرى پىگەيشتوو سېى مېلەو سەۋزە، كە تەۋاۋ پېگەيشت زەرد دەبېت، شېۋەى دىنكەكانى گۆيىن، بەرپىك و پىكى لە پال يەگترن، دىمەنەكەيان زۇرجوانە، تويكەكەى تەنكە، بەجىنىك شەمىي چىر داپۇشراۋە، كرۇكەكەى گۆشتنە، يەكگەرە و ناۋگدارە، تام و چىژى خۇشە، نەختىك ترشە، رەنگى ناۋگەكەى زەردىكى كالە، جۇرى گولەكانى نېرەموۋكن، ھېشۋەكەى لە گرىي چوارەم و پىنچەمەۋە دەمدات.

بەكارھىناتى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردى رۇژانە بەكاردىت، وشك دەكرىت بۇ دروست كرىدى مېۋوز و كىشمىش، خەسلەتىكى بازارگانى ھەيەو لەبازاركرىندا دا خۇفروشە .

شېۋەى كەزاختىن و پەرۋەردەكرىدى: لە كاتى كەزاختىندا درىژى ئەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نېۋان(۶-۷) چاۋە دايە ۋىراى قەدى كورت (۲ - ۳) چاۋ بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شېۋازى پەرۋەردەكرىدى گونجاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، يان بەشېۋەى پېتى (آ)، يان (Υ) .

زىنگەى گونجاۋ بۇ چاندى: تىرىيەكى بەراۋە لە دۇل و بىنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گىردۇلكە و دەشتى ھەولپىردا و دەۋرۋەبەرى دەچىنرېت .

سەۋزە كۆمەلەكەى (المجموع الخضري): شېۋەى گەلاگەى سى پەرە، قلىشانى نېۋان پەردەكانى نىمچە قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە،لايەكەيان كوۋرە، گەشە لوتكەكەى نەرمە و رەنگەكەى سەۋزىكى كالە و نەختىك مەيلەو زەردى برۆنزيە سى گەلاى يەكەم لە لوتكەى لكەكەى درەۋشاۋەن و رەنگەيان سەۋزىكى زەرد باۋە، كەچى گەلاى چوارەم وپىنچەم رەنگەكەيان لە ھەردوۋ روۋى دەرەۋە و ژىرەۋە سەۋزىكى كالە، لاسكۇكەى گەلاى نامال سوۋرە، دەمارەكانى گەلاى دەرەكەۋتوۋن، بىنكەكەشيان سەۋزە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە، بىنكەكەشى سوۋر باۋە، رەنگى توۋلە مېۋەكانى سەۋزە، گەيەكانى(ماۋەى گرىيەكانى) ھاورپىك نىن ھەرچەند بەلاى ناۋەراست نىك بېيىنەۋە درىژ دەبىنەۋە و بەلاى بىنكەكەى كورت دەبىنەۋە .

دیس العنز (DES. ALANNZ)

نمژہ تری دیس العنز (کنگہی تری بمریومہ رایمتی توژینہوی کشتوکالی ههولیر / عنکاوه)

سیفاتی بهرهمه کهی: درهنگ پندهگات که له (کۆتایی مانگی نابدا) به بیی که شهههوی شوینه که قهبارهی هۆشییه کهی گهورمیه، دیمه نه کهی جوانه تیکرای دریزی هیشوو کهی ۲۵سم و کیشه کهی ۵۰۰ گرامه، ههندی جاریش دهگاته یهک کیلوگرام، شیوه کهی قوچه کییه کی شان گهورمیه، دریزیه که یان دهگاته نیوهی تهوهری هیشوو، شیوهی دهنکه کانی لولهیی و گهورن به ریک و بیکی له پال یهک نین رهنکه که یان سپیه یان زهردیکی که رهمانیه، یهک دهنک (۲-۳) دانه تووی تیدایه، کرۆکه کهی گوشتنه، یه کهر، ناوگداره و ناوگه کهی بی رهنکه، تام شیرین و خوشه، توپیکله کهی تهنکه، به جینیک شه میی تهنک داپوشراوه، گوئه کانی نیره موکن، به باشرین بیتینر داده نریت بو ته رزه می پینه کان.

به کارهینانی: ترییه کی سهرخوانه، بو خواردنی رۆژانه به کاردیت، خهسله تیکی بازارگانی ههیه و له بازار کردندا خۆفرۆشه .

شیوهی کهزاختن و پهروهرد کردنی: له گاتی کهزاختندا دریزی نه و لکانه ی که بو بهرگرتن جی دههیلریت له نیوان (۶-۸) چاوه نایه ویرای قهدی کورت (۲ - ۳) چاو بو مهیهستی گۆزینی لقه به بهرهمه کان بو سالی داهاتوو، شیوازی پهروهرد کردنی گونجاو بو نهم ترییه کۆردونه له سهر تهل به شیوهی پیتی (T) یان (Y) یان سایات.

ژینگه ی گونجاو بو چاندنی: ترییه کی بهراوه، له دۆل و بنارهکانی ناوچه شاخاوییه کان و گردۆلکه و دمشتهکانی دهووبهری ههولیردا دهجینریت.

سهوزه کومه نه کهی (المجموع الغضری): شیوهی گهلاکه ی پینج په ره (خمسة فصوص) قلیشانی نیوان په رهکانی قوول نین، لیواری گهلا ی ددانه داری تیژه، لایه کیان کووره، پهنگی رووی دهره وهی گهلا ی سهوزه، رووی ژیره وهی سهوزیکی کاله، رهنگی لاسکۆکه ی گهلا ی سوژیکی نه رخنه وانیه، دهمارهکانی گهلا ی نهختیک دهرگه وتوون، بنکه کهشیان سووره، رهنگی تووله میوو هکانی سهوزیکی سوور باوه، رهنگی ته رزه که ی سهوزه، بنکه کهشی سوور باوه، گهیهکانی (ماوهی نیوان گری یهکان) هاوړیک و نیمچه به کسان.

كەمالى (KAMALI)

تەرزە تىرى كەمالى ۋە كىلگە تىرى بەرپە ۋە بەرپە تىرى تۈزىنەۋى كىشۈكالى ھەۋلىر / عىكاۋە

سىفىاتى بەرھەمەكەي: درەنگ پىدەگات (لە كۆتايى مانگى نابدا) بە پىتى كەشەھەۋى شۈپنەكە، ھەبارە ھۆشپىيەكەي گەۋرەيە، نىمەنەكەي ھوانە و كىشەكەي ۷۵۰گرامە، ھەندى جارىش لە يەك كىلوگرام زياتر دەبىت، شىۋەكەي قوچەكپىيەكى بەشانە و نىۋە ھەلۋەشەۋىيە، رەنگى تىرى پىگەپشتو و سوورى مەيلە و بنەۋشەيە، شىۋە دىنكەكانى ھىلكەيى درپىز، بە شىۋە و ھەبارە گەۋرە و رىكن، كرۋەكەي گۆشتە، ناۋگەكەي بى رەنگە، تام وچپىزى خۇشە نەختىك ترشە، تۈپكەكەي تەنكە بە چىنىك شەمىتى مام ناۋەند داپۇشراۋە لە يەك دىنك (۲ - ۴) دانە تۈۋى تىدايە كە بەناسانى لە كرۋەكەي جىيا داپەۋە، لە كاتى بەجىھىشتىنى لەسەر دارمىۋەكەي بۇ ماۋىيەك دەمىنىتەۋە بەبى ئەۋەى زەرەرى پى بەكەۋىت، جۇرى گۈلەكانى مى يى، پىۋىستى بە تەرزە پىتىنەر (مىلقج) ھەيە لەگەلى بچىنرپىت كە «دىس العنز - حلوانى - تانقى» باشتىن تەرزىن بۇ پىتاندى لەبەر ئەۋەى كاتى گۆلدانىيان لەيەك گونجان.

بەكارھىنانى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى رۇژانە بەكاردىت، خەسلەتتىكى بازىرگانى ھەيە و لە بازار كىردىندا خۇفۇشە .

شىۋە كەزاختىن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختىندا درپىزى ئەۋە لكانەي كە بۇ بەرگرتىن جى دەھىلرپىت لە نىۋان (۶ - ۸) چاۋە داپە ۋىراي ھەدى كورت (۲ - ۳) چاۋ بۇ مەبەستى گۆرىنى لقا بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىۋە پىتى (T)، يان (Y)، يان سابات.

ژىنگە گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گىردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەرى ھەۋلىردا دەچىنرپىت.

سەۋزە كۈمەلەكەي (الجموع الخضري): شىۋە گەلاكەي پىنج پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى نىمچە قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لاپەكيان كوۋرە، رەنگى روۋى دەرمەۋى گەلاى سەۋزىكى تارىك و لوسە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزىكى كالا و بە گەندەموۋە، بە زۇرى لاي دەمارەكانى، رەنگى لاسكۆكەي گەلاى سوورە، لوتكە گەشەكەي رەنگىكى بنەۋشەيە، رەنگى تۈۋلە مىۋەۋەكانى بنەۋشەيەكى تارىكە، گەيەكانى (ماۋەى نىۋان گىرى يەكان) درپىزىن و ھاورپىك و نىمچە يەكسان.

تائفى سۇر (TAEFFE.SURR)

تەرزە تىرى تائفى سۇر ۋىكىلىگە تىرى بەرئوبەرايەنى تۆزىنەۋى كىشتوكال / عنكاۋە

سيفاتى بەرھەمەكەي: درەنگ بېدەگات (لە سەرەتايى مانگى نابدا) قەبارەى ھۆشپىيەكەى گەرەپە، كېشەكەى ۵۴۰ گرامە، شېۋەكەى قوچەكپىيەكەى شان درىژە و نارىكە، رەنگى تىرى بېگەپىشتوو سوورىكى تارىكە كە تەۋاۋ پى گەپىشت رەنگەكەى باينجانى دەپىت، شېۋى دەنگەكانى ھىلكەپىن قەبارەيان گەرەپە بەرپىك ى كەم لە پان يەكترن، يەك دەنگ (۲ - ۴) دانە تۆۋى تىداپە، كرۆكەكەى گۆشتنە، رەنگى ناۋگەكەى پەمەپىيە، تام و چىزى خۇشە، تويكەكەى نەستوورە، بەچىنىك شەمىنى مام ناۋەندى داپۇشراۋە، جۆرى گۆلەكانى نىرەموۋكن، تەرزەكى گونجاۋە بۇ پىتاندىنى تەرزە مى پىيەكان.

بەكارھىناتى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردنى رۇژانە بەكاردىت، خەسلەتىكى بازرگانى ھەپە و لەبازار كىردندا خۇفروشە.

شېۋى كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىژى نەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان(۶-۸)چاۋە داپە وپراى قەدى كورت (۲ - ۳) چاۋ بۇ مەبەستى گۆرپىن لقا بە بەرھەمەكان بۇ سائى داھاتوو، شېۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ نەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشېۋى پىتى (A)، يان (Y)، يان ساپات.

رېنىگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىپىيەكان و گىردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋىبەرى ھەۋلىردا دەچىنرېت.

سەۋزە كۆمەنەكەى (المجموع الغضري): شېۋى گەلاكەى پىنچ بەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان بەرەكانى نوپىيە گەلاكان قوۋل نىن، كەجى لە كۆنە گەلاكان نىمچە قوۋلن، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە، لاپەكپان كورە، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى سەۋزە، دەمارەكانى گەلاى دەرەكەۋتوۋن، رەنگى بىكەكەشيان سەۋزە، رەنگى تۈۋلە مېۋەۋەكانى و تەرزەكەى سەۋزە، گەپەكانى(ماۋەى نىۋان گىرئ يەكان) ھاورپىك و نىمچە يەكسان.

ابراهیمی (EBRAHEMI)

تەرزە تری ئابراهیمی * کینگە تری بەریۆمبەراپەتی تۆزینەوادی کشتوکال / عنکاوہ *

سیناتی بەرھەمەکەي: درەنگ پێدەگات (لە سەرەتایی مانگی ئابدا) قەبارەى ھۆشییەکەى گەورەپە، کێشەکەى ۷۲۰ گرامە، شێوہەکەى قوچەکییەکی سێ شان بێندە، رەنگی تری پێگەبەشتوو زەردیکی سەوزیپە کەتەواو یێ گەپەشت رەنگەکەى سووریکی بەمەیی رۆن دەبێت، شێوہى دەنگەکانی ھێلکەپى درێژ، لایەکیان کوتراوہ، قەبارەیان گەورەپە، بە ھۆشییەکەیان بە توندی لکان، رێک و پیکن، یەک دەنگ (۲۱) دانە تۆوی تێدایە بە ناسانی لە کرۆکەکەى جیا دەبێتەوہ، کرۆکەکەى گۆشتنە، تام و جێزى خۆشە، رەنگی ئاوگەکەى زەردە، توپکەکەى تەنکە بە جینیک شەمى تەنک دەپوشراوہ، جۆرى گولەکەى مێ پە، بیویستی بە تەرزە پیتینەر (ملقح) ھەپە لەگەلى بچینریت .

بەکارھینانی: تریپەکی سەرخوانە بۆ خواردنی رۆژانە بەکاردێت. خەسەلتیکی بازرگانی ھەپە و لە بازار کردندا خۆھروشە .

شێوہى کەزاختن و پەرورەدەکردنی: لە کاتی کەزاختندا درێزى ئەو لکانەى کە بۆ بەرگرتن جێ دەھیلریت لە نیوان (۶-۸)جاوہ دایە ویرای قەدى کورت (۲ - ۳) جاو بۆ مەپەستی گۆرینی لقە بە بەرھەمەکان بۆ سالی داھاتوو، شیوازی پەرورەدەکردنی گونجاو بۆ ئەم تریپە کۆردۆنە لەسەر تەل، بەشێوہى پیتی (T)، یان (Y) یان ساپات .

ژینگەى گونجاو بۆ چاندنی: تریپەکی بەراوہ لە دۆل و بنارەکانی ناوچە شاخاویپەکان و گردۆلکە و دەشتەکانی دەورووبەری ھەولێردا دەچینریت .

سەوزە کۆمەلەکەى (المجموع الغضري): شێوہى گەلاکەى پێنج پەرہ (خمسة فصوص) قلیشانی نیوان پەرەکانی نیمچە ھوولە، لیواری گەلاى ددانەدارى تیزە، لایەکیان کوورە، رەنگی رووی دەرەوہى گەلاى سەوزە، رووی زێرەوہى سەوزیکی کالە، رەنگی لاسکۆکەى گەلاى سووریکی نەرخەوانیە، دەمارەکانی گەلاى نەختیک دەرگەوتوون، بێکەکەشیان سوورە، رەنگی توولە مێوہەکانی سەوزیکی نامان سوورە، رەنگی تەرزەکەى سوورە، گەپەکانی (ماوہى نیوان گری یەکان) ھاوڕیک و نیمچە یەکسان .

زەرگ (ZARRG)

تەرزە تریى زەرگ ۋە كىنگەي تریى بەرپەۋە بەرپەۋە تۈزىمەي كىشتۈكلى ھەۋلىر / غىناۋە

سىڭاننى بەرھەمەكەي: درەنگ پىدەگات (لە كۈتايى مانىڭى نابدا) قەبارەي ھۈشپىيەكەي گەۋرەيە يان مام ناۋەندىيە، دىمەنەكەي جۋانە و كىشەكەي ۴۰ گرامە، شىۋەكەي قۇچەكپىيەكەي شان بچۈۋەكە، رەنگى تریى پىنگەپىشتۈۋ سېى و مەپىلە و زەردە، شىۋەي دىنكەكانى گۈپىن، بە رىك و پىكى لەپال پەكتەن، پەك دەنك (۲) دانە تۈۋى رەنگ قاۋەپى تىدایە، تۈپكەكەي نەختىك ئەستۈۋرە، بەچىنك شەمىنى مام ناۋەندى داپۋەشراۋە، كرۈكەكەي گۈشتەنە، تام وچىزى خۇشە نەختىك تفتە، كە تەۋاۋ پىنگەپىشت تفتاتىيەكەي كەم دەپىتەۋە، لە كاتى بەجى ھىشتىنى لەسەر دارمىۋەكەي بۇ ماۋدەك دەمىنپىتەۋە بەپى ئەۋەي زەردەي بى بەكەۋىت، رىزەي شىرناتىيەكەي زىاتەر دەپىت، گۈلەكانى نىرەموۋىك، ھۈشپىيەكەي لە گرىپى جۋاردەم و پىنچەمەۋە دەدات.

بەكارھىناتى: تریيەكەي سەرخۋانە بۇ خۋاردىنى رۇۋانە بەكاردەپت، ناۋەدارە بۇ دروست كەردىنى (شەرىپەت — دۇشاۋ — خەل ھتد ۰۰۰۰) خەسلەتپىكى بازىرگانى ھەپە لە بازار كەردىدا خۇفرۇشە .

شىۋەي كەراختەن و پەرۋەردەكەردى: لە كاتى كەزاختەندا درىزى ئەۋ و لكانەي كە بۇ بەرگرتەن جى دەھىلرەپت لە نىۋان (۴ ۶) جاۋە داپە وپىراي قەدى كورت (۲-۳) جاۋە بۇ مەپەستى گۈرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتۈۋ، شىۋەي پەرۋەردەكەردى گۈنجاۋ بۇ ئەم تریيە كۈزدۈنە لەسەر تەل، بەشىۋەي پىتى (T) يان (Y)، يان كۆلك .

زىنگەي گۈنجاۋ بۇ چاندنى: تریيەكەي بەراۋ و دىمەكارە، لە دۇل و بىنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و كەردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەپى ھەۋلىردا دەچىنرەپت .

سەۋزە كۈمەنەكەي (المجموع الخضري): شىۋەي گەلاكەي جەۋت پەپە (سبعة فصوص) قلىشانى نىۋان پەپەكانى قۋولە، لىۋارى گەلاى داندەدارى تىزە، لاپەكپان كۋورە، رەنگى روۋى دەرەۋەي گەلاى سەۋزە، روۋى زىرەۋەي سەۋزىكى كالا، لاسكۈكەي گەلاى سەۋزى ئامال سۈۋرە، دەمارەكانى گەلاى دەرگەۋتۈۋن، پىنكەكەشپان سۈۋرە رەنگى تۈۋلە مپۋۋەكانى سەۋزىكى سۈۋر باۋە، رەنگى تەرزەكەي ئامال سۈۋرە، گەپەكانى (ماۋى نىۋان گرىپەكان) ھاورىك و نىمچە پەكسانن .

بيدەنك (BEA.DANNK)

تەرزە تىرى بىدەنك كىلگە تىرى بەرپۈدەراپەتى تۈزىنە، كىشتوكالى ھەولير / غىناوۋە

سىياتى بەرھەمەكەي: تەرزەكى بىدەنكە و درەنگ پىدەگات (لە سەرھەتايى مانگى نابدا) قەبارەى ھۆشپىيەكەى مام ناوئەندىيە، كىشەكەى ۲۰۰گرامە، شىۋەكەى لولەيى كورته، رەنگى تىرى پىگەپىشتوو سىپەكى زەرد باوۋ، شىۋەى دىنكەكانى گۆيىن، بە شىۋە و قەبارە مام ناوئەندىن، كىرۋەكەى گۆشتە، ناوگدارە، تام وچىزى خۇشە، توپكەكەى تەنكە، گولەكانى نىرەمووكن، زۆر بە بەرھەمە، ھۆشپىيەكەى لە گىرى چوارەم و پىنچەمەوۋە دەدات.

بەكارھىناتى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى رۆزانە بەكاردىت، ناوگدارە بۇ دروست كىردى (شەربەت — دۇشاو — خەل ھتد ۰۰۰۰) وىك دەكرىت بۇ دروست كىردى مېۋوز و كىشمىش، خەسلەتى بازىرگانى زۆرباشە و لە بازىر كىردى خۇفروۋشە.

شىۋەى كەزاختن و پەرورەدەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىزى ئەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان (۴-۶) چاۋە داپە وپىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرورەدەكردنى گونچاۋ بۇ نەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىۋەى بېتى (A) يان (Y)، يان كۆلك.

زىنگەى گونچاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گىردۆلكە و دەشتەكانى دەوروبەرى ھەولېردا دەچىنرېت، لە ناۋچە شاخاۋىيەكانىش بە دېمەكارى .

سەوزە كۆمەكەى (المجموع الغضري): شىۋەى گەلاگەى پىنچ بەرە (خمسة فصوص) قىلىشانى نىۋان پەرەكانى زۆر قوۋلە، لىۋارى ددانەدارى تىزە، لاپەكانى كوورە، رەنگى روى دەرەۋەى گەلاى سەوزىكى تارىكە، روى ژىرەۋەى سەوزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى سەوزە و نەختىك نامال سوورە، رەنگى نوپىيە گەلاكانى لوتكەى توۋلە مېۋەكان سەوزىكى كال و نامال سوورن، دەمارەكانى گەلاى دەرەكەوتوون، بىنكەكەشىان نەختىك نامال سوورە، ئەم رەنگە نەختىك بەلاى تىغەكانى كشاۋەتەۋە، رەنگى توۋلە مېۋەكانى سەوزىكى نامال سوورە، رەنگى تەرزەكەى سەوزە، بىنكەكەشى سوورە باۋە، گەيەكانى (ماۋەى نىۋان گىرىيەكانى) ھاورىك نىن .

سۇراو (SOURAO)

تەرزە تىرى سۇراو «كىلگە تىرى بەرئۈمبەرايەتى تۈزىنە، كىشوكالى ھەولېر / غىناۋە»

سىفاتى بەرھەمەكەي: رەنگ پىدەگات (لە سەرەتايى مانگى نابدا)، قەبارەى ھۆشپىكەى گەورەپە، كىشەكەى دەگاتە يەك كىلوگرام، شىۋەكەى قوچەكپىكەى شان درېژە كە درېژپەكەيان دەگاتە نىۋەى تەۋەرى ھۆشپىكەى، رەنگى تىرى پىگەپىشتوۋ سوۋرىكى نامال باينجانپە، كە تەۋاۋ پىگەپىشت رەنگەكەى تارىك تر دەپىت، شىۋەى دەنگەكانى گۆپىن، بە پىك و پىكى لە پال يەكتىن، قەبارەيان گەورەپە، يەك دەنگ (۱-۲) دانە تۈۋى تىداپە، تۈپكەكەى تەنكە، بە جىنپىك شەمپى تەنك داپۇشراۋە، كرۈكەكەى گۆشتە، تام وچپىزى خۆشە، نەختىك ترشە، رەنگى ناۋگەكەى زەردىكى تارىكە، جۆرى گولەكەى مى يە، پىۋىستى بە تەرزى پىتپىنەر ھەپە لەگەلى بچىنرپىت، ھۆشپىكەى لە گرى پىنجەم و شەشەمەۋە دەدات.

بەكارھىنانى: تىرىپەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى رۇژانە بەكاردىت، خەسلەتپىكى بازىرگانى ھەپە لە بازار كرىندا خۇفروشە *

شىۋەى كەزاختىن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختىندا درېژى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرپىت لە نىۋان (۶-۸) چاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم تىرىپە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T)، يان (Y)، يان سابات *

ژىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىپەكى بەراۋە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىپەكان و گىردۈلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەپەرى ھەولپىردا دەچىنرپىت.

سەۋزە كۈمەلەكەى (المجموع الخضرى): شىۋەى گەلاگەى پىنج بەرە (خەمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى زۆر قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە و لاپەكپان كۆرپە، رەنگى روۋى دەردەۋى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزىكى كالە، نەختىك بە گەندەموۋە، لاسكۆكەى گەلاى سەۋزىكى نامال سوۋرە، دەمارەكانى گەلاى دەركەۋتوۋن، بىنكەكەشپان سوۋرە، رەنگى توۋلە مپوۋەكانى سەۋزىكى نامال سوۋرە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزىكى مەپلەۋ زەردە بىنكەكەشى سوۋرە باۋە، گەپەكانى (ماۋە) نىۋان گرىپەكان) ھاۋرىك و نىمچە يەكسانن *

عجیمی (AGIMEE)

تەرزە تری عجیمی: كېلگە تری بەریۈدەپەراییەتی تۆزىنەى كشتوكالى ھەولېر / عنكاوہ

سېفاتی بەرھەمەكەى: درەنگ پىدەگات(لە سەرھتايى مانگى ئابدا) قەبارەى ھۆشپىيەكەى گەوردىيە، كېشەكەى ۶۲۰ گرامە، شېۋەكەى قۇچەكپىيەكى شان درىژە و نارىكە، رەنگى تری پىگەپىشتوو سوورىكى پەمەپىيە، شېۋەى دەتكەكانى ھىلكەپىيە، بە رېكى كەم لە پال يەكتەن، يەك دەنك (۲) دانە تۆۋى رەنگ قارۋىي تىداپە، كرۆكەكەى گۆشتە، رەنگى ناوگەكەى زەردىكى كالە، تام و چىژى خۇشە، تۈپكەكەى نەستۈورە بە چىنىك شەمىي مام ناۋەندى داپۇشراۋە، جۆرى گۈلەكانى نىرەمووكن، ھۆشپىيەكەى لە گرى چوارەم و پىتجەمەۋە دەدات .

بەكارھىناتى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردنى رۆزانە بەكاردىت، خەسلەتلىكى بازارگانى ھەپە لە بازار كەردندا خۇفروشە .

شېۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكەردنى: لە كاتى كەزاختندا درىژى نەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان(۴ - ۶)جاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲-۳) جاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سانى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكەردنى گونجاۋ بۇ تەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشېۋەى يىتى (T)، يان (Y) .

ژىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى، تىرىيەكى بەراۋە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گەردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەپەرى ھەولېردا دەچىنرېت .

سەۋزە كۈمەلەكەى (المجموع الخضري): شېۋەى گەلاكەى پىنج پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەردكاتى تۈپىيە گەلاكان قوۋل نىن، كەچى لە كۈنە گەلاكان نىمچە قوۋلن، لىۋارى گەلاى دانەدارى تىژە، رەنگى روۋى دەردەدى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى سەۋزە، دەمارەكانى گەلاى دەركەۋتوۋن، رەنگى بىكەكەشيان سەۋزە، رەنگى توۋلە ميوۋەكانى و تەرزەكەى سەۋزە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گرى يەكان) ھاورىك نىن .

سەرقۇلە (SARQOULA)

تەرزە تىرى سەرقۇلە ۋىكىگە تىرى بەرئومبىرايەتى تۈزىنەى كىتوكالى ھولنېر /عناكودە

سىفائى پەرھەمكەى: درەنگ پىدەگات (لە نىۋەى مانگى نابدا)، قەيارەى ھۇشپىكەى مام ناۋەندىيە يان گەۋرەمىيە، كىشەكەى ۲۵۰ گرامە، شۇمكەى ھۆججەكپىيەكى شان كورتە، رەنگى تىرى پىنگەپىشتوۋ سوۋرىكى تارىكە مەيلەۋ بىنەۋشەپىيە، كە تەۋاۋ پىنگەپىشت رەنگەكەى تارىك تىر دەپىت، شىۋەى دەنگەكانى لولەيى درىزە، كۇتايپەكەيان پانە، قەبارەمىيان مام ناۋەندىيە، بە رىكى كەم لە پال يەكترن، يەك دەنگ (۱-۲) دانە تۋۋى رەنگ قاۋەيى كال تىدايە، تۈپكەكەى تەنكە بە چىنپىك شەمىيى مام ناۋەندى داپۇشراۋە، كرۇكەكەى گۇشتنە، تام وچىزى خۇشە، نەختىك ترشە، ناۋگدارە، رەنگى ناۋگەكەى بەمەيى كالە، جۇزى گولەكەى مى يىيە، پىۋىستى بە تەرزى پىتپىنەر ھەيە لەگەلى بچىنرەت، ھۇشپىيەكەى لە گرىنى سى يەم و چۈرەمەۋە دەدات *

بەكارەپىنئى: تىرىيەكى سەرخانە بۇ خۋاردنى رۇژانە بەكارەپىت.

شىۋەى كەزاختىن و پەرۋەدەكرەدى: لە كاتى كەزاختىندا درىزى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەپىلرەت لە نىۋان (۴ - ۶) چاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۇرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوۋ، شىۋازى پەرۋەدەكرەدى گونچاۋ بۇ نەم تىرىيە كۇردۇنە لەسەر تەل، بە شىۋەى پىتى (T)، يان كۆلك -

زىنگەى گونچاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋە، لە دۆل و بناردكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گىردۆلكە و

دەشتەكانى دەۋرۋەرى ھەۋلېردا دەچىنرەت.

سەۋزە كۇمەلەكەى (المجموع الخضري): شىۋەى گەلەكەى پىنج پەردە(خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان

بەردكانى قوۋلە، لىۋارى گەلەى ددانەدارى تىزە و كوۋرن، قلىشانى نىۋان ددانەكان قوۋل نىيە، رەنگى

روۋى دەرمەۋەى گەلەى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرمەۋەى سەۋزىكى كالە، رەنگى نۆپىيە گەلاكانى سەر

ئوتكە تۈۋلە مئۈۋەكەى سەۋزىكى درەۋشاۋەپە كەمىك نامال سوۋرە، لاسكۇكەى گەلەى سوۋرىكى

نەرخەۋانىيە، دەمارەكانى گەلەى دەركەۋتوۋن، بىنكەكەشيان نامال سوۋرە، رەنگى تۈۋلە مئۈۋەكانى

سەۋزە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە، بىنكەكەشى نامال سوۋرە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گر ئىيەكانى)

ھاۋرىك و نىمچە پەكسانن *

مىلاقى (MELAKY)

تەرزە ترىى مىلاھى ۋىكىلىگە ترىى بەرپۈەبەرايەتى تۈزىنەى كىشتوكالى ھەولپىر / ەنكاوھ ۋ

سىفائى بەرھەمەكەى: درەنگ پىدەگات (لە سەرھتايى مانگى نابدا)، قەبارەى ھۇشپىكەى مام ناۋەندىيە كىشەكەى ۲۸۰ گرامە، شىۋەكەى قوچەكپىيەكى شان بچوۋكە، رەنگى ترىى پىگەپىشتوۋ سوۋرىكى مەپىلەۋ پەمەپىيە، شىۋەى دىنكەكانى لولەپى درپۇن، قەبارەپان مام ناۋەندىيە ۋ ۋەكۋىيەك نىن، دىنكى بچوۋك لە ناۋ ھۇشپىيەكەدا ھەپە، بە رپكى كەم لە پال يەكترن، يەك دىنك (۲ - ۲) دانە تۇۋى رەنگ قاۋەپى تىداپە، ئەستوۋرى تۈپكەكەى مام ناۋەندىيە، بە چىنپىك شەمپى تەنك داپۇشراۋە، كرۇكەكەى گۇشتە، تام ۋ چپۇزى خۇشە، ناۋگادارە، رەنگى ناۋگەكەى سىپىيەكى زەرد باۋە، جۇرى گولەكانى نىرەموۋكن، ھۇشپىيەكەى لە گرپى چوارەم ۋ پىنچەمەۋە دەدات .

پەكارھىنانى: ترىيەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى رۇژانە بەكاردىت، خەسلەتىكى بازىرگانى ھەپە .

شىۋەى كەزاختن ۋ پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درپۇزى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھپىلرپت لە نىۋان (۶ - ۸) چاۋە داپە ۋىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۇرپىن لقا بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم ترىيە كۇردۇنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T)، يان (Y) .

زىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: ترىيەكى بەراۋە، لە دۇل ۋ بىنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان ۋ گردۇلكە ۋ دەشتەكانى دەۋرۋەپىرى ھەولپىردا دەچىنرپت .

سەۋزە كۇمەلەكەى (المجموع الغضري): شىۋەى گەلاكەى پىنچ پەپە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەپەكانى زۇر قوۋلە، لىۋارى ددانەدارى تىزە، لاپەكانى كوۋرە، رەنگى روۋى دەرۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى زىرەۋەى سەۋزىكى كائە، لاسكۇكەى گەلاى سەۋزە، نەختىك نامال سوۋرە، رەنگى نۇپىيە گەلاكانى لوتكەى توۋلە مپوۋەكان سەۋزىكى كالى نامال سوۋرن، دەمارەكانى گەلاى دەرەكەۋتوۋن، بىنكەكەشپان نەختىك سوۋرە، رەنگى توۋلە مپوۋەكانى سەۋزىكى نامال سوۋرە، بەتايپەتى نىزىگ گرىپەكان، رەنگى تەرزەكەى ۋ بىنكەكەى سوۋرە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گرىپەكانى) ھاورپىك نىن .

حلوانى لبنان (HALWANI.LOBNAN)

تەرزە تىرى حلوانى لبنان «كىنگەي تىرى بەرىنومبەرايەتى تۈزىنەي كىشتوكالى ھەولۇر /غىناوھ»

سىفاتى بەرھەمەكەي: دەرەنگ پىدەگات (لە كۈتايى مانگى نابدا) بە پىي كەشەھەواي شوپنەكە قەبارەي ھۈشپىيەكەي گەورەيە، دېمەنەكەي جوانە، كېشەكەي ۷۵۰ گرامە، ھەندى جارىش يەك كىلوگرام زياتر دەبىت، شىۋەكەي قوچەكپىيەكى يەك شانە، درىژە و نىمچە ھەلۋەشاۋەيە، رەنگى تىرى پىگەپىشتوو سىپىيەكى مەيلەو زەرد و نامال سوورە، يان ھەندى جار سوورىكى تارىكە، شىۋەي دەنكەكانى گۈبىن بە شىۋە و قەبارە گەورەن، يەك دەنك (۲-۴) دانە تۆۋى تىدايە، كە بەناسانى لە كرۈكەكەي جيا نابىتەو، كرۈكەكەي گۈشتەنە، زىرە تام وچىژى خۇشە، نەختىك ترشە، تويكەكەي تەنكە، لە كاتى بەجى ھىشتى لەسەر دارمىۋەكەي بۇ ماۋەيەك دەمىنىتەو بەبى ئەۋەي زەرەرى پى بەكەۋىت، گولەكانى نىرەموۋىك، زۆر بە بەرھەمە، ھۈشپىيەكەي لە گرى چوارەم و پىنجەمەۋە دەدات.

بەكارھىنانى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى رۆزانە بەگاردىت، خەسلەتى بازرگانى زۆر باشى ھەيە، لە بازار كىردندا خۇفرۇشە .

شىۋەي كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىژى ئەو لكانەي كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان(۶ - ۱۰)چاۋە داپە وىراي قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۈرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونچاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىۋەي پىتى (آ)، يان سايات.

زىنگەي گونچاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەيەرى ھەولۇردا دەجىنرېت.

سەۋزە كۆمەنەكەي (المجموع الخضري): شىۋەي گەلاكەي پىنج بەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان بەرەكانى زۆر قوۋلە، لىۋارى ددانەدارى تىژە و لايەكانى كوورن، رەنگى روۋى دەرەۋەي گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى زىرەۋەي سەۋزىكى كائە، لاسكۆكەي گەلاى سەۋزە، نەختىك نامال سوورە، رەنگى نوپىيە گەلاكانى لوتكەي تۈۋلە مېۋەكان سەۋزىكى كائە، دەمارەكانى گەلاى دەرەكەوتوون، بىنكەشىان نەختىك سوورە، رەنگى تۈۋلە مېۋەكانى سەۋزىكى نامال سوورە، رەنگى تەرزەكەي و بىنكەكەي سەۋزە، گەيەكانى (ماۋەي نىۋان گرىيەكانى) ھاورىك نىن .

بيضاوي (BAITHAWE)

تەرژە تری بیضاوي ۛ کینگەي تری بەریۆمبەرایەتی تۆزینەي کشتوکالی ھەولیر /عناوہ ۛ

سیناتی بەرھەمەکەي: درەنگ بێدەگات (لە سەرھتایی مانگی نابدا)، قەبارەي ھۆشیکەي گەورەيە، کیشەکەي ۶۲۰گرامە، شیۆەکەي ھۆجھەکییەکی شان کورتە، رەنگی تری بێگەشتوو سببیەکی مەیلەو زەردە، کە تەواو بێگەشت رەنگەکەي زەردتر دەبێت، شیۆەي دەنگەکانی لولەیی دریزن، قەبارەیان مام ناوەندیە، بەریکی گەم لە پال یەکترن، یەك دەنگ (۲ - ۲) دانە تۆوی رەنگ قاوہیی کال تێدایە، تویکلەکەي تەنگ و رۆنە، بە جینیک شەمیی تەنگ دایۆشراوہ، کرۆکەکەي گۆشتنە، تام وچیزی خۆشە نەختیک ترشە، ناوگاردە رەنگی ناوگەکەي زەردیکی کالە، جۆری گولەکەي نیرەمووگن، ھۆشییەکەي لە گریی جوارەم ویینجەمەوہ دەدات *

بەکارھینانی: ترییەکی سەرخوانە بۆ خواردنی رۆژانە بەکاردیت، *

شیۆەي کەزاختن و پەرۆدەکردنی: لە کاتی کەزاختندا دریزی ئەو لکانەي کە بۆ بەرگرتن جی دەھیلریت لە نیوان (۶ - ۸) چاوہ دایە ویرای قەدی کورت (۲-۳) چاوہ بۆ مەبەستی گۆزینی لقە بە بەرھەمەکان بۆ سالی داھاتوو، شیۆازی پەرۆدەکردنی گونجاو بۆ ئەم ترییە کۆردۆنە لەسەر تەل، بەشیۆەي پیتی (T)، یان (Y) -

ژینگەي گونجاو بۆ چاندنی: ترییەکی بەراوہ، لە دۆل و بنارەکانی ناوچە شاخاویبەکان و گردۆلکە و دەشتەکانی دەوروبەری ھەولیردا دەجینریت *

سەوزە کۆمەلەکەي (المجموع الخضري): شیۆەي گەلاکەي پینج بەرہ (خمسة فصوص) قلیشانی نیوان پەرەکانی نیمچە قوولە، لیواری ددانەداری تیزہ، لایەکیان کوورہ، رەنگی رووی دەرەوہي گەلائی سەوزیکی تاریکە، رووی ژێرەوہي سەوزیکی کالە، لاسکۆکەي گەلائی سەوزە و نەختیک نامال سوورہ، رەنگی نوبیە گەلاکانی لوتکەي تۆولە میۆەکان سەوزیکی کال و نەختیک نامال سوورن، دەمارەکانی گەلائی دەرکەوتوون، بئکەشەشیان نەختیک سوورہ، رەنگی تۆولە میۆوہکانی سەوزیکی نامال سوورہ، رەنگی تەرژەکەي و بئکەکەي سەوزە، گەپەکانی (ماوہی نیوان گر بیەکانی) ھاوریک و نیمچە یەگسانن

ابوعشوك (ABU.ATHUK)

تەرزە تىرى ابوعشوك (كىلگە تىرى بەرنىومبەرايەتى تۈزىنە، كىشتوكالى ھەولېر / غىناۋە)

سىفاتى بەرھەمەكەي: درەنگ پىدەگات (لە سەرەتايى مانگى نابدا)، قەيارەى ھۆشپىكەى مام ناۋەندىيە، كېشەكەى ۴۲۵ گرامە، شىۋەكەى ھۈجەكەيەكى شان گەورەيە، رەنگى تىرى پىگەپىشتوو زەردىكى نامان سەۋزە، شىۋەى دەنكەكانى ھىلكەيكى لولەيپە، بە رىكى مام ناۋەندى لە پال يەكترن، يەك دەنك (۲) دانە تۈۋى رەنگ قاۋەيى تىدايە تۈپكەكەى تەنكە بە جىنېك شەمبى تەنك داپۇشراۋە، كرۇكەكەى گۆشتنە، تام وچىزى خۇشە، ناۋگدارە، رەنگى ناۋگەكەى زەردىكى كالە، گولەكانى نىرەموۋىكن، زۇر بە بەرھەمە و ھۆشپىكەى لە گرېى جوارەم و پىنچەمەۋە دەدات .

بەكارھىنانى: تىرىيەكى سەرخوانە، بۇ خواردىنى رۇزانە بەكاردىت، ناۋگدارە بۇ دروست كرىنى (شەرىپەت – دۇشاۋ – خەل ھتد ۰۰۰۰) خەسلەتتىكى بازارگانى ھەيە لە بازار كرىندا خۇفرۇشە .

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىزى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان (۶ – ۸) چاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونچاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، يەشىۋەى يېتى (T)، يان (Y) .

زىنگەى گونچاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋە، لە دۇل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەبەرى ھەولېردا دەچىنرېت .

سەۋزە كۈمەلەكەى (المجموع الخضري): شىۋەى گەلاكەى پىنچ پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان بەرەكانى نىمچە قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لايەكەيان كوپرە، رەنگى روۋى دەرەۋەى سەۋزىكى تارىكە، روۋى زىرەۋەى سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى سوۋرىكى شەرابىيە، دەماردكانى گەلاى دەرەكەۋتوۋن، بىنكەكەشيان سوۋرە، ئەم رەنگە بەلاى تىغەكانى گەلاكە كشاۋەتەۋە، رەنگى توۋلە مېۋەۋەكانى سەۋزىكى نامال سوۋرىكى نەرخەۋانىيە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە بىنكەكەشى نامال سوۋرە، گەيەكانى (ماۋەى نىۋان گرېيەكانى) ھاۋرىك و نىمچە يەكسانن .

بیتامونی (BAITAMUNI)

تەرزە تىرى بیتامونی (كىلگە تىرى بەرئۆمبەرايەتى تۈزىنەى كشتوكالى ھەولئىر /عنكاود)

سىقائى بەرھەمەكەى: دەرەنگ پىدەگات(لە نىوہى مانگى نابدا) قەبارەى ھۆشپىيەكەى گەورەپە، دىمەنەكەى جوانە، كىشەكەى ۷۵۰گرامە، شىوہەكەى قوچەكپىيەكى شان درىزە و نىمچە ھەلۈەشاوہپە، رەنگى تىرى پىگەپىشتوو سىپەكى زەرد باوہ، شىوہى دىنكەكانى ھىلكەپى درىژن، بە شىوہ و قەبارە گەورەن، يەك دىنك (۲-۳) دانە تۈۈى تىداپە، كرۈكەكەى گۈشتنە، زىرە تام وچىزى خۈشە، تۈپكەكەى تەنكە، لە كاتى بەجىھىشتى لىسەر دارمىوہكەى بۆماوہپەك دەمىنىتە، بەبى ئەوہى زەرەرى پى بەكەوئىت، گۈلەكانى نىرەمووكن، زۆر بە بەرھەمە و ھۆشپىيەكەى لە گرىى جوارەم و پىنچەمەوہ دەدات.

بەكارھىنائى: تىرىپەكى سەرخوانە، بۆ خواردىن رۆژانە بەكاردېت، خەسلەتتىكى بازارگانى زۆرباشى ھەپە و لە بازار كىرندى خۇفۇشە.

شىوہى كەزاختن و پەرورەدەكرەنى: لە كاتى كەزاختندا درىزى ئەو لكانەى كە بۆ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىوان (۶-۸) چاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۆ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۆ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرورەدەكرەنى گونجاو بۆ ئەم تىرىپە كۆردۈنە لىسەر تەل، بەشىوہى پىتى (T)، يان (Y)، يان سايات -

ژىنگەى گونجاو بۇ چاندنى: تىرىپەكى بەراوہ، لە دۆن و بنارەكانى ناوچە شاخاۋىپەكان و گىردۈلكە و دەشتەكانى دەوروبەرى ھەولئىردا دەجىئىرېت.

سەۋزە كۆمەلەكەى (المجموع الخضرى): شىوہى گەلاكەى پىنچ بەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىوان پەرەكانى نىمچە قوولە، لىۋارى ددانەدارى تىزە، لاپەكانى كوورن، رەنگى روۋى دەرەوہى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەوہى سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى سەۋزە، نەختىك نامان سوورە، رەنگى نوپىيە گەلاكانى لوتكەى توولە مىۋوہكان سەۋزىكى كالى مەپلە و سوورە، دەمارەكانى گەلاى

دەرکەوتوون، بىنكەكەشيان سوورە، رەنگى توولە مېوۋەكانى سەوزىكى نامال سوورە، رەنگى تەرزەكەى و بىنكەكەى سوورە، گەيەكانى (ماوەى نىوان گرىپەكانى) ھاورىك و نىمچە يەكسانن .

رەشمىرى واژە (RASHMIREE.WAZHA)

تەرزە تىرى رەش مىرى واژە ﴿كىلگە تىرى بەرىۋەبەرايمى توژىنەى كشتوكالى ھەولنر /عنكاوۋ﴾

سىفائى بەرھەمەكەى: دەرەنگ پىدەگات (لە سەرەتايى مانگى ئابد)، قەبارەى ھۆشپىكەى مام ناۋەندىيە، كىشەكەى ۲۷۵گرامە، شىۋەكەى قوچەكپىيەكى لولەيى شان كورتە، رەنگى تىرى پىگەپىشتوۋ رەشپىكى تارىكە، شىۋەى دەنكەكانى گۆبىن، بە رىك و پىكى لە پال يەكترن، يەك دەنك (۲-۳) دانە تۆۋى تىداپە، توپكەكەى نەختىك ئەستورە، بە چىنىك شەمپى چىر داپۇشراۋە، كرۇگەكەى گۆشتنە، تام وچىزى خۇشە، ئاۋگدارە رەنگى ئاۋگەكەى يەمەيى كالە، گولەكانى نىرەموۋكن، زۆر بە بەرھەمە، ھۆشپىكەى لە گرى جوارەم و پىنچەمەۋە دەدات.

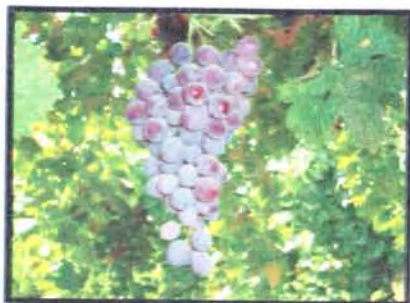
بەكارھىنانى: تىرىپەكى سەرخوانە، بۆ خواردى رۆژانە بەكاردىت، ئاۋگدارە بۆ دروست كىردنى (شەربەت - دۇشاۋ - خەل ھتد ۰۰۰۰).

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىزى ئەۋ لكانەى كە بۆ بەرگرتن جى دەھىلرئىت لە نىۋان (۴-۶) چاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۆ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۆ سالى داھاتوۋ، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۆ نەم تىرىپە كۆردۆنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T)، يان (Y)، يان كۆلك .

زىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىپەكى دىمەكارە، لە دۆل و بىنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گىردۆلكەكان.

سەۋزە كۆمەنەكەى (المجموع الخصري): شىۋەى گەلەكەى پىنچ پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى قوول نىن، لىۋارى گەلەى ددانەدارى تىزە و لايەكپان كوپرە، رەنگى روۋى دەرەمەى گەلەى سەۋزىكى تارىكە، روۋى زىرەمەى سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلەى نامال سوورە، دەمارەكانى گەلەى دەرەكەوتوون، بىنكەكەشيان سوورە، رەنگى توولە مېوۋەكانى سەۋزىكى سوورباۋە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە، بىنكەكەشى نامال سوورە، گەيەكانى (ماۋەى نىۋان گرىپەكان) ھاورىك و نىمچە يەكسانن .

مسکات أسود (MUSCAT. ASSWAD)

تەرزە تری ئىسىمى **مسکات اسود** (كىلگە تری بەرىمبەرايەتى تۈزىنە، كىشوكانى ھولئىر / عىكاۋە).

سىماتى بەرھەمەكەي: درەنگ پىدەگات (لە سەرھتايى مانگى ئابدا) قەبارەى ھۆسىيەكەى بچوۋكە، كىشەكەى ۲۷۰ گرامە، شىۋەكەى قۇچەككەى شەن درىژە و نارىكە، رەنگى تری بىگەپىشتوو رەشىكى باينجانىيە، شىۋەى دەنكەكانى گۆپىن و درىژن. يەك دەنك (۲ - ۲) دانە تۆۋى رەنگ قاۋەى كال تىدايە، كرۆكەكەى ناۋگدارە، تام وچىژىكى تايبەتى بۇندارى ھەيە، تۈپكەكەى ئەستوۋرە، بە جىننىك شەمىيى چىر داپۇشراۋە، چۆرى گولەكانى نىرەموۋگن .

بەكارھىنالى: تریيەكى سەرخوانە، بۇ خواردىنى رۆژانە بەكاردىت، ناۋگدارە بۇ دروست كرىنى (شەربەت - دۇشاۋ - خەل ھتد ۰۰۰۰) خەسلەتتىكى بازارگانى ھەيە .

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكرەنى: لە كاتى كەزاختندا درىژى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرنت لە نىۋان (۶ - ۸) چاۋە دايە وئىراى قەدى كورت (۲-۲) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكرەنى گونجاۋ بۇ ئەم تریيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T)، يان (Y) .

ئىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تریيەكى بەراۋە، لە دۆل و بئارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋبەرى ھەولئىردا دەچىنرنت .

سەۋزە كۆمەنەكەى (الجموع الخضرى): شىۋەى گەلاكەى پىنج پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان بەرەكانى زۆر قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە، لايەكيان كوۋرە، رەنگى روۋى دەردەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى زىرەۋەى سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى سەۋزىكى نامال سوۋرە، دەمارەكانى گەلاى دەركەۋتوۋن، بىنكەشەيان سوۋرە، رەنگى توۋلە مېۋەكانى سەۋزىكى سوۋرە، بەتايبەتى لاي گرىبەكانى، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە، گەيمەكانى (ماۋەى نىۋان گرىبەكان) ھاۋرىك و نىمچە يەكسانن .

صادانی رەش (SADANI. RASH)

تەرزە تری سادانی رەش (کیلگە تری بەریومبەرایەتی تۆزینە، کشتوکالی ھەولیر / عەنکاوہ)

سینفاتی بەرھەمەکە: درەنگ پێدەگات (لە سەرەتایی مانگی نابدا)، قەیارە ھۆشییەکە مام ناوئەندیە، کێشەکە ۳۷۵ گرامە، شیبووەکە ھۆججەکییەکی لولەیی بە شانە، رەنگی تری پیگەپشتوو رەشیکی تاریکە، شیوێ دەنکەکانی ھێلکەیین، بە ریکی مام ناوئەندی لە پال یەکتەن، یەک دەنک (۱-۳) دانە تۆوی تێدایە، تۆیکەکە نەختیک ئەستوورە، مژادیکی تفتی تێدایە، کە تەواو پیگەپشت تفتاتیەکە کەم دەبێتەو، بە چینیکی شەمی چر داپۆشراو، کرۆکەکە گۆشتنە، تام و چێزی خۆشە، ناوگدارە، رەنگی ناوگەکە بەمەیی کالە، جوژی گوڵەکە مێ ییە، بیویستی بە تەرز ییتینەر ھەبە لەگەڵی بچینی، زۆر بە بەرھەمە و ھۆشییەکە لە گری جوارەم و پینجەمەوہ دەدات .

بەکارھینانی: ترییەکی سەرخووانە، بۆ خواردنی رۆژانە بەکاردێت، ناوگدارە بۆ دروست کردنی (شەربەت - دۆشاو - خەل ھتد ۰۰۰۰)، دەشیت و شک بکریت بۆ دروست کردنی میووز .

شیوێ کەزاختن و پەرورەکردنی: لە کاتی کەزاختندا دریزی ئەو لکانە کە بۆ بەرگرتن جی دەھیلریت لە نیوان (۴ - ۶) جاوہ دایە و برای قەدی گورت (۲-۳) جاوہ بۆ مەبەستی گۆزینی لقە بە بەرھەمەکان بۆ سالی داھاتوو، شیوازی پەرورەکردنی گونجاو بۆ ئەم ترییە کۆردۆنە لەسەر تەل، بەشیوێ پیتی (T)، یان کۆک .

ژینگە گونجاو بۆ چاندنی: ترییەکی دیمەکارە، لە دۆل و بناڕەکانی ناوچە شاخاویبەکان و گەردۆلکەکان

سەوزە کۆمەلەکە (المجموع الغضري): شیوێ گەلاکە یێنج پەرە (خمسة فصوص) قلیشانێ نیوان پەرەکانی زۆر ھوونە، لیواری گەلائی ددانەداری تیزە، قلیشانێ نیوان ددانەکانی ھوونە، لایەکیان کوورە، رەنگی رووی دەرھووی گەلائی سەوزیکی تاریکە، رووی ژێرھووی سەوزە، لاسکۆکە گەلائی سووریکی نەرخەوانیە، دەمارەکانی گەلائی دەرکەوتوون، بئەکەشیان سوورە، ئەم رەنگە بەلائی تیغەکانی گەلاکە کشاوتەو، رەنگی تۆولە میووەکانی سووریکی نەرخەوانیە، رەنگی تەرزەکە سەوزە، بئەکەشی ئامال سوورە، گەیکەکانی (ماوہی نیوان گرییەکانی) ھاوریکی نین .

ئاويلكا (AWILKA)

تەرزە تىرى ئاويلكا ۋ كىلگە تىرى يەرىمبە، رايەتى تۈزىنە. كىتوكالى ھەولتېر / ەنكاودە

سىفائى بەرھەمەكەي: كاتى گەشىتنى زوو يان مام ناومىدىيە (لە ناومراستى مانگى تەمووزدا)، قەبارەى ھۇشپىكەى مام ناومىدىيە، كىشەكەى ۲۹۵ گرامە، شىۋەكەى قوچەكپىيەكى بە شانە، رەنگى تىرى پىنگەپىشتو سۈورىكى نامال باينجانىيە، كە تەواو پىنگەپىشت رەنگەكەى تارىك تر دەبىت، شىۋەى دەنكەكانى گۇيىن، بە رىك و پىكى لە يال يەكتىن، يەك دەنك (۱-۲) دانە تۇۋى رەنگ قاومىي كال تىدايە، تۈپكەكەى تەنكە، بە چىنك شەمىي چىر داپۇشراۋە، كرۇكەكەى گۇشتە، تام وچپۇزى خۇشە نەختىك ترشە، ئاۋگدارە رەنگى ئاۋگەكەى سۈورىكى تارىكە، گولەكانى نىرەموۋكن، ھۇشپىكەى لە گرى جوارەم و پىنچەمەۋە دەدات .

بەكارەينانى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردنى رۇژانە بەكارەپىت، ئاۋگدارە بۇ دروست كردنى (شەرىبەت - دۇشاو - خەل ەتد ۰۰۰۰) خەسلەتىكى بازارگانى ھەپە .

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەدەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درپۇزى ئەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرپىت لە نىۋان (۴-۶) چاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۇرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەدەكردنى گونجاو بۇ ئەم تىرىيە كۇردۇنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T) يان (Y)، يان كۆلك .

ژىنگەى گونجاو بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراو و دىمەكارە، لە دۇل و بىنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گىردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەرى ھەولتېردا دەچىنرپىت .

سەۋزە كۇمەلەكەى (المجموع الغضرى): شىۋەى گەلاكەى پىنچ پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى قوولە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە، لاپەكپان كۈۋرە، رەنگى روۋى دەرمەدى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزىكى كائە، لاسكۆكەى گەلاى سۈۋرە، دەمارەكانى گەلاى دەرەكەۋتوون، بىنكەكەشپان سۈۋرە، رەنگى توولە مئوۋەكانى سەۋزىكى سۈۋرە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە بىنكەكەشى نامال سۈۋرە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گىرىيەكان) ھاورىك و نىمچە پەكسانن .

كازاۋ (KAZHAW)

تەرزە تىرى كزاۋ پىكىلگە تىرى يەرتۈپە رايونى تۈزىتى كشتوكالى ھەولير اغناۋە

سىفاتى بەرھەمەكەي: كاتى گەيشتى مام ناۋەندىيە (لە كۈتايى مانگى تەموزدا)، قەبارەى ھۋشېنكەى مام ناۋەندىيە، يان بېچوۋكە كېشەكەى ۱۷۵ گرامە، شېۋەكەى قوچەككېيەكى لولەيىيە، رەنگى تىرى پىنگەيشتوو رەشېكى تارىكە، شېۋەى دەنكەكانى گۆيىن، بە رېكى كەم لە پال يەكترن، يەك دەنك (۲-۳) دانە تۈۋى تىدايە، تۈيكلەكەى بە زۇرى ئەستورە، بە چىنېك شەمىي مام ناۋەند داپۇشراۋە، كرۇكەكەى گۆشتە، تام وچېزى خۆشە نەختېك ترشە، ناۋگدارە رەنگى ناۋگەكەى پەمەيى كالە، گولەكانى نېرەموۋكن، ھۋشېيەكەى لە گرېى چوارەم و پىنچەمەۋە دەدات .

بەكارھىنانى: تىرى سەرخوانە، بۇ خواردىنى رۇژانە بەكاردىت، ئاۋگدارە بۇ دروست كىردنى (شەرىبەت - دۇشاۋ - خەل ھتد ۰۰۰۰) خەسلەتېكى بازارگانى ھەپە .

شېۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكردىنى: لە كاتى كەزاختندا درېزى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان (۶ - ۸) چاۋە دايە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شېۋازى پەرۋەردەكردى گونجاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشېۋەى يېتى (T) يان (Y)، يان كۆلك .

ژېنگەى گونجاۋ بۇ چاندىنى: تىرىيەكى بەراۋ و دېمەكارە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و كىردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋىيەرى ھەولېردا دەچىنرېت .

سەۋزە كۈمەلەكەى (المجموع الخضري): شېۋەى گەلاكەى پىنچ پەرە(خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى ھوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لايەكيان كوۋرە، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى نامال سوورە، دەماركانى گەلاى دەرکەوتوون، بىنكەكەشيان سوورە، رەنگى توۋلە مېۋەۋەكانى سەۋزىكى سوورباۋە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە، بىنكەكەشى نامال سوورە، گەيەكانى (ماۋەى نىۋان گرېيەكان) ھاورېك و نېمچە يەكسان .

ترى رەش (TREARASH)

تەرزە ترىى ترى رەش (كىلگەى ترىى بەرئوبەرايەتى تويۇزىنەۋەى كىشتوكان / عىكاۋە)

سىفائى بەرھەمەكەى: درەنگ پىدەگات (لە كۇتايى مانگى ئابددا)، قەبارەى ھۇشپىكەى مام ناۋەندى لە بۇ گەۋرەيە، كىشەكەى ۴۵۰ گرامە، شىۋەكەى قوچەكپىيەكى شان كورتە، رەنگى ترىى پىگەبىشتوو رەشىكى تارىكە، شىۋەى دىنەكانى گۇيىن، قەبارەيان مام ناۋەندىيە، بەرپىكى كەم لە پال يەكترن، يەك دەنك (۲ - ۳) دانە تۆۋى تىدايە، تويۇكلەكەى تەنكە، بە چىنپىك شەمپى چىر داپۇشراۋە، كرۇكەكەى گۇشتەنە، تام و چىزى، خۇشە، نەختىك تفتە، ناۋگدارە رەنگى ناۋگەكەى پەمەيى كائە، تام خۇش و شىرىنە، لە كاتى بەجىھىشتىنى لەسەر دارمىۋەكەى بۇ ماۋەيەك دەمىنپىتەۋە بەبى ئەۋەى زەرەرى پى بەكەۋىت، گولەكانى نىرەموۋىكن، زۇر بە بەرھەمە، ھۇشپىكەى لە گرپى چوارەم و پىنچەمەۋە دەدات .

بەكارھىنانى: ترىيەكى سەرخوانە بۇ خواردنى رۇژانە بەكاردىت، ناۋگدارە بۇ دروست كردنى (شەرىبەت - دۇشاۋ - خەل ھتد ۰۰۰۰) وشك دەكرىت بۇ دروست كردنى مپوۋ، خەسلەتىكى بازىرگانى زۇرباشى ھەيە .

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىزى ئەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرەت لە نىۋان(۲ - ۴)چاۋە دايە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۇرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم ترىيە كۇردۇنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T) يان كۇلك .

زىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: ترىيەكى دىمەكارە، لە دۇل و ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۇلكەكان .

سەۋزە كۇمەلەكەى (الجموع الخضري): شىۋەى گەلاگەى پىنچ پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى زۇر قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لايەكپان لايەكپان كوۋرە، قلىشانى نىۋان ددانەكان قوۋلە، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى زىرەۋەى سەۋزىكى كائە، لاسكۇكەى گەلاى سوۋرە و بە گەندەموۋە، دەمارەكانى گەلاى دەرگەۋتوون، بىنكەكەشيان سوۋرە، ئەم رەنگە بەلاى تىغەكانى گەلاگەۋە كشاۋەتەۋە، رەنگى توۋلە مپوۋەكانى سوۋرە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە، بىنكەكەشى نامان سوۋرە، گەيەكانى (ماۋەى نىۋان گرپىيەكانى) ھاورىك نىن .

دۆشای (DOSHAWE)

تەرزە تری دۆشای ۋ کینگە تری بەریۆبەرایەتی ئویزیتەووی کشتوکال / عىنكاوه ۋ

سېفاتی بەرھەمەكەي: درەنگ پېدەگات (لە كۆتایی مانگی ئابدا)، قەبارەى ھۆشیکەى مام ناوئىدیە، كېشەكەى ۲۲۰ گرامە، شېوہەكەى قوچەكییەكى شان كورتى دەرکەوتووہ، رەنگى تری پىگەیشتوو سېپەكى مەیلەو زەردە، كە تەواو پىگەیشت رەنگەكەى زەردتر دەبیت، شېوہى دەنكەكانى ھېلكەبى درېژن، قەبارەیان مام ناوئىدیە، بەرىكى مام ناوئىدى لە پال يەكترن، يەك دەنك (۲-۴) دانە تۆوى تىدايە، تۆيكەكەى تەنكە، بە چىنېك شەمى تەنك داپۆشراوہ، كرۆكەكەى گۆشتنە، تام و چىزى، خۆشە، نەختىك تفتە، ئاوغدارە رەنگى ئاوغكەى بى رەنگە، تام خۆش و شىرینە، گولەكانى نىرەمووكن، زۆر بە بەرھەمە، ھۆشپەكەى لە گرى جوارەم و پىنچەمەوہ دەدات.

بەكارھىنانى: تریبەكى سەرخوانە بۆ خواردنى رۆژانە بەكاردیت، ئاوغدارە بۆ دروست كردنى (شەربەت - دۆشاو - خەل ھتد ۰۰۰۰) .

شېوہى كەزاختن و پەرورەدەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درېزى ئەو لكانەى كە بۆ بەرگرتن جى دەھىلریت لە نىوان (۶ - ۸) چاوہ دايە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاوہ بۆ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۆ سالى داھاتوو، شېوازى پەرورەدەكردنى گونچا بۆ ئەم تریبە كۆردۆنە لەسەر تەل، بەشېوہى پىتى (\bar{A}) يان (\bar{Y}) .

زىنگەى گونچا بۆ چاندنى: تریبەكى بەراوہ، لە دۆل و بنارەكانى ناوچە شاخاویبەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەرووبەرى ھەولیردا دەچىنریت.

سەوزە كۆمەئەكەى (المجموع الخضرى): شېوہى گەلاگەى پىنچ پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىوان بەرەمەكانى قوولە، لىواری گەلاى دانەدارى تىزە، لايەكانى كوورن، قلىشانى نىوان دانەكان قوولە، رەنگى رووى دەرەوہى گەلاى سەوزىكى تارىكە، رووى زىرەوہى سەوزىكى كائە، لاسكۆكەى گەلاى سوورىكى نەرخەوانیە، دەمارەكانى گەلاى دەرکەوتوون، بىكەكەشيان سەوزە، رەنگى توولە مېووەكانى سەوزە، رەنگى تەرزەكەى سەوزە، گەپەكانى (ماوہى نىوان گرىبەكانى) ھاورىك و نىمچە يەكسانن .

اشقر البصره (ASHQARAL.BASRAH)

تەرزە تری اشقر البصره ۋە کۆلگە تری بەری ئۆمبەر ایەتی توپزینە دەی کشتوگال / عسکاوہ

سېفاتی بەرھەمەکەي: زوو پېدەگات (لەسەرەتایی مانگی تموزدا)، قەبارەي ھۆشینیەکی مام ناوەندیە، کێشەکەي ۵۰ گرامە، شیوەکەي ھۆججەکییەکی شان دەرکەوتوو، رەنگی تری پینگەیشتوو رەشینی باینجانیە، کە تەواو پینگەیشت رەنگەکەي تاریک تر دەبێت، شیوەي دەنکەکانی گۆیین، قەبارەیان مام ناوەندیە، بەرپک و پیک لە پال یەکتەر و دیمەنەکیان زۆرجوانە، یەک دەنک (۲ - ۳) دانە تۆوی تێدایە، نەستووری تۆیکلەکەي مام ناوەندیە، بە جینیک شەمی تەنک داپۆشراوە، کرۆکەکەي گۆشتنە، تام و چۆزی خۆشە، رەنگی ناوگەکەي زەردیکی نامال نەرخەوانیە، گۆلەکانی نیرەمووکن، زۆر بە بەرھەمە، ھۆشیەکەي لە گری جوارەم و پینجەمەوہ دەدات.

بەکارھینانی: تری سەرخوانە بۆ خواردنی رۆژانە بەکاردیت، خەسلەتیکی بازرکانی ھەبە و لە بازارکردندا خۆفروشە.

شیوەي کەزاختن و پەرورەدەکردنی: لە کاتی کەزاختندا درۆزی ئەو لکانەي کە بۆ بەرگرتن جی دەھیلریت لە نیوان (۶ - ۸) چاوہ دایە ویرای قەدی کورت (۲-۳) چاوہ، بۆ مەبەستی گۆرینی لقە بە بەرھەمەکان بۆ سالی داھاتوو، شیوازی پەرورەدەکردنی گونجاو بۆ ئەم ترییە کۆردۆنە لەسەر تەل، بەشیوەي پیتی (T) یان (Y) .

ژینگەي گونجاو بۆ چاندنی: ترییەکی بەراوە، لە دۆل و بنارەکانی ناوچە شاخاویبەکان و گردۆلکە و دەشتەکانی دەورووبەری ھەولیردا دەچینریت .

سەوزە کۆمەنەکەي (المجموع الخضري): شیوەي گەلاکەي پینج بەرہ (خمسة فصوص) قلیشانی نیوان پەردەکانی ھوئە، لیواری گەلاي ددانەداری تیزە، لایەکیان لایەکیان کوورە، رەنگی رووی دەرەوہي گەلاي سەوزیکی تاریکە، رووی ژیرەوہي سەوزیکی کالە، لاسکۆکەي گەلاي سوورە، دەمارەکانی گەلاي دەرکەوتوون، بێنکەشیان نامال سوورە، ئەم رەنگە کەمیک بەلاي تیغەکانی کشاوەتەوہ، رەنگی توولە میووەکانی سەوزیکی نامال سوورە، رەنگی تەرزەکەي سەوزیکی نامال سوورە، گەپەکانی (ماوەي نیوان گرییەکانی) ھاوړیک و نیمچە یەکسان، ھەرچەند بەلاي لوتکەکەي نزیک ببینەوہ کورت تر دەبنەوہ .

رومی اسود (ROOME.ASSWAD)

تەرزە تری ئاسود ئۆگىلىگە تری بەرپە، رەبەت تى تۆپتەنەۋە گىشەكالى / غىناۋە

سېشائى بەرھەمەكەي: درەنگ پېدەگات (لە كۆتايى مانگى ئابدا)، قەبارە ھۆشپىكە گەورەپە، كېشەكەي دەگاتە يەك كىلۇگرام، شىۋەكەي قۇچەكپىيەكى لولەپپە، رەنگى تری پىنگەپىشتو سۆرىكى باينجانپە، شىۋە دىنكەكانى ھىلكەيى درىژن، قەبارەپان گەورەپە، بە نارىكى لە پال يەكترن، يەك دىنك (۳ - ۴) دانە تۆۋى تىداپە، تۆپكەكەي نەستورە، بە چىنك شەمى چىر دابۇشراۋە، كرۇكەكەي گۆشتنە، تام و چىزى، خۇشە رەنگى ئاۋگەكەي زەردە، تام خۇش و شىرپنە، لە كاتى بەجىپىشتى لەسەر دارمىۋەكەي بۇ ماۋدەك دەمىنىتەۋە بەبى ئەۋەي زەرەرى پى بەكەۋىت، گولەكانى نىرەموۋىك. زۆر بە بەرھەمە.

بەكارھىشائى: تىرپەكى سەرخوانە بۇ خواردى رۆژانە بەكاردىت، ئاۋگدارە بۇ دروست كرىنى (شەربەت - دۇشاۋ - خەل ھتد ۰۰۰۰)، خەسلەتلىكى بازرگانى زۇرباشى ھەپە.

شىۋە كەزاختن و پەرودەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىژى ئەۋ لكانەي كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان(۴ - ۶) چاۋە داپە وىراي قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرودەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم تىرپە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىۋە پىتى (آ) يان كۆلك

زىنگەي گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرپەكى بەراۋە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىپەكان و گىردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەپەرى ھەولېردا دەجىنرېت.

سەۋزە كۆمەلەكەي (المجموع الخضري): شىۋە گەلاكەي پىنج پەرە (خمسة فصوص) قلىشائى نىۋان پەرەكانى زۆر قوۋلە، لىۋارى گەلاي دانەدارى تىژە، لايەكبان لايەكبان كوۋرە، قلىشائى نىۋان دانەكان قوۋلە، رەنگى روۋى دەرەۋەي گەلاي سەۋزە، روۋى زىرەۋەي سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەي گەلاي سۈۋرىكى ئەرخەۋانىپە، دەمارەكانى گەلاي دەركەۋوتوۋن، بىنكەكەشيان سوۋرە، رەنگى توۋلە مىۋەدەكانى سەۋزە نامال سوۋرە، رەنگى تەرزەكەي سەۋزە بىنكەكەشيان سوۋرە، گەپەكانى (ماۋە نىۋان گىرپەپەكانى) ھاورپىك نىن.

بلاك همبرك (Black Hamburg)

تەرزە ترىى بلاك همبرك ۋىكىنگەى ترىى بەرىۋەمەرايمى تۈيزىنەمۈدى كىشوكال / غىناۋە

سىفائى بەرھەمەكەى: درەنگ پىدەگات (لە نىۋەى مانگى نابدا)، قەبارەى ھۆشئىكەى گەورەيە، كېشەكەى ۶۰۰ گرامە، شىۋەكەى قوچەكەيەكى لولەيى شان كورته، رەنگى ترىى پىگەيشتوو رەشئىكى باينجانىە كەچى كۇتايى ھۆشەكەى كالە و سەوزە يان نەرخەوانىيە، شىۋەى دەنكەكانى گۇيىن، قەبارەيان گەورەيە، بەرىك و پىكى لە پال يەكترن، نەستوورى تۈيكەكەى مام ناۋەندىيە، بە جىنئىك شەمىتى چر داپۇشراۋە، يەك دەنك (۳-۴) دانە تۇۋى تىدايە، كرۇكەكەى گۇشتە، تام و چىۋى، خۆشە، رەنگى ئاۋگەكەى زەردە، تام خۇش و شىرىنە، لە كاتى بەجئەيشتى لەسەر دارمىۋەكەى بۇ ماۋەيەك دەمىنئىتەۋە بەيى نەۋەى زەردەرى پى بەكەۋىت، گولەكانى نىرەموۋكن.

بەكارھىنائى: ترىى سەرخوانە بۇ خواردنى رۇزانە بەكاردئت.

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەگردنى: لە كاتى كەزاختندا درىزى نەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرئت لە نىۋان(۴-۶)چاۋە دايە وئىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۇرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەگردنى گونچاۋ بۇ نەم ترىيە كۇردۇنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T) يان كۇلك .

زىنگەى گونچاۋ بۇ چاندنى: ترىيەكى بەراۋە، لە دۇل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۇلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەبەرى ھەۋلىردا دەجىنرئت .

سەوزە كۇمەنەكەى (المجموع الغضري): شىۋەى گەلاكەى پىنج پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان بەرەكانى قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لايەكيان كوۋرە، قلىشانى نىۋان ددانەكان قوۋلە، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەوزە، روۋى زىرەۋەى سەوزىكى كالە، لاسكۇكەى گەلاى سوۋرىكى نەرخەوانىيە، دەمارەكانى گەلاى دەرەكەۋتوۋن، بىنكەكەشيان سەوزە، رەنگى توۋلە مئىۋەكانى سەوزىكى ئامال سوۋرە، رەنگى تەرزەكەى سەوزە بىنكەكەشيان سوۋرە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گرئىيەكانى) ھاۋرىك و نىمچە يەكسانن .

كشمش اسود (KISHMEESH.ASSWAD)

تەرزە تریئى كشمش اسود (كۈنگەي تریئى بەرئومبەرايەتى تویژینەۋەي كشتوكال / غنكاۋە)

سيفاتى بەرھەمەكەي: تەرزەكى بېدەنكە كاتى گەيشتنى مام ناۋەندىيە (لە سەرھتايى مانگى تەمووزدا)، قەبارەي ھۆشپىكەي مام ناۋەندىيە، كۈشەكەي ۲۷۰ گرامە، شېۋەكەي قوچەكپىيەكى شان كورتە، رەنگى تریئى پىنگەيشتوۋ سوۋرىكى تارىكە، كە تەۋاۋ پىنگەيشت رەنگەكەي رەشىكى باينجانى دەپىت، شېۋەي دەنكەكانى گۆيى دريژن، قەبارەيان بچوۋكە، بەرپىك و پىك لە پال يەكتىن، تويكەكەي تەنكە، بە چىنيك شەمىي مام ناۋەندى داپۇشراۋە، كرۇكەكەي گۇشتەنە، ناۋگدارە تام و چىژى، بۇندارى ھەيە، گولەكانى نىرەموۋكن، زۇر بە بەرھەمە، ھۆشپەكەي لە گرىي پىنجەم و شەشەمەۋە دەدات.

بەكارھىناتى: تریەكى سەرھوانە بۇ خواردى رۇژانە بەكاردىت، ناۋگدارە بۇ دروست كرىنى (شەرىتە — دۇشاۋ — خەل ھتد ۰۰۰۰) وشك دەكرىت بۇ دروست كرىنى ميوۋز و كشمش، خەسلەتى بازارگانى زۇرباشە .

شېۋەي كەزاختن و پەرۋەردەكردى: لە كاتى كەزاختندا دريژى ئەۋ لكانەي كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان (۶ — ۸) چاۋە دايە وىراي قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوۋ، شېۋازى پەرۋەردەكردى گونجاۋ بۇ ئەم تریيە كۆردۇنە لەسەر تەل، بەشېۋەي پىتى (A) يان (Y) .

ژىنگەي گونجاۋ بۇ چاندنى: تریيەكى بەراۋە، لە دۇل و بناردەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋبەرى ھەۋلىردا دەچىنرېت .

سەۋزە كۈمەلەكەي (المجموع الخضري): شېۋەي گەلەكەي پىنج پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەردەكانى نىمچە قوۋلە، قلىشانى سەرەكى دەمارەكان داخراۋە، لىۋارى دانەدارى تىژە، لاپەكانى كوۋرن، رەنگى روۋى دەرمەۋەي گەلەي سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەي سەۋزىكى كالە، لاسكۇكەي گەلەي سەۋزە، نەختىك نامال سوۋرە، رەنگى نوييە گەلەكانى لوتكەي توۋلە ميوۋەكان سەۋزىكى كالە، نەختىك نامال سوۋرن، دەمارەكانى گەلەكەي دەرەكەوتوۋن، بىنكەكەشيان نەختىك سوۋرە، رەنگى توۋلە ميوۋەكانى سەۋزىكى نامال سوۋرە رەنگى تەرزەكەي سەۋزە، گەيپەكانى (ماۋەي نىۋان گرىيەكانى) ھاورپىك نىن .

زەیتونى (OLIVETTE)

تەرزە تىرى زىتونى ۋىكىگە تىرى بەرپۈمبەريەتى تۈپزىتەمۈى كىشوكال /عناكودۋ

سىفاتى بەرھەممەكەي: درەنگ پىدەگات (لە كۈتايى مانگى نابدا)، قەبارەى ھۈشۈپكەى گەوردەپە، كېشەكەى دەگاتە ۱۰۰گرامە، شېۋەكەى قوچەككەى شان كورتە، رەنگى تىرى پىگەپىشتو سۈزۈكى باينجانپە، كە تەۋاۋ پىگەپىشت رەنگەكەى تارىك تر دەپىت، شېۋەى دەنكەكانى لولەپى درىژن، قەبارەيان گەوردەپە، بەرىك و پىكى لە پال يەكترن، يەك دەنك (۲-۳) دانە تۆۋى تىداپە، تۈپكەكەى نەستورە بە چىنىك شەمپى چىر داپۇشراۋە، كرۆكەكەى گۈشتەنە، تام و چىژى، خۈشە، لە كاتى بەجىھىشتى لەسەر دارمىۋەكەى بۇ ماۋەپەك دەمىنىتەۋە بەبى نەۋەى زەردى پى بەكەۋىت، گۈلەكانى نېرەموۋكن، زۇر بە بەرھەممە .

بەكارھىناتى: تىرىپەكى سەرخوانە بۇ خواردنى رۇژانە بەكاردەپت، ناۋگدارە بۇ دروست كردنى (شەرىپەت — دۇشاۋ — خەل ھتد ۰۰۰۰)، خەسلەتتىكى بازىرگانى زۇرباشى ھەپە، لە بازاركردنداخۇفرۇشە .

شېۋە كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىژى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرەپت لە نىۋان (۴-۶) چاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۈرىنى لقا بە بەرھەممەكان بۇ سالى داھاتوۋشېۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم تىرىپە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشېۋە پىتى (T) يان كۆلك .

ژىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىپەكى بەراۋ و دېمەكارە، لە دۆل و بئارەكانى ناۋچە شاخاۋىپەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەپەرى ھەۋلىردا دەچىنرەپت .

سەۋزە كۈمەلەكەى (الجموع الغضري): شېۋەى گەلەكەى پىنج بەرپە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى زۇر قوۋلە، لىۋارى گەلەى ددانەدارى تىزە،لاپەكانى كوۋرن، قلىشانى نىۋان ددانەكان قوۋلە، رەنگى روۋى دەردەۋى گەلەى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزىكى كائە، لاسكۆكەى گەلەى سوۋرىكى نەرخەۋانىپە، دەمارەكانى گەلەى دەركەۋتوۋن، بىنكەكەشىيان نامال سوۋرە، رەنگى توۋلە مېۋەكانى سەۋزىكى نامال سوۋرە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە بىنكەكەشى نامال سوۋرە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گرپەكانى) ھاورىك و نىمچە يەكسانن .

رەشمىرى (RASHMIREE)

تەرزە ترىى رەشمىرى (كىلگەى ترىى بەرئومبەرايمى تۆيزىنەۋى كىشوكال / غىناۋە)

سىفاتى بەرھەمەكەى: درەنگ بېدەگات (لە كۆتايى مانگى تموزدا)، قەبارەى ھۆشۈپكەى مام ناۋەندىيە، كېشەكەى ۲۸۰گرامە، شىۋەكەى قوچەككېيەكى درىژ شان كورنە، رەنگى ترىى پىگەيشتوو رەشۈكى باينجانىيە، كە تەۋاۋ پىگەيشت رەنگەكەى تارىك تر دەپىت، شىۋەى دىنكەكانى ھىلكەبىن، قەبارەيان گەۋرەمىيە، بەرپىكى كەم لە پال يەكترن، يەك دىنك (۲-۳) دانە تۆۋى تىدايە، تۆيكلەكەى نەستووۋرە بە جىنىك شەمىيى چىر داپۇشراۋە، كرۆكەكەى گۆشتنە، ناۋگدارە رەنگى ناۋگەكەى پەمەبىيە تام و چىزى، خۆشە و نەختىك ترشە، لە كاتى بەجىيەشتى لەسەر دارمىۋەكەى بۇ ماۋمەكەى دەمىنىتەۋە بە بى ئەۋەى زەمەرى ئى بەكەۋىت، جۇرى گۆلەكانى مى يىيە بىۋىستى بە تەرزى پىتتەنەر (ملىق) ھەيە لەگەلى بچىنرېت .

بەكارھىنانى: ترىى سەرخۋانە بۇ خۋاردنى رۇژانە بەكاردېت ناۋگدارە بۇ دروست كردنى (شەرىبەت —

دۇشاۋ — خەل ھتد ۰۰۰۰) . خەسلەتلىكى بازارگانى زۇرباشى ھەيە و لە بازاركردنداخۇقۇشە

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىژى ئەۋە لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى

دەھىلرېت لە نىۋان (۴ — ۶) چاۋە داپە ۋىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە

بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونچاۋ بۇ ئەم ترىيە كۆردۈنە لەسەر تەل،

بەشىۋەى پىتى (T) يان كۆلك

زىنگەى گونچاۋ بۇ چاندنى: ترىيەكى دىمەكارە لە دۇل و ناۋچە شاخۋايىيەكان و گردۆلكەكان .

سەۋزە كۈمەنەكەى (المجموع الغضري): شىۋەى گەلاكەى پىنج پەپە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان

پەردەكانى زۇر قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە، لايەكانى كوۋرپن، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى

سەۋزە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزىكى كالى، لاسكۆكەى گەلاى سەۋزىكى نامال سوۋرە، دەمارەكانى گەلاى

دەركەۋتوۋن، بىنكەشىان نامال سوۋرە ئەم رەنگە بەلاى تىغەكانى گەلاكەۋە كشاۋەتەۋە، رەنگى توۋلە

مىۋەكانى سەۋزىكى نامال سوۋرە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە بىنكەكەشى سوۋرە، گەيەكانى (ماۋدى نىۋان

گرىيەكانى) ھاۋرىك نىن .

بلدی سوری (BALADY. SUREE)

تەرزە تریئى بلدی سوری (كېلىگەى تریئى بەرئۆمبەرایەتى تویژئینەوہى كشتوكال / عنكاوہ)

سيفاتى بەرھەمەكەى: درەنگ پئىدەگات (لە سەرھتايى مانگى نابدا)، قەبارەى ھۆشپىكەى گەورەپە كئشەكەى ۵۰گرامە، شىوہەكەى قوچەكپىيەكى ھەلۋەشاوہپە، رەنگى تریئى پئىگەپشتوو سبپەكى زەرد باوہ، شىوہى دەنكەكانى لولەپپە، قەبارەيان گەورەپە، بە نارپكى لە پال يەكتەن، يەك دەنك (۲ - ۴) دانە تۆۋى تىداپە، تۆپكەكەى نەستوورە، كرۇكەكەى گۆشتەنە، تام و چىژى، خۆشە، نەختىك ترشە، لە كاتى بەجئپشتنى لەسەر دارمىوہەكەى بۇ ماوہپەك دەمئىنئەتەوہ بەبئى نەوہى زەرەرى پئى بەكەوئت، جۆرى گولەكانى نېرەمووكن، ھۆشپەكەى لە گرئى چوارەم و پئىنجەمەوہ دەدات.

بەكارھىنانى: تریئەكى سەرخوانە بۇ خواردنى رۆژانە بەكاردئت، خەسلەتپكى بازركانى ھەپە و لە بازاركردندا خۆفروشە .

شىوہى كەزاختەن و پەرورەدەكردنى: لە كاتى كەزاختەندا درئىژى نەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جئ دەھىلرئت لە نئوان(۴ - ۶) چاوہ داپە وئراى قەدى كورت (۲-۳) چاوہ بۇ مەبەستى گۆرئنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرورەدەكردنى گونجاو بۇ نەم تریئە كۆردۆنە لەسەر تەل، بەشىوہى پىتى (T) يان كۆلك.

ژئىنگەى گونجاو بۇ چاندنى: تریئەكى بەراوہ، لە دۆل و بنارەكانى ناوچە شاخاوپپەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەوروبەرى ھەولئېردا دەجئئرئت .

سەوزە كۆمەئەكەى (المجموع الخضرى): شىوہى گەلاكەى پئىنج پەرە (خمسة فصوص) قئپشانى نئوان پەرەكانى زۆر قوولە، لئوارى گەلاى ددانەدارى تىژە،لاپەكانى كوورن، قئپشانى نئوان ددانەكان قوولە، رەنگى رووى دەرەوہى گەلاى سەوزپكى تارىكە رووى ژئەرەوہى سەوزپكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى سەوزپكى نامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەرگەوتوون، بىنكەكەشيان نامال سوورە نەم رەنگە بەلاى تىغەكانى گەلاكەوہ كشاوتەتەوہ، رەنگى توولە مئووہەكانى سەوزپكى نامال سوورە، رەنگى تەرزەكەى سەوزە بىنكەكەشى نامال سوورە، گەپەكانى (ماوہى نئوان گرئپەكانى) ھاورپك و نىمچە يەكسانن .

روسى رقم (۷) (۷ . ROSSI)

تەرزە ترىى روسى (۷) «كىلگەى ترىى بەرىنومبەرايەتى توپۇزىنەۋەدى كىشوكال / غىناۋە»

سىفاتى بەرھەممەكەى: درەنگ پىدەگات (لە كۇتايى مانگى نابدا)، قەبارەى ھۇشنىكەى مام ناۋەندىيە، كېشەكەى ۵۸۰گرامە، شىۋەكەى ھۆججەكە، رەنگى ترىى پىنگەيشتوو سېپىيەكى زەرد باۋە. شىۋەى دەنكەكانى گۆيىن و درىژن، بەرىكەيەكى مام ناۋەندى لە پال يەكترن، توپكىلەكەى تەنكە، بە جىنىك شەمى تەنك داپۇشراۋە، يەك دەنك (۲ - ۳) دانە تۆۋى تىدايە، كرۇكەكەى گۆشتنە، ناۋگدارە تام و چىژى، خۇشە، رەنگى ناۋگەكەى سېپىيەكى زەرد باۋە، جۆرى گولەكەى نىرەموۋكن، زۆر بە بەرھەممە، ھۇشپەكەى لە گرپى سى يەم و چوارەمەۋە دەدات.

بەكارھىنغانى: ترىيەكى سەرخوانە يۇ خواردىنى رۇژانە بەكاردېت، لە بازاركرىندا خۇھرۇشە لەبەر ئەۋەدى دىمەنەكەى زۆر جوانە *

شىۋەى كەزاختن و پەروەردەكرىدى: لە كاتى كەزاختندا درىژى ئەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان (۶ - ۸) چاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆزىنى لقە بە بەرھەممەكان بۇ سائى داھاتوو، شىۋازى پەروەردەكرىدى گونجاۋ بۇ ئەم ترىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىۋەى بېتى (A) يان سابات *

ژىنگەى گونجاۋ بۇ چاندى: ترىيەكى بەراۋە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋبەرى ھەۋلىردا دەچىنرېت *

سەۋزە كۈمەنەكەى (المجموع الغضري): شىۋەى گەلاكەى پىنج پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە قلىشانى نىۋان ددانەكانى نىمچە قوۋلە، لايەكيان كوۋرە، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزە، لاسكۆكەى گەلاى نامال سوۋرە، دەمارەكانى گەلاكەى دەرگەۋتوون، بىنكەكەشيان نامال سوۋرە، رەنگى توۋلە مېۋەكانى سەۋزە، رەنگى تەرمەكەى و بىنكەكەشى سەۋزە. گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گرپىيەكانى) ھاۋرىك نىن.

شیخ نورالدین سیی (SHEKH.NURADEEN)

تەررە تری شیخ نورالدین **کینگە تری بەریۆسەراییمی تووژینەوی کشتوکال / عنکاود**

سپاتی بەرھەمەکە: درەنگ پیندەگات (لە سەرەتایی مانگی نابدا)، قەبارەى ھۆشییەکی مام ناوەندیە کیشەکەى ۴۵۰ گرامە، شیۆمەکەى قوچەکییەکی شان کورتە، رەنگی تری پینگەیشتوو سپییەکی سەوز باوە کەتەواو پینگەیشت رەنگەکەى زەرد دەبیت، شیۆی دمنکەکانی گۆبین و نەختیک دریزن بەرپک و پینکی لە پال یەکتەرن، قەبارەیان وەکو یەک نەبە گەورە و بچووکن، یەک دەنک (۲ - ۳) دانە تۆوی رەنگ قاویمی تیدایە، تویکلەکەى تەنکە و بە جینیک شەمیی تەنک داپۆشراوە، کرۆکەکەى گۆشتنە تام و چیژی، خۆشە و نەختیک ترشە ناوگدارە رەنگی ناوگەکەى سپییەکی زەرد باوە، جۆری گۆتەکەى نیرمەمووکە، زۆر بە بەرھەمە، ھۆشپەکەى لە گری سى یەم و جوارمەمەو دەدات .

بەکارھینانی: ترییەکی سەرخوانە بۆ خواردنی رۆژانە بەکاردیت، ناوگدارە بۆ دروست کردنی (شەربەت - دۆشاو - خەل ھتد ۰۰۰۰) .

شیۆی کەزاخت و پەرورەدەکردنی: لە کاتی کەزاختندا دریزی ئەو لکانەى کە بۆ بەرگرتن حی دەھیلریت لە نیوان (۴ - ۶) چاوە دایە وپرای قەدی کورت (۲-۳) چاوە بۆ مەبەستی گۆرینی لقە بە بەرھەمەکان بۆ سالی ناھاتوو، شیۆزی پەرورەدەکردنی گونجاو بۆ ئەم ترییە کۆردۆنە لەسەر تەل، بەشیۆی بیی (آ) یان (ب) .

ژینگەى گونجاو بۆ چاندنی: ترییەکی بەراوە لە دۆل و بنارەکانی ناوچە شاخاویبەکان و گردۆلکە و دەشتەکانی دەوروبەری ھەولیردا دەچینریت .

سەوزە کۆمەنەکەى (المجموع الخضرى): شیۆی گەلاکەى پینج پەرە (خمسة فصوص) قلیشانى نیوان پەرەکانی قوولە، لیواری گەلاى ددانەدارى تیزن قلیشانى نیوان ددانەکانى نیمچە قوولە، لایەکیان کورپە، رەنگی رووی دەرەوہى گەلاى سەوزیکى تاریکە، رووی ژیرەوہى سەوزە، لاسکۆکەى گەلاى نامال سوورە، دەمارەکانى گەلاى دەرکەوتوون، بئکەکەشیان نامال سوورە، رەنگی توولە میووەکانى سەوزیکى سوور باوە، رەنگی تەررەکەى سەوزە بئکەکەشى نامال سوورە، گەپەکانى (ماوہى نیوان گرییەکانى) ھاوریک و نیمچە یەکسانى .

توری (TUREE)

تەرزە تری توری «کیلگە تری بەرپەمەرایەتی توپزینەوادی کشتوکال / عنکاو»

سیفاتی بەرھەممەکی: کاتی پینگەیشتنی مام ناوئەندیە (لە کۆتایی مانگی تمووزدا) قەبارەى ھۆشیەکەى مام ناوئەندیە، کیشەکەى ۲۵۰ گرامە شیوئەکەى لولەیی ھەلۆئەشاوئە، رەنگى تری پینگەیشتوو سپیەکی زەرد باو، شیوئەى دىنکەکانى ھیلکەى دریزن، بە شیوئە و قەبارە مام ناوئەندین، یەك دەنك (۲-۳) دانە تووی تیدایە، کۆکەکەى گۆشتە، تام و چێزى، خۆشە، توپکەکەى تەنکە بە چینگ شەمى ی تەنک دابۆشراو، رەنگى ناوگەکەى زەردى کالە، چۆرى گولەکەى مى ییە پیووستى بە تەرزى پیتینەر (ملقح) ھەبە لەگەلى بچینریت، زۆر بە بەرھەممە، ھۆشیەکەى لە گری چوارەم و پینجەمەو دەمات.

بەکارھینانى: تریەکی سەرخوانە بۆ خواردنى رۆژانە بەکاردیت، خۆ فرۆشەو خەسلەتیکى بازرگانى ھەبە.

شیوئەى کەزاختن و پەرورەدەکردنى: لە کاتی کەزاختندا دریزی ئەو لکانەى کە بۆ بەرگرتن حى دەھیلریت لە نیوان (۶ - ۸) چاوہ دابە ویرای قەدى کورت (۲-۳) چاوہ بۆ مەبەستى گۆرینی لقە بە بەرھەممەکان بۆ سالى داھاتوو، شیوازی پەرورەدەکردنى گونجاو بۆ ئەم ترییە کۆردۆنە لەسەر تەل، بەشیوئەى پیتی (A) یان (Y) یان سابات .

ژینگەى گونجاو بۆ چاندنى: ترییەکی بەراو، لە دۆل و بناڕەکانى ناوچە شاخاویبەکان و گردۆلکە و دىشتەکانى دەورووبەرى ھەولیردا دەچینریت.

سەوزە کۆمەئەکەى (المجموع الخضري): شیوئەى گەلاکەى پینج پەرە (خمسة فصوص) قلیشانى نیوان پەرەکانى نیمچە ھوولە، لیواى ددانەدارى تیژە، لایەکانى کوورن، رەنگى رووى دەرەوئەى گەلاى سەوزىکى تاریکە، رووى ژیرەوئەى سەوزىکى کالە، لاسکۆکەى گەلاى سەوزە و نەختیک نامال سوورە، دەمارەکانى گەلاى نەرکەوتوون، بىنکەشیان نامال سوورە، رەنگى توولە میووھەکانى سەوزىکى نامال سوورە رەنگى تەرزەکەى سەوزە و بىنکەشەى سوورە، گەپەکانى (ماوئە نیوان گریبەکانى) ھاوریک و نیمچە پەکسان .

میرانی (MIRANI)

تەرزە تىرى مىرانى **كۆنگەي تىرى پەرىۋەبەرايەتى تۈزۈنەۋەي كىشوكال / غىناۋەد**

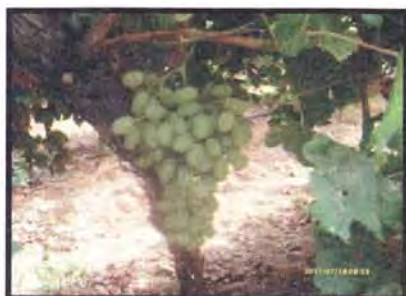
سىفاتى بەرھەمەكەي: كاتى بېگەيشتى مام ناۋەندىيە (لە كۆتايى مانگى تەمۈوزدا) قەباردى ھۆشپەكەي مام ناۋەندىيە، كېشەكەي ۲۵۰ گرامە شىۋەكەي لولەيى ھەلۋەشاۋەبە، رەنگى تىرى بېگەيشتوۋ سىپەكەي زەرد باۋە، شىۋەي دەنكەكانى ھىلكەيى درېژن، بە شىۋە و قەبارە مام ناۋەندىن، لە يەك دەنك (۲-۱) دانە تۈۋى تىدايە، كرۈكەكەي گۈشتە تام و چىزى، خۇشە، تويكەكەي تەنكە بە چىنېك شەمىي تەنك داپۇشراۋە، رەنگى ناۋگەكەي زەردى كائە، جۈرى گولەكەي مې يىپە، پىۋىستى بە تەرزى پىتتەنەر (مىلق) ھەيە لەگەلنى بېچىنرېت ۰۰ زۆر بە بەرھەمە، ھۆشپەكەي لە گرې جوارەم و پىنجەمەۋە دەدات، **بەكارھىنانى:** تىرى سەرخوانە بۇ خواردىن رۇزانە بەكاردىت، خۇ فرۇشەۋ خەسلەتېكى بازىرگانى ھەيە.

شىۋەي كەزاختن و پەروەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درېژى ئەو لكانەي كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان (۶ - ۸) جاۋە دايە وىراي قەدى كورت (۲-۳) جاۋە بۇ مەبەستى گۈرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەروەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىۋەي پىتى (T) يان (Y) يان سابات .

زىنگەي گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكە بەراۋە، لە دۆل و بناۋەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گىردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەبەرى ھەۋلىرىدا دەچىنرېت .

سەۋزە كۈمەلەكەي (المجموع الخضري): شىۋەي گەلاكەي پىنج بەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەركەكانى نىمچە قوۋلە، لىۋارى ددانەدارى تىزە، رەنگى روۋى دەرەۋەي گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەي سەۋزىكى كائە، لاسكۆكەي گەلاى سەۋزە، نەختىك نامال سوۋرە، رەنگى نۇيىيە گەلاكانى لوتكەي توۋلە مېۋەكان سەۋزىكى كائە و نامال سوۋرە، دەمارەكانى گەلاى دەرەكتوۋون، بىنكەكەشىيان نامال سوۋرە، رەنگى توۋلە مېۋەكانى سەۋزىكى نامال سوۋرە، رەنگى تەرزەكەي سەۋزە و بىنكەكەشى سوۋرە، گەيەكانى (ماۋەي نىۋان گرېيەكانى) ھاورىك و نىمچە يەكسان .

بلدى زىنى (BALADY. ZAINEE)

تەرزە تىرى بلدى زىنى (كىنگەي تىرى بەرئومبەرايەتى تويۇنەھەدى كىشتوكال / غىناۋە)

سېماتى بەرھەمەكەي: درەنگ پىدەگات (لە سەرەتايى مانگى نابدا)، قەبارەى ھۆشۈپكەي گەورەيە، كېشەكەي 65۰ گرامە، شېۋمەكەي قوچەككەي شان دەرگەوتوۋە، رەنگى تىرى پىگەيشتوۋ سېپىيەكى سەۋز باۋە، كە تەۋاۋ پىگەيشت رەنگەكەي زەرد دەپىت، شىۋەي دەنگەكانى ھىلكەيى درېژن بە نارىكى لە پال يەكترن، يەك دەنگ (۲-۳) دانە تۆۋى تىدايە، تويۇكەكەي نەختىك ئەستورە و رۆنە، كەۋا تۆۋەكەي تىدا دەپىنرەيت، بە چىنېك شەمى تەنك داپوشراۋە، كرۇكەكەي گۆشتە، تام و چىزى، خۆشە، نەختىك ترشە ئاۋگادارە رەنگى ئاۋگەكەي سېپىيەكى زەرد باۋە، جۇرى گولەكەي نىرەموۋكن، زۆر بە بەرھەمە، ھۆشەكەي لە گرىى سى يەم و چوارەمەۋە دەدات.

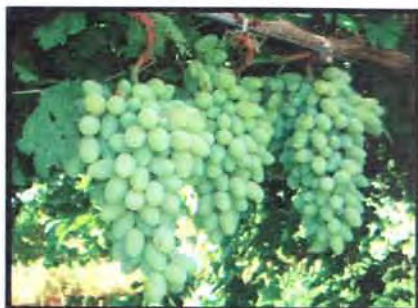
بەكارھىناتى: تىرى سەر خوانە بۇ خواردىنى رۇژانە بەكاردىت .

شىۋەي كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درېژى ئەو لكانەي كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرەيت لە نىۋان (۶ - ۸) چاۋە داپە وىراي قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوۋ، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىۋەي پىتى (T).

زىنگەي گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋبەرى ھەۋلىرىدا دەچىنرەيت .

سەۋزە كۆمەلەكەي (المجموع الخضري): شىۋەي گەلاكەي پىنج پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى نەختىك قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، قلىشانى نىۋان ددانەكانى نىمچە قوۋلە، لايەكيان كوپرە، رەنگى روۋى دەرمەۋە و زىرەۋەي سەۋزە، لاسكۆكەي گەلاى نامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەرگەوتوۋن، پىنكەشيان نامال سوورە، رەنگى توۋلە مېۋەكانى سەۋزىكى سوور باۋە، رەنگى تەرزەكەي سەۋزە پىنكەكەشى سوورە، گەپەكانى (ماۋەي نىۋان گرىيەكانى) ھاورىك و نىمچە يەكسانن.

بزانناقه (BZZN.ALNAKA)

تەرزە تىرى بزانناقه (كىلگە تىرى بەرپومبەرايەتى تۈزىنەمەدى كىستوكال / غىناكود)

سىفاتى بەرھەمەكەي: درەنگ پىدەگات (لە سەردەتايى مانگى ئەپىلوولدا)، قەبارەى ھۇشپىكەى گەوردەپە، كېشەكەى ۶۷۰گرامە، شېۋەكەى قوچەكپىيەكى لولەپى درىژە، رەنگى تىرى پىگەپىشتوو سىپىيەكى سەوز باۋە، كە تەۋاۋ پىگەپىشت رەنگەكەى زەرد دەپىت، شېۋەى دەنكەكانى ھىلكەپى درىژن لە شېۋەى دەنكە زەپتوتىن، بە نارىكى لە پال يەكترن، يەك دەنك (۲ - ۳) دانە تۋوى تىداپە، تۋىكلەكەى نەختىك ئەستورە، بە چىنىك شەمپى تەنك داپۇشراۋە، كرۇكەكەى گۆشتە، تام و چىژى، خۇشە، نەختىك ترشە ناۋگدارە رەنگى ناۋگەكەى سىپىيەكى زەرد باۋە، چۆزى گولەكەى نىرەمووكن، زۆر بە بەرھەمە، ھۇشپىكەى لە گرىسى سى يەم و چوارەمەۋە دەدات.

بەكارھىنانى: تىرى سەرخوانە بۇ خواردنى رۇژانە بەكاردىت.

شېۋەى كەزاختن و پەروەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىژى نەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان (۶ - ۸) چاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرپىن لقا بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شېۋازى پەروەردەكردنى گونجاۋ بۇ نەم تىرپە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشېۋەى پىتى (A) يان (Y) .

ژىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرپەكى بەراۋە، لە دۆل و بنارمكاني ناۋچە شاخاۋىيەكان و گىردۆلكە و دەشتەكانى دەوروبەرى ھەولئىردا دەچىنرېت.

سەۋزە كۈمەلەكەى (المجموع الخضري): شېۋەى گەلاگەى پىنج بەرپە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان بەرپەكانى زۆر قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە، قلىشانى نىۋان ددانەكانى قوۋلە، لاپەكيان كوۋرە، رەنگى روۋى دەرمەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزە، لاسكۆكەى گەلاى ئامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەركەۋوتون، بىنكەكەشيان ئامال سەۋزە، رەنگى تۋولە ميوۋەكانى سەۋزىكى سوور باۋە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە بىنكەكەشى ئامال سوورە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گرىپەكانى) ھاورىك و نىمچە يەكسانن .

صلوبى (SLUPEE)

تەرزە تىرىى صلوبى : كىنگەى تىرىى بەرپۈبەرايەتى تۇزىنەۋدى كىستوكالى ھەولئىر / غىناۋە

سىقاتى بەرھەمەكەى: درەنگ پىدەگات (لە سەرەتايى مانگى ناپدا) قەباردى ھۇشپىيەكەى گەورەيە، كىشەكەى ۹۵۰ گرامە، شىۋەكەى قوچەكپىيەكى دووشانى دەرگەۋتوۋە، كە درىژيەكەيان دەگاتە چارەگى درىژى تەۋەرى ھۇشپىيەكەى، رەنگى تىرىى پىگەيشتوۋ سىپىيەكى زەردى كەرملنىيە، شىۋەى دەنكەكانى گۇيىن، بە شىۋە ۋە قەبارە مام ناۋەندىن، يەك دەنك (۲-۳) دانە تۇۋى تىدايە، گرۇكەكەى گۇشتە، تام ۋە چىژى خۇشە، نەختىك ترشە، تويكلەكەى تەنكە، گولەكانى نىرەموۋكن، زۆر بە بەرھەمە، ھۇشپىيەكەى لە گرئى چوارەم ۋە پىنچەمەۋە دەدات •

بەكارھىنانى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى رۇژانە بەكاردىت، وشك دەكرىت بۇ دروست كرىنى مېۋوژ. خەسەلمەتىكى بازىرگانى زۆرباشى ھىمە ۋە لە بازاركرىندا خۇفروۋشە •

شىۋەى كەزاختى ۋە پەرۋەردەكرىدى: لە كاتى كەزاختىندا درىژى نەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەمىلرئىت لە نىۋان (۶-۸) چاۋە دايە وىراى قەدى گورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۇرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوۋ، شىۋازى پەرۋەردەكرىنى گونجاۋ بۇ نەم تىرىيە كرىدۇنە لەسەر تەل بەشىۋەى پىتى (T) يان سابات •

زىنگەى گونجاۋ بۇ چاندى: تىرىيەكى بەراۋە، لە دۆل ۋە بىناردكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان ۋە گىردۆلكە ۋە دەشتەكانى دەۋرۋبەرى ھەولئىردا دەچىنرئىت •

سەۋزە كۇمەنەكەى (المجموع الغضري): شىۋەى گەلاكەى پىنچ پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى قوۋنە، لىۋارى ددانەدارى تىژە، لاپەكانى كوۋرن، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزىكى كائە، لاسكۇكەى گەلاى سەۋزە، نەختىك نامال سوۋرە، دەمارەكانى گەلاى دەرگەۋتوۋن، بىنكەكەشيان نامال سوۋرە، رەنگى توۋلە مېۋوۋەكانى سەۋزىكى نامال سوۋرە، رەنگى تەرزەكەى ۋە بىنكەكەشى سەۋزە، گەيەكانى (ماۋەى نىۋان گرئىيەكانى) ھاورىك ۋە نىمچە يەكسانن •

بيصوله (BESOLA)

تەرزه تریى بیصوله گیلگه تریى بهرئوده رایه تی توژیته وهی گشتوکالی ههولیر / عنکاوه

سیفاتی بهرهمه کهی: درهنگ پیدهگات (له کو تایی مانگی نابدا)، قهبارهی هوشیکه ی مام ناوهندیه، کیشه کهی ۵۵۰ گرامه، شیوه کهی قوچه کییه کی شان کورته، رهنگی تریی پیگه یشتوو ره شه، که تهواو پیگه یشت رهنه کهی تاریک تر ده بییت، شیوهی دهنکه کانی گوین، قهباره یان مام ناوهندیه، بهریکی کهم له پال به کترن. یهک دهنک (۲ - ۴) دانه تووی تیدیایه، توپیکله کهی ته نکه به چینیک شه میی مام ناوهندی داپوشراوه، کرۆکه کهی گوشتنه، ناوگداره رهنگی ناوگه کهی به مه مییه، تام وچیژی خو شه و نهختیک تر شه، له کاتی به جیهیشتنی له سهر دارمیوه کهی بۆ ماوه یهک ده مینیته وه به بی نه وهی زهره ری پی به که ویت، جوژی گوئه کانی می ییه، پیویستی به ته رزی پیتینه (ملقح) هه یه له گه لی بجینریت، زۆر به بهرهمه، هوشیه کهی له گری سئ یه م و جواره مه وه دهدات.

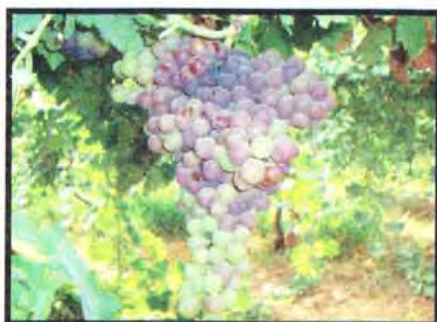
به کارهینانی: ترییه کی سه رخوانه بۆ خواردنی رۆژانه به کاردیت، ناوگداره بۆ دروست کردنی (شه بهت - دوشاو - خه ل هتد ۰۰۰۰)، خه سله تیکی بازرگانی هه یه .

شیوهی کهراختن و په روورده کردنی: له کاتی کهراختندا دریزی نه و لکانه ی که بۆ بهرگرتن جی ده هیلریت له نیوان (۶ - ۸) جاوه دایه ویرای قه دی کورت (۲-۳) جاوه بۆ مه بهستی گویرینی لقه به بهرهمه کان بۆ سالی داهاتوو، شیوازی په روورده کردنی گونجاو بۆ نه م ترییه کردونه له سهر ته ل، به شیوهی پیتی (T) یان سابات .

زینگی گونجاو بۆ چاندنی: ترییه کی بهراو و دیمه کاره، له دۆل و بناره کانی ناوچه شاخاوییه کان و گردۆلکه و ده شته کانی ده رووبه ری ههولیردا ده چینریت .

سه وزه کومه نه کهی (المجموع الخضری): شیوهی گه لاکه ی پینج په ره (خمسة فصوص) قلیشانی نیوان په ره کانی قوول نیه، لیواری گه لای ددانه داری تیزه، لایه کانی کوورن، قلیشانی نیوان ددانه کان قوول نین، په نگی رووی ده ره وهی گه لای سه وزیکی تاریکه، رووی ژیره وهی سه وزیکی کاله، لاسکوکه ی گه لای نامال سووریکی نه رخه وانیه، ده ماره کانی گه لای ده رکه وتوون، بنکه که شیان سووریکی نه رخه وانیه نه م رهنه که به لای تیغه کانی گه لاکه وه کشاوته وه، رهنگی تووله میوه کانی سه وزی نامال سووره، رهنگی ته رزه کهی سه وزه، بنکه که شی نامال سووره، گه یه کانی (ماوهی نیوان گرییه کانی) هاوریک و نیمچه یه کسانن .

پەسىرانی سۇر (PASIRANI SUR)

تەرزى ترىپى پەسىرانى سۇر كېڭىگى ترىپى بەرىتومبەرايەتى تۆزىنەۋەي كىستوكانى ھەولئىر / عنكاۋە

سىماتى بەرھەمەكەي: درەنگ پىدەگات(لە سەرەتايى مانگى نابدا) قەبارەى ھۆشپىيەكەي گەرەپپە، كېشەكەي ۷۲۰گرامە، شىۋەكەي ھۆجەكپەكە يان لولەپپە، رەنگى ترىپى پىگەپىشتوو سوورە، كە تەۋاۋ پىگەپىشت رەنگەكەي تارىك تر دەپىت، شىۋەى دەنكەكانى گۆپىن، بە شىۋە و قەبارە مام ناۋەندىن، زۆر بەتوندى لەپال يەكترن، يەك دەنك (۲-۲) دانە تۆۋى تىداپە، كرۆكەكەي گۆشتە، تام وچىۋى خۆشە نەختىك ترشە، تويكەكەي ئەستوورە، بە چىنك شەمىي تەنك داپۇشراۋە، گولەكانى نىرەموۋكن، زۆر بە بەرھەمە، ھۆشپىيەكەي لە گرىپ چوارەم و پىنچەمەۋە دەدات.

بەكارھىناتى: ترىپەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى رۇژانە بەكاردىت.

شىۋەى كەزاختن و پەرودەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىۋى ئەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان(۶ - ۸) چاۋە داپە وپراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرودەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم ترىپە كردۇنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T) يان سابات .

رىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: ترىپەكى بەراۋە، لە دۇل و بىنارەكانى ناۋچە شاخاۋىپپەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋبەرى ھەولئىردا دەچىنرېت .

سەۋزە كۆمەنەكەى (المجموع الخضري): شىۋەى گەلاگەى حەوت پەرە (سبعة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە، لاپەكانى كوورن ، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى سەۋزە، دەمارەكانى گەلاى دەرەكەۋتوون، بىنكەكەشيان نامال سوورە، رەنگى توولە مېۋەكانى سەۋزە، رەنگى تەرەزەكەى و بىنكەكەشى سەۋزە، گەپپەكانى (ماۋەى نىۋان گرىپپەكانى) ھاورىك و نىمچە يەكسانن.

تائفى كۆيە (TAEFFI COEYA)

تەرەزە تىرى تائفى كۆيە (كىلگە تىرى بەرىنومبەرايەتى تۆزىنەۋى كىشتوكالى ھەملىز /غىتاۋە)

سىفاتى بەرھەمەكەي: درەنگ پىدەگات (لە كۆتايى مانگى نابدا) قەبارەى ھۆشپىيەكەى مام ناۋەندىيە، كېشەكەى ۵۴۰ گرامە، شىۋەكەى لولەيەكى نارىكە و ھەلۋەشاۋىيە، رەنگى تىرى پىنگەپىشتوو سوورنىكى نامال زەردى كالە كە تەۋاۋ پىنگەپىشت رەنگەكەى سوور تر دەبىت، شىۋەى دەنكەكەانى ھىلكەين، يەك دەنك (۲ - ۴) دانە تۆۋى تىدايە، كرۈكەكەى گۆشتنە، رەنگى ناۋگەكەى بەمەيە، تام و چىزى خۆشە و نەختىك ترشە، تۈپكەكەى نەختىك ئەستورە بە چىنىك شەمى مام ناۋەدى داپۇشراۋە، جۆرى گولەكانى نىرەموۋىك، زۆر بە بەرھەمە، ھۆشپىيەكەى لە گرى چوارەم و پىنجەمەۋە دەدات.

بەكارھىناتى: ترىيەكى سەرخوانە بۇ خواردنى رۇژانە بەكاردىت، خەسلەتتىكى بازارگانى زۇرباشى ھەيە و لە بازاركردندا خۇفروشە.

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەدەگردنى: لە كاتى كەزاختندا درىزى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرئىت لە نىۋان(۶-۸)چاۋە دايە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۇرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەدەگردنى گونجاۋ بۇ نەم ترىيە كردۇنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T) يان (Y) يان سابات .

ژىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: ترىيەكى بەراۋە، لە دۇل و بنارەكانى ناۋجە شاخاۋىيەكان و گردۈلكە و دەشتەكانى دەۋرۋبەرى ھەۋلىردا دەچىنرئىت .

سەۋزە كۈمەلەكەى (المجموع الخضري): شىۋەى گەلەكەى پىنج پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى ھوۋل نىن، قلىشە سەرەكپەكەى داخراۋە، لىۋارى گەلەى ددانەدارى تىزە، لايەكپان كوۋرە، رەنگى روۋى دەرمەۋى گەلەى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلەى نامال سوۋرە، دەمارەكانى دەرکەتوۋون، رەنگى بىنكەكەشيان نامال سوۋرە، رەنگى توۋلە مېۋەكانى و تەرەكەى سەۋزە، گەيەكانى (ماۋە نىۋان گرى يەكان) ھاورىك نىمچە يەكسانن .

رەشمىيۇى درىژ (RASHMIOWE.DRIAJ)

تەرزە تىرى رەشمىيۇى درىژ ۋىكىلىگە تىرى بەرپۇمبەرايەتى تۇزىنەمەي گىشتوكالى ھەولير / عىكاوھ ۋ

سىفائى بەرھەمەگەي: زوو پىدەگات (لەكۇتايى مانگى حوزەيراندا)، قەبارەي ھۇشپىيەگەي مام نامەندىيە، كىشەگەي ۴۰۰ گرامە، شىوگەي قوچەگىيەكى دوشان دەرگەوتوو، رەنگى تىرى پىگەپىشتوو رەشىكى باينجانىيە، كە تەواو پىگەپىشت رەنگەگەي تارىك تر دەپىت، شىوگەي دەنگەكانى لولەيى درىژن، بەرىك و پىكى لە پال يەكترن، يەك دەنگ(۲ - ۳)دانه تۇوى تىدايە، تويكلەگەي نەختىك نەستورە، نەختىك تفتە بە چىنىك شەمى چى داپۇشراو، كرۇكەگەي ئاوغدارە تام و چىزى خۇشە، رەنگى ئاوغكەي پەمەيە، چۆرى گولەكانى نىرەمووكن، ھىشووگەي لە گرى سى يەم و چوارمەوہ دەدات.

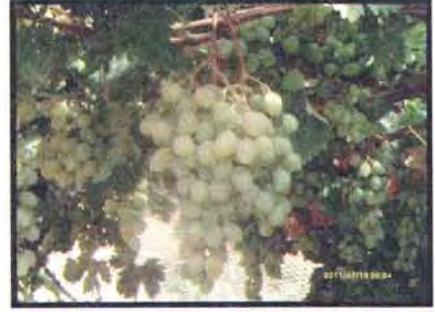
بەكارھىنانى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردى رۇژانە بەكاردىت، ئاوغدارە بۇ دروست كرىنى (شەرىبەت - دۇشاو - خەل ھتد ۰۰۰۰)، خەسلەتتىكى بازرگانى ھەيە و لە بازاركرىندا خۇفروشە.

شىوگەي كەزاختن و پەرورەدەكرىنى: لە كاتى كەزاختندا درىژى ئەو لكانەي كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىوان(۲ - ۵)چاوە دايە وىراي قەدى كورت (۲-۳) چاوە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىوازي پەرورەدەكرىنى گونچا بۇ ئەم تىرىيە كرىدۇنە لەسەر تەل، بەشىوگەي بىتى (T) يان كۆلك.

ژىنگەي گونچا بۇ چاندى: تىرىيەكى بەراو و دىمەكارە، لە دۆل و بنارەكانى ئاوجە شاخاوييەكان و گىردۆلكە و دەشتەكانى دەورويەرى ھەوليردا دەچىنرېت.

سەوزە كۆمەئەكەي (المجموع الغضري): شىوگەي گەلاگەي پىنج پەرە (خەمسە فصوص) قلىشانى نىوان پەرەكانى ھولە، لىوارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لايەكيان كوورە، رەنگى رووى دەرەوہ سەوزىكى تارىكە، ژىرەمەي گەلاى سەوزە، لاسكۆكەي گەلاى ئامال سوزورە، دەمارەكانى دەرگەوتوون، بىكەكەشيان ئامال سوزورە ئەم رەنگە بەلاى تىغەكانى گەلاگەوہ كشاوہتەوہ، رەنگى تەرزەگەي سەوزە و بىكەكەشى ئامال سوزورە، رەنگى تولە ميووہەكانى سەوزىكى ئامال سوزورە، گەپەكانى (ماوہى نىوان گرىيەكانى) ھاورىك نىن .

دراویشی (DRAWESHEE)

تەرزە تری ئى دراویشى ۋىكىلىگە تری بەرپۈبەرايمەتى تۇزىلەۋى كىشوكالى ھەولئىر /غىكاۋە ۋ

سىقاتى بەرھەمەكەي: زۆر درەنگ پىدەگات (لەكۇتايى مانگى نابدا)، قەبارەى ھۇشپىيەكەى مام ناۋەندىيە، كىشەكەى ۲۸۰گرامە، شىۋەكەى لولەيى شان كورته، رەنگى تری پىگەىشتوو سىپەكى نامال سەۋزە، كە تەۋاۋ پىگەىشت رەنگەكەى زەرد دەبىت، شىۋەى دىنكەكانى گۆيىن درىژن، بەرىك و پىكى كەم لە پال يەكترن، يەك دەنك (۳) دانە تۆۋى تىدايە، تۈپكەكەى تەنكە، بە جىنىك شەمىي تەنك داپۇشراۋە، كرۈكەكەى گۆشتە تام و چىژى خۇشە، نەختىك ترشە، جۇرى گولەكانى نىرەموۋكن، زۆر بە بەرھەمە شىۋەۋەكەى لە گرىي چوارەم و پىنجەمەۋە دەدات.

بەكارھىنان: ترى سەرخواتە بۇ خواردى رۇژانە بەكاردىت .

شىۋەى كەزاختى و پەرۋەردەگردنى: لە كاتى كەزاختىدا درىژى نەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرەت لە نىۋان (۶ - ۸) چاۋە داپە ۋىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەگردنى گونچاۋ بۇ نەم ترىيە كردۇنە لەسەر تەل، بەشىۋەى بىتى (A) يان (Y) .

ژىنگەى گونچاۋ بۇ چاندنى: ترىيەكى بەراۋە، لە دۇل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۇلكە و دەشتەكانى دەۋرۋبەرى ھەولئىردا دەچىنرەت

سەۋزە كۆمەلەكەى (المجموع الخضري): شىۋەى گەلاكەى پىنج پەرە قلىشانى نىۋان پەرەكانى زۆر قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە، لاپەكىيان كوۋرە، قلىشانى نىۋان ددانەكانى قوۋلە، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزىكى كالا و گەندەموۋىكى چر داپۇشراۋە، لاسكۇكەى گەلاى سوۋرە، دەمارەكانى دەرەكەتوۋن، بىتكەكەشىيان سوۋرە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە، بىتكەكەشى نامال سوۋرە، رەنگى تولە ميوۋەكانى سەۋزىكى نامال سوۋرە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گرىيەكانى) نىزىكەى ھاورىك و نىمچە يەكسان .

سورسنى (SORSENE)

تەرزە تىرى سورسنى كىلىگە تىرى بەرپوچەراپەتى تۆزىنەۋدى كىستوكالى ھەولير / عنكاۋد

سىفىاتى بەرھەمەكەي: درەنگ پىدەگات (لە كۇتايى مانگى تەمووزدا) قەبارەى ھۆشپىيەكەى مام ناۋەندىيە، كىشەكەى ۳۶۰ گرامە، شىۋەكەى قوچەكپىيەكى شان كورته، رەنگى تىرى پىگەپىشتوو سوورىكى تارىكە، كە تەۋاۋ بى گەپىشت رەنگەكەى تارىك تر دەبىت، شىۋەى دەنكەكانى ھىلكەپى درىژن، بەرىك و پىكى كەم لە پال يەكترن، يەك دەنك (۳)دانە تۆۋى تىدايە، كرۇكەكەى گۇشتنە، رەنگى ناۋگەكەى سىپپىكەى نامال زەردە، تام و چىژى خۇشە و نەختىك ترشە، تويكەكەى تەنكە بە چىنىك شەمىي مام ناۋەدى داپۇشراۋە، جۆزى گولەكانى نىرەمووكن، زۆر بە بەرھەمە، ھىشۋەكەى لە گرپى سى يەم و چوارەمەۋە دەدات.

بەكارھىناتى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردنى رۇژانە بەكاردىت، خەسلەتتىكى بازراگانى ھەپە و لە بازاركردندا خۇشەۋشە .

شىۋەى كەزاختن و پەروردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىژى نەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرئىت لە نىۋان (1 - ۸)چاۋە دايە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۇرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەروردەكردنى گونجاۋ بۇ نەم تىرىيە كردۇنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T)، يان (Y) .

ژىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋ و دىمەكارە، لە دۇل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۇلكە و دەشتەكانى دەۋروپەرى ھەوليردا دەجىنرئىت .

سەۋزە كۆمەلەكەى انجموع الخضرى: شىۋەى گەلاكەى پىنج پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرە نۇبىيە گەلاگان قوولە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە، لايەكپان كوۋرە، رەنگى روۋى دەرمەۋى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى زىرەۋەى سەۋزىكى كالە، لاسكۇكەى گەلاى سوورىكى پەمەپىيە، دەمارەكانى دەركەۋتوۋن، رەنگى بىنكەكەشيان سوۋرە، نەم رەنگە بەلاى تىغەكانى گەلاگەۋە كشاۋەتەۋە، رەنگى توولە ميوۋەكانى نامال سوورىكى پەمەپىيە، تەرزەكەى سەۋزە، بىنكەكەشى نامال سوۋرە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گرئ يەكان) ھاورىك ونىمچە يەكسانن .

طحلك (TAHLAK)

نەرزە ترىى طحلك ۋىكىلىگە ترىى بەرىۋىبەرايەتى تۇزىنەۋەى كىتوكالى ھەولېر / ىنكاۋە ۋ

سىفاتى بەرھەمەكەى: درەنگ پىندەگات (لە كۆتايى مانگى تەمووزدا) ھەبارەى ھۇشپىيەكەى مام ناۋەندىيە، كىشەكەى ۲۲۵ گرامە، شىۋەكەى قوچەكپىيەكى بە شانە، رەنگى ترىى پىگەپىشتوو رەشىكى تارىكە، شىۋەى دىنكەكانى گۆيىن بەرىك و پىكى كەم لە پال يەكترن، يەك دەنك (۲ - ۳) دانە تۆۋى تىدايە، كرۇكەكەى گۆشتە، ناۋگدارە رەنگى ناۋگەكەى پەمەيى كالە، تام و چىزى تفتە، تۈپكەكەى ئەستورە، بە چىنىكشەمى تەنك داپۇشراۋە، جۆرى گۆلەكانى نىرەموۋىك، زۆر بە بەرھەمە، ھىشۋەكەى لە گرىى سى يەم و چوارەمەۋە دەدات.

بەكارھىنانى: ترىيەكى سەرخوانە بۇ خواردنى رۇژانە بەكاردىت، ناۋگدارە بۇ دروست كردنى (شەرىپەت - دۇشاۋ - خەل ھتد ۰۰۰۰).

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىۋى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان (۴ - ۶) چاۋە دايە وىراى ھەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم ترىيە كردۇنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T) يان كۆلك .

ۋىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: ترىيەكى دىمەكارە لە دۇل و بىنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۆلكەكان .

سەۋزە كۆمەلەكەى (المجموع الغضري): شىۋەى گەلاكەى پىنج پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرە نۇيىيە گەلاكان قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لايەكانى كوۋرە، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى زىرەۋەى سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى نامال سوۋرە، دەمارەكانى دەرگەوتوو، رەنگى بىنكەكەشيان سوۋرە، رەنگى توۋلە مىۋەۋەكانى نامال سوۋرە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە و بىنكەكەشى نامال سوۋرە، گەمپەكانى (ماۋەى نىۋان گرى يەكان) ھاورىك نىن، ھەرچەند بەلاى لوتكەكەى نىزىك بىيىنەۋە كورت دەمبەۋە كەچى لاي بىنكەكەى درىز دەمبەۋە .

ریش بابا (RISHBABA)

تەرزە تری ئیش بابا ﴿ کینگە تری بەرپومبەرایمەتی تۆزینەوہی کشتوکالی ھەولئیر /عناکاوہ ﴾

سێقانی بەرھەمەکە: درەنگ پێدەگات (لە سەرەتایی مانگی نابدا) قەبارە ی ھۆشییەکە ی مام ناوەندیە. کێشەکە ی ۲۵۰گرامە، شیوہەکە ی قوچەکیکی شان دەرکەوتووہ، درێژبەکە ی دەگاتە نیوہ ی تەوہری ھۆشییەکە ی، رەنگی تری پینگەیشتوو زەرە کە تەواو ی گەیشت رەنگەکە ی زەرد تر دەبێت، شیوہ ی دەنکەکانی ھێلکە یی درێژن، بەریکی گەم لە پال یە کترن، یەک دەنک (۲ - ۲) دانە تۆوی تێدایە، کرۆکەکە ی گۆشتنە، رەنگی ناوگەکە ی زەرە، تام و جێزی خۆشە، تۆپکەکە ی تەنکە بە جینیکی شەمیی مام ناوہدی داپۆشراوہ، جوڑی گولەکانی نیرەمووکن، ھۆشییەکە ی لە گری چوارەم و پینجەمەوہ دەدات.

بەکارھینانی: تریبەکی سەرخوانە بۆ خواردنی رۆژانە بەگاردێت، خەسڵەتیکی بازرگانی ھەبە و ئە بازارکردندا خۆفروشە.

شیوہی کەزاختن و پەرۆردەکردنی: لە کاتی کەزاختندا درێژی نەو و لکانە ی کە بۆ بەرگرتن ی دەھیلرێت لە نیوان (۶ - ۸) چاوہ دایە ویرای قەدی کورت (۲-۳) چاوہ بۆ مەبەستی گۆرینی لقە بە بەرھەمەکان بۆ سالی داھاتوو، شیوای پەرۆردەکردنی گونجاو بۆ ئەم تریبە کردۆنە لەسەر تەل بەشیوہی پیتی (T) یان (Y) .

ژینگە ی گونجاو بۆ چاندنی: تریبەکی بەراوہ، لە دۆل و بنارەکانی ناوچە شاخاویبەکان و گردۆنکە و دەشتەکانی دەورووبەری ھەولئیردا دەچینرێت .

سەوزە کۆمەلەکە ی (المجموع الخضري): شیوہ ی گەلاکە ی پینج پەرہ (خمسة فصوص) قلیشانی نیوان پەرہکانی قوولە، لیواری گەلائی ددانەداری تیزە، لایەکیان کوورە، رەنگی رووی دەرەوہ ی گەلائی سەوزیکی تاریکە، رووی ژیرەوہ ی سەوزە، لاسکۆکە ی گەلائی نامال سوورە، دەمارەکانی دەرکەوتوو، رەنگی بێنکەشیان نامال سوورە، ئەم رەنگە بەلائی تیغەکانی کشاوتەوہ، رەنگی توولە میوہەکانی و تەرزەکی سەوزە، گەبەکانی (ماوہی نیوان گری یەکان) ھاوریک نین .

ملاحسن (MULLA HASAN)

تەرزە تری ئى ملاحسن (كىنگەي تری بەرپەنە، يەنى تۆزىنەۋى كىستوكالى ھەنئىر / ەنكاۋە)

سىفاتی بەرھەمەكەي: درەنگ پىدەگات (لە كۆتايى مانگى ئابدا) قەبارەى ھۆشپىيەكەي مام ناۋەندىيە، كىشەكەي ۴۰ گرامە، شىۋەكەي قوچەككى بە تلمىسكى دىژدە، دىژىيەكەيان دەگاتە نىۋەي تەۋەرى ھۆشپىيەكەي، رەنگى تری پىگەپىشتوۋ سۈرىكى تارىكە كەتەۋاۋ پى گەپىشت رەنگەكەي تارىك تر دەپىت، شىۋەي دەنگەكانى ھىلكەپىن دىژن بەرىكى زۆر كەم لە پال يەكترن، يەك دەنگ (۳ - ۴) دانە تۋى گەۋەرى تىدايە، كۆرۈكەكەي گۆشتە، رەنگى ئاۋگەكەي پەمەپى كالە، تام و چىزى خۇشە، نەختىك ترشە، تۈپكەكەي ئەستۈرە بە چىنىكشەمىنى چىر داپۇشراۋە، جۆرى گولەكانى نىرەموۋكن، زۆر بە بەرھەمە، ھۆشپىيەكەي لە گرى چۈرەم و پىنچەمەۋە دەدات.

پەكارھىناتى: تریيەكى سەر خوانە بۆ خۈاردنى رۆژانە بەكار دىت، لە بازار كىرندى خۇفروشە.

شىۋەي كەزاختن و پەرۋەردە كىردى: لە كاتى كەزاختندا دىژى ئەۋ لكانەي كە بۆ بەرگرتن جى دەھىلرەت لە نىۋان (۴ - ۶) چاۋە داپە وپراي قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۆ مەپەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۆ سالى داھاتوۋ، شىۋازى پەرۋەردە كىردنى گونچاۋ بۆ ئەم تریيە كىردۈنە لەسەر تەل بەشىۋە پىتى (T) يان كۆلك -

زىنگەي گونچاۋ بۇ چاندنى: تریيەكى دىمەكارە لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و كىردۈلكەكان.

سەۋزە كۆمەلەكەي (الجموع الحضري): شىۋەي گەلاكەي پىنچ پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى زۆر قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە، لايەكەيان كۈۋرە، قلىشانى نىۋان ددانەكانى قوۋلە، رەنگى روۋى دەرەۋەي گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەي سەۋزە، لاسكۆكەي گەلاى ئامال سۈۋرە، دەمارەكانى دەرگەۋتوۋن، رەنگى بىنكەكەشيان ئامال سۈۋرە ئەم رەنگە بە دىژىيەكى كەم بەلاى تىغەكانى كشاۋەتەۋە، رەنگى توۋلە ميوۋەكانى ئامال سۈۋرە، تەرەزەكەي سەۋزە و بىنكەكەشى ئامال سۈۋرە، گەپەكانى (ماۋەي نىۋان گرى يەكان) ھاورىك و نىمچە يەكسانن

پائیزی (PAIZEE)

تەرزە تریى بانىزى «كىلگەى تریى بەرىۋەبەراپەتى تۈزىنەۋەدى گىستوكالى ھەۋلىر / غىكاۋە»

سىناتى بەرھەمەكەى: درەنگ پىدەگات (لە كۇتايى مانگى نەپلوولدا) قەبارەى ھۆشپپەگەى مام ناۋەندىيە، كىشەكەى ۵۰ گرامە، شىۋەكەى قوچەكپپەكى كورته و شىۋەى لولەشى ھەپە و، رەنگى تریى پىگەپپشتوو زەردىكى نامال سەۋزە، شىۋەى دەنكەگانى گۇپپىن، بە شىۋە و قەبارە مام ناۋەندىن، پەك دەنك (۲-۳) دانە تۆۋى تىداپە، كىۋەكەى گۆشئەنە، شە تام و چىزى خۇشە نەختىك ترشە، تۈپكەكەى تەنكە و بە جىننىك شەمپى تەنك داپۇشراۋە، گولەگانى نىرەموۋكن، ھۆشپپەكەى لە گرىى سى پەم و پىنچەمەۋە دەدات.

بەكارھىنانى: تىرىپەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى پۇژانە بەكاردىت .

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىزى نەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جۇ دەھىلرېت لە نىۋان (۶ - ۸) چاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۇرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاو بۇ ئەم تىرىپە كىردۇنە لەسەر تەل بەشىۋەى پىت(آ).

زىنگەى گونجاو بۇ چاندنى: تىرىپەكى بەراۋە، لە دۆل و بناردەگانى ناۋچە شاخاۋىپپەگان و گىردۆلكە و دەشتەگانى دەۋرۋىبەرى ھەۋلىردا دەچىنرېت .

سەۋزە كۈمەلەكەى (المجموع الغضري): شىۋەى گەلاكەى پىنچ بەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەردەگانى نىمچە قوۋلە، لىۋارى گەلا دانەدارى تىزە، لايەكپان كورپە رەنگى روۋى دەرەۋەى سەۋزىكى تارىكە، روۋى زىرەۋەى سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى سەۋزە و نەختىك نامال سوورە، دەمارەگانى گەلاى دەركەۋتوون، بىنكەكەشپان نامال سوورە، رەنگى توۋلە مىۋوۋەگانى سەۋزە، رەنگى تەرزەكەى و بىنكەكەشى سەۋزە، گەپەگانى (ماۋەى نىۋان گىرىپەگانى) ھاورىك نىن .

چاۋدەسىپى (CHAW. SPEE)

تەرزە تىرىي چاۋدەسىپى (كۆپلىگەن تىرىي بەرپەمبەرلەرنى تۈزۈش ئۈچۈن كىشىلەر ئىشلىتىدۇ)

سېلىقى بەرپەمبەرلەرنى: دەرەخ پىندەگات (لە كۆتايى مانگى ئەيلىۋىلدا) قەبارە ھۆشپىمەكە مام ناۋىدىيە، كېشەكە ۲۴۰ گراممە، شىۋەكە ۋە چەككىيەكە كورتە زۆر بە تەمبىكە. رەنگى تىرىي پىگەپىشتوۋ رەشپىكى تارىكە، شىۋە دىنكەكانى كۆپىن، بە شىۋە ۋە قەبارە مام ناۋىدىن، لەناۋ ھۆشپىمەكەيان ھەلۋەشاۋەن، يەك دىنك (۲- ۴) دانە تۆۋى تىپدايە، كۆپكەكە گۆشەنەشاۋەگدارە تام ۋە چىزى خۆشە نەختىك تىرە، رەنگى ئاۋگەكە پەمبەيە، تۈپكەكە ئەستۈرەيە جىننىك شەمبى چىر داپۇشراۋە، گۈلەكانى نىرەمموۋىك، زۆر بە بەرپەمبە، ھۆشپىمەكە لە گىرىي چاۋدەم ۋە پىنچەمەۋە دەدات.

بەكارەپىننى: تىرىيەكى سەرخاۋەنە بۇ خاۋەرنى رۇژانە بەكارەپىت، ئاۋگدارە بۇ درۋەست كەرنى (شەرىپەت - دۇشاۋ - خەل ھەتد ۰۰۰۰) خەسەلەتتىكى بازارگانى ھەيە .

شىۋە كەزاختى ۋە پەروەردەكەرنى: لە كاتى كەزاختىدا درىزى ئەۋ لكانەي كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرەيت لە نىۋان (۴ - ۶) چاۋە دايە ۋىراي قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرپەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەروەردەكەرنى گونچاۋ بۇ ئەم تىرىيە كەردۈنە ئەسەر ئەل، بەشىۋە پىت(T) يان كۆلك .

ژىنگە گونچاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى دىمەكارە، لە دۇل ۋە بىنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان ۋە گەردۈلكەكان **سەۋزە كۆمەلەكە (الجموع الغضري):** شىۋە گەلاكە پىنچ بەرپە (خمسة فصوص) قىلىشنى نىۋان پەرەكانى نەختىك قوۋلە، لىۋارى گەلاي ددانەدارى تىزە، لاپەكانى كوپرەن . رەنگى روۋى دەرەۋە سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋە سەۋزىكى كائە ،لاسكۆكە گەلاي سەۋزە ۋە ئامال سوۋرە. دەمارەكانى گەلاي دەرگەتوۋون، بىنكەكەشيان سوۋرە، رەنگى توۋلە مېۋەكانى سوۋرەنى شەرىپەيە. رەنگى تەرزەكە سەۋزە ۋە بىنكەكەشى ئامال سوۋرە، گەپەكانى (ماۋە نىۋان گىرىيەكانى) ھاۋرىك نىن .

فليم توكى (FLAME. TOKAY)

تەرزە تریى فليم توكى ﴿كىلگە تریى بەرپۈمبەرايەتى تۆزىنەۋى كىشوكالى ھەولپىر /عناكود﴾

سىفاتی بەرھەمەكەي: درەنگ پىدەگات (لە كۆتايى مانگى ئابدا) قەبارەى ھۆشپىيەكەى گەورمىيە، كىشەكەى ۷۴۰ گرامە، شىۋەكەى قوچەكپىيەكى شان كورتە، رەنگى تریى پىگەپىشتوو سوورپىكى كالە، شىۋەى دەنكەكانى ھىلكەپىن، بە شىۋە و قەبارە مام ناۋەندىن و يەكگرن، يەك دەنك (۳)دانە تۆۋى تىداپە، كرۆكەكەى گۆشتنە، تام وچپىزى خۆشە، رەنگى ئاۋگەكەى زەردپىكى كالە، تويكەكەى نەستوورد، بە چىنپىك شەمپى چىر داپۇشراۋە، گولەكانى نىرەمووكن، ھۆشپىيەكەى لە گرپى چواردم و پىنچەمەۋە دەدات.

بەكارھىناتى: تریى سەرخوانە بۇ خواردنى رۆژانە بەكاردپت .

شىۋەى كەزاختن و پەرموردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درپزى نەۋە لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرپت لە نىۋان (۴ - ۶)چاۋە داپە وپزى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرپنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرموردەكردنى گونجاۋ بۇ نەم تریيە كردۇنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىت(آ) وەپان كۆلك .

زىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تریيەكى دپمەكارە، لە دۆل و بىنارەكانى ناۋچە شاخاۋىپمەكان و گردۆلكەكان **سەۋزە كۆمەنەكەى (المجموع الغضري):** شىۋەى گەلاكەى حەوت بەرە (سبعة فصوص) قلىشانى نىۋان پەردەكانى نەختىك قوولە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لاپەكپان كوورە، رەنگى روۋى دەرمەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى زپرەۋەى سەۋزە،لاسكۆكەى گەلاى نامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەركەوتوون، بىنكەكەشپان نامال سوورە، رەنگى توولە مپوۋەكانى سوورپىكى شەراپىيە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە و بىنكەكەشى نامال سوورە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گرپىيەكانى) ھاورپك نپن .

بلاك مونكا (BLACK. MONUKKA)

تەرزە تریى بلاك مونكا (كىلگە تریى بەرپومبەراپەتى تۆزىنەۋى كىشتوكالى ھەولپىر / غىكاۋد)

سىياتى بەرھەمەكەي: تەرزىكى بېدەنكە زوو پېدەگات (لە سەرھەتايى مانگى تەممووزدا) قەبارەى ھۆشپىكەكەى مام ناۋەندىيە و كېشەكەى ۲۸۰ گرامە، شېۋەكەى قوچەكپىيەكى درېژە، رەنگى تریى پىگەپىشتوو سوورپىكى تارىكە كە تەۋاۋ پېدەگات تارىك تر دەبىت، شېۋەى دىنكەكانى ھىلكەپىن و درېژن، بە شېۋە و قەبارە بچوۋكن و لەناۋ ھۆشپىكەكەىيان ھەلۋەشاۋەن و يەگگرنىن، كرۋكەكەى گۆشتە، تام و چىژى خۇشە، رەنگى ناۋگەكەى سىپىيە، تۈپكەكەى تەنكە، بە چىپىك شەمپى تەنك داپۇشراۋە، گولەكانى نېرەموۋكن، ھۆشپىكەكەى لە گرىى چوارەم و پىنچەمەۋە دەدات.

بەكارھىنانى: تریى سەرخاۋەن بۇ خواردىن رۇژانە بەكاردىت .

شېۋە كەزاختن و پەروەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درېژى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان(۴ - ۶) چاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەپەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شېۋازى پەروەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم تریيە كردۋنە لەسەر تەل، بەشېۋەى پىت(آ)، يان (۷) .

زىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تریيەكى بەراۋە، لە دۇل و بىنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەرووبەرى ھەولپىردا دەچىنرېت .

سەۋزە كۈمەلەكەى (المجموع الخضري): شېۋەى گەلاگەى پىنچ پەپە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەپەكانى نەختىك ھۈۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لاپەكپان كووپە، گەۋرەن و بە گەندەموۋ داپۇشراۋن، گەشە لوتكەكەى درەۋشاۋەپە، رەنگەكەى سەۋزىكى زەردىكى مەپلە و قاۋەپىيە، بەتايپەتى گەلاى چوارەم و پىنچەم، لاسكۆكەى گەلاى نامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەرگەۋتوۋن، بىنكەكەشپان نامال سوورە، رەنگى توۋلە مېۋەكانى سەۋزىكى كالا، رەنگى تەرزەكەى و بىنكەكەشى سەۋزە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گرىيەكانى) ھاورىك و نىمچە پەكسانن .

سلطاني البصره (SLTANI-AL.BASRAH)

تهرزە تریئی سلطانی البصره ڀڳلنگه‌ی تریئی بهرنیو به‌رایه‌تی تۆزینه‌وه‌ی گشتوکالی هه‌ولیز / غشکاوه ڀڳ

سیفاتی به‌رهمه‌که‌ی: کاتی پئی گه‌یشتنی مام ناو‌ندیه (له کو‌تایی مانگی ته‌مووزدا) قه‌باره‌ی هۆشیه‌که‌ی گه‌وره‌یه، کیشمه‌که‌ی ۷۰۰ گرامه، شێوه‌که‌ی لوله‌یه، رنگی تریئی پینگه‌یشتوو سپیه‌یان زه‌ردیکی کاله، شێوه‌ی دهنکه‌کانی هیلکه‌یه، له‌ناو هۆشیه‌که‌ی یه‌کگره، به‌ شێوه و قه‌باره مام ناو‌ندین، یه‌ک دهنک (۲-۴) دانه‌ تۆوی تێدایه، کرۆکه‌که‌ی گۆشته، تام وچێژی خۆشه‌ رنگی ناوگه‌که‌ی قاوه‌یی کاله، توپکله‌که‌ی ته‌نکه، به‌ چینیک شه‌می ته‌نک داپۆشراوه، گوله‌کانی نی‌ره‌مووکن، زۆر به‌ به‌رهمه، هۆشیه‌که‌ی له‌ گریی چوارده‌م و پینجه‌مه‌وه‌ دهدات.

به‌کاره‌ینانی: ترییه‌کی سه‌رخوانه‌ بۆ خواردنی رۆژانه‌ به‌کارده‌یت وه‌ ناشیت بۆ گواستنه‌وه.

شێوه‌ی که‌زاختن و په‌روه‌ده‌کردنی: له‌ کاتی که‌زاختندا درێژی نه‌و لکانه‌ی که‌ بۆ به‌رگرتن جی ده‌هیلریت له‌ نیوان (۶ - ۸) جاوه‌ دایه‌ و پرای قه‌دی کورت (۲-۳) جاوه‌ بۆ مه‌به‌ستی گۆزینی لقه‌ به‌ به‌رهمه‌کان بۆ سالی داها‌توو، شیوازی په‌روه‌ده‌کردنی گونجاو بۆ نه‌م ترییه‌ کردۆنه‌ له‌سه‌ر ته‌ل، به‌شێوه‌ی پیتی (آ).

زینگی گونجاو بۆ چاندنی: ترییه‌کی به‌راوه، له‌ دۆل و بناره‌کانی ناوچه‌ شاخاوییه‌کان و گردۆلکه‌ و ده‌شته‌کانی ده‌وره‌به‌ری هه‌ولیزدا ده‌جینریت.

سه‌وزه‌ کۆمه‌له‌که‌ی (المجموع الخضري): شێوه‌ی گه‌لاکه‌ی پینج به‌ره‌ (خمسة فصوص) قلیشانی نیوان په‌ره‌کانی زۆر قووئه، لێواری گه‌لا‌ی دانه‌داری تیزه، لایه‌کیان کووره، رنگی رووی ده‌روه‌ و رووی زێره‌وه‌ی سه‌وزیکی کاله‌ لاسکۆکه‌ی گه‌لاکه‌ی نامان سووره، ده‌ماره‌کانی گه‌لا‌ی ده‌رکه‌وتوون، بنکه‌که‌شیان نامان سووره نه‌م رنگه‌ به‌لا‌ی تیغه‌کانی گه‌لاکه‌وه‌ کشاوه‌ته‌وه، رنگی تووله‌ میووه‌کانی سووریکی تاریکه، رنگی ته‌رزه‌که‌ی سه‌وزه و بنکه‌که‌شی سووریکی تاریکه، گه‌یه‌کانی (ماوه‌ی نیوان گرییه‌کانی) هاوریک و نیمچه‌ یه‌کسان.

چافگا (CHAV.GA)

تەرزە تىرى جافگا كىلگە تىرى بەرپۈمبەرايەتى تۈزىنەۋى كىشوكالى ھەۋلىر/غىناۋد*

سىياتى بەرھەمەكەي: درەنگ پىدەگات (لە سەرمتايى مانگى نابدا) قەباردى ھۇشپىيەكەي گەوردىيە، كىشەكەي ۵۰ گرامە، شىۋەكەي لولەپپە، رەنگى تىرى بىگەپىشتوۋ رەشىكى تارىكە، شىۋە دىنكەكانى گۆپىن لە شىۋە و قەبارە گەورەن، لەناۋ ھۇشپىيەكەيان بەرپىك و پىكى لە پال يەكترن، لە يەك دىنك (۲-۳) دانە تۈۋى تىداپە، كىۋكەكەي گۆشتەنە، ناۋگدارە تام وچىزى خۇشە، نەختىك تفتە، رەنگى ناۋگەكەي پەمەپى كالە، تۈپكەكەي ئەستۈورە، بە چىنىك شەمپى چىر داپۇشراۋە، جۈزى گۈلەكانى مى پىيە، پىۋىستى بە تەرزى پىتتەنەر (مىلق) ھەپە لەگەلى بچىنرىت ھىشۋەكەي لە گرى پىنچەم و شەشەمەۋە دەدات *

بەكارھىنانى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردنى پۇزانە بەكاردىت، ناۋگدارە بۇ دروست كىردنى (شەربەت - دۇشاۋ - خەل ھتد ۰۰۰۰) خەسەلتىكى بازىرگانى ھەپە، لە بازاركىردندا خۇقرۇشە.

شىۋە كەزاختن و پەرۋەردەكىردنى: لە كاتى كەزاختندا درىزى نەۋ لكانەي كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرىت، لە نىۋان (۴ - ۶) چاۋە داپە وىراي قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۈرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكىردنى گونجاۋ بۇ نەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل بەشىۋە پىتى (T) يان كۆلك *

زىنگەي گونجاۋ بۇ چاندى: تىرىيەكى دىمەكارە، لە دۇل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىبەكان و گىردۈلكەكان

سەۋزە كۈمەلەكەي (المجموع الغضرى): شىۋە گەلاگەي پىنچ پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى زۇر قوۋلە، لىۋارى گەلاي ددانەدارى تىزە،لاپەكانىيان كوۋرە، رەنگى روۋى دەرەۋدى گەلاي سەۋزىكى تارىكە، روۋى زىرەۋەي سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەي گەلاي سەۋزە نەختىك مەپلە و سوۋرە، دەمارەكانى گەلاي دەرەۋوتوۋن، رەنگىيان سەۋزە، رەنگى توۋلە مىۋەۋەكانى نەختىك سوۋرە، رەنگى تەرزەكەي سەۋزە و بىنكەكەشى ئامال سوۋرە، گەپەكانى (ماۋەي نىۋان گىرىپەكانى) ھاورپىك نىن.

فليم سیدلس (FLAME. SEEDLE)

تەرزە تریي فليم سیدلس (کیلگە تریي بەریۋەجەرایەتی تۆزینەۋەدى كشتوكالى ھەلىبەر /غشكاۋد)

سيفاناي بەرھەمەكەي: تەرزەكى بېسەدەنكە كاتى پى گەيشتنى مام ناۋەندىيە (لە سەرەتايى مانگى تەمۈوزدا) قەبارەى ھۆشپىيەكەى مام ناۋەندىيە، كېشەكەى ۴۰۰ گرامە، شىۋەكەى قوچەككىكى شان كورتە، رەنگى تریي بېگەپىشتوو سوورىكى قىزمىيە، شىۋەى دەنكەكانى گۆيىن، بە شىۋە و قەبارە بچووكن، كرۆكەكەى گۆشتە، ناۋگدارە تام وچىزى خۆشە، تويككەكەى تەنكە، بە جىنيك شەمىي مام ناۋەندى داپۇشراۋە، گولەكانى نىرەمموۋكن، زۆر بە بەرھەمە، ھۆشپىيەكەى لە گرىي سى يەم و چوارەمەۋە دەدات.

بەكارھىنانى: تریيەكى سەرخوانە بۇ خواردنى رۆژانە بەكاردېت، ناۋگدارە بۇ دروست كردنى (شەرىبەت — دۇشاۋ — خەل ھتد ۰۰۰۰)، وشك دەكرېت بۇ دروست كردنى ميوۋز و كشمش، خەسلەتى بازارگانى زۆرباشە و لە بازار كردندا خۇفروۋشە.

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا دىزى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان (۲-۵) چاۋە دايە وپىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم تریيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T)، يان (Y)، يان كۆلك.

ژېنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تریيەكى بەراۋە، لە دۆل و بىنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋبەرى ھەۋلىردا دەچىنرېت .

سەۋزە كۆمەلەكەى (المجموع الخضري): شىۋەى گەلاگەى پىنج پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لايەكيان كوپرە، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە روۋى زېرەۋەى سەۋزىكى كالا، لاسكۆكەى گەلاى سەۋزە، نەختىك ئامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەرەكەۋتون، بىنكەكەشيان ئامال سوورە، ئەم رەنگە بە لاى تىغەكانى گەلاگەۋە كشاۋەتەۋە، رەنگى توۋلە ميوۋەكانى سەۋزە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە و بىنكەكەشى سوورە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گرىيەكانى) ھاۋرېك نىن .

خاتونوك (KHATUNOK)

تەرزە ترىئى خاتونوك بۇگىلگەى ترىئى بەرپۆمبەرايەتى تۇزىنەۋدى كىستوكانى ھەۋلىئىر /غىناۋە)

سىفاتى بەرھەمكەى: تەرزەمكى بىلدەنكە كاتى گەپىشتى مام ناۋەندىيە (لە سەرھەتايى مانگى تموزدا) قەبارەى ھۇشپىيەكەى مام ناۋەندىيە، كىشەكەى ۵۰ گرامە، شىۋەكەى قوچەككىكى شان درىژە و بە تلمىسكە، رەنگى ترىئى پىگەپىشتوو سىپەكى نامال سەۋزە، شىۋەى دىنكەكانى ھىلكەپىن، بە شىۋە و قەبارە بچوۋكن، لەناو ھۇشپىيەكەپاندا پەرت و بلاۋن، كپۆكەكەى گۆشتنە، ئاۋگدارە تام وچىزى خۇشە، تۈپكەكەى تەنكە و بە چىنپىك شەمپى تەنك داپۇشراۋە، گولەكانى نىرەموۋكن، زۆر بە بەرھەمە، ھۇشپىيەكەى لە گرپى چوارەم و پىنچەمەۋە دەدات .

بەكارھىناتى: ترىپەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى رۇژانە بەكاردىت، ئاۋگدارە بۇ دروست كردنى (شەربەت – دۇشاۋ – خەل ھتد ۰۰۰۰)، وشك دەكرىت بۇ دروست كردنى مپوۋز، خەسلەتى بازرگانى زۇرباشە و لە بازار كردندا خۇفرۇشە .

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىژى ئەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھپىلرپىت، لە نىۋان (۴ - ۶)چاۋە داپە وپراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرپىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم ترىپە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T)، يان (Y) يان كۆلك .

ژىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: ترىپەكى بەراۋە و دىمەكارە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىپەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋبەرى ھەۋلىپىدا دەچىنرپىت .

سەۋزە كۈمەلەكەى (المجموع الخضري): شىۋەى گەلاكەى پىنچ پەپە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەپەكانى قوۋلە، لىۋارى گەلا دانەدارى تىژىنپن، لاپەكانى كوورن، پەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزىكى كالە ، لاسكۆكەى گەلاى سەۋزە و نەختىك نامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەرگەۋتوون، بىنكەكەشىان نامال سوورە، رەنگى توولە مپوۋەكانى نەختىك سوورە، بە تاپبەتى لە گرپىپەكانى، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە، بىنكەكەشى نامال سوورە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گرپپەكانى) ھاۋرپىك و نىمچەپەكسانن .

عسكرى (ايرانى) (ASKARY)

تەرزە تریى عسكرى (كىلگەى تریى بەرىۋەبەرايەتى تۈزىتەۋى كىتوكالى ھەولئىر / غىناۋە)

سىڧاتى بەرھەمەكەى: كاتى گەيشتى مام ناۋەندىيە (لە سەرھتايى مانگى تموزدا) قەبارەى ھۆشپىيەكەى مام ناۋەندىيە و كېشەكەى ۲۸۰گرامە، شىۋەكەى قوچەككىكى شان دىرئە و بە تلمىسكە يان لولەيىيە، رەنگى تریى پىگەيشتوو سىپەكى ئامال سەۋزە، شىۋەى دەنكەكانى ھىلكەيىن، بە شىۋە و قەبارە بچوۋكى، لەناۋ ھۆشپىيەكەيىندا پەرت و بلاۋن، يەك دەنك (۱) دانە تۈۋى بەتال تىدايە، كرۈكەكەى گۆشتە، ئاۋگدارە تام وچىزى خۇشە، رەنگى ئاۋگەكەى بى رەنگە، تويكلەكەى تەنكە و بەچىنىك شەمى تەنك داپۇشراۋە، گولەكانى نىرەموۋكى، زۆر بە بەرھەمە، ھۆشپىيەكەى لە گرىى چوارەم و پىنچەمەۋە دەدات .

بەكارھىناتى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردى رۇژانە بەكاردىت، ئاۋگدارە بۇ دروست كردنى (شەربەت - دۇشاۋ - خەل ھتد ۰۰۰۰)، وشك دەكرىت بۇ دروست كردنى مئوۋز، خەسلەتى بازارگانى زۇرباشە و لە بازار كردندا خۇفروۋشە .

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا دىرئى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرئىت لە نىۋان (۶ - ۸) چاۋە دايە وپىرا قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۇزىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۇردۇنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T) يان (Y) .

ژىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋ و دىمەكارە، لە دۇل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۇلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەبەرى ھەولئىردا دەچىنرئىت .

سەۋزە كۆمەلەكەى (المجموع الخضري): شىۋەى گەلاكەى پىنچ پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى قوۋنە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىرە، لايەكانى كوورن، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزىكى كالە، لاسكۇكەى گەلاى سەۋزە، ئەختىك ئامال سوۋرە، دەمارەكانى گەلاى دەرگەوتوون، ئامال سوۋرن، رەنگى توۋلە مئوۋمەكانى سەۋزە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە، بىنكەكانىيان سوۋرە، گەيەكانى (ماۋەى نىۋان گرىيەكانى) ھاورپىك و نىمچە يەكسانن .

سليمانى سېي (SULEIMANI. SPEE)

تەرزە تىرىي سليمانى سېي «كىنگەي تىرىي بەرپومبەرايمەتى تۈزىنەۋەدى كىتىۋاتى ھەيلىر كىكە»

سيفاتى بەرھەمەكەي: كاتى پى گەيشتىنى مام ناۋەندىيە(لەسەرەتايى مانگى ئايدا) قەبارى ھۈشپىيەكەي مام ناۋەندىيە، كىشەكەي ۴۰۰ گرامە، شېۋەكەي قوچەكىكى شان بىچوۋكە، رەنگى تىرىي بېگەپىشتوۋ سىيە يان زەردىكى كائە، شېۋەي دەنكەكانى گۆيىن، لەناۋ ھۈشپىيەكەياندا بەرت و بلاۋن بە شېۋە و قەبارە مام ناۋەندىن، يەك دەنك (۲-۳)دانه تۈۋى تىدايە، كرۇكەكەي گۈشتە، تام وچىزى خۇشە، رەنگى ئاۋگەكەي سىيەكى كائە، تويكەكەي ئەستورە، بەچىنىك شەمىنى تەك داپۇشراۋە. گۈلەكانى نېرەموۋكن، زۆر بە بەرھەمە، ھۈشپىيەكەي لە گرىنى سى يەم و چوارەمەۋە دەنات .

بەكارھىيەت: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى رۇۋانە بەكاردىت، لە بازار كرىندا خۇفۇشە.

شېۋەي كەزاختى و پەرۋەردەگەردى: لە كاتى كەزاختىدا درىۋى ئەۋ لكانەي كە بۇ بەرگرتن حى دەھىلرېت لە نىۋان (۶ - ۸)چاۋە دايە وىراي قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۇرىنى لاقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شېۋازى پەرۋەردەگەردى گونچاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۇردۇنە لەسەر تەل بە شېۋەي پىتى . (T)

زىنگەي گونچاۋ بۇ چاندى: تىرىيەكى بەراۋ و دېمەكارە، لە دۇل و بىتارەكانى ئاۋچە ئاخاۋىيەكان و گەردۈلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەبەرى ھەۋلىردا دەچىنرېت .

سەۋزە كۈمەنەكەي (المجموع الخضري): شېۋەي گەلاكەي پىنج بەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان بەرەكانى زۆر قوۋلە، لىۋارى گەلاي ددانەدارى تىزە، لايەكيان كوۋرە، رەنگى رۋۋى دەرمەۋى و رۋۋى ژېرەۋەي سەۋزىكى كائە، لاسكۇكى گەلاي ئامان سوۋرە، دەمارەكانى گەلاي دەرگەموتوۋن، بىنكەشيان ئامان سوۋرە، ئەم رەنگە بە لاي تىغەكانى گەلاكەۋە كشاۋتەۋە، رەنگى توۋلە مېۋەكانى سەۋزە، رەنگى تەرزەكەي و بىنكەكەشى سەۋزە، گەيەكانى (ماۋەي نىۋان گرىيەكانى) ھاۋرىك نىل .

حجازی سپی (HEJAZI.SPEE)

تەرزە تری ئى حجازى سپى ۋىكىلىگە تری بەرپۆدەبەرایەتى تۆزىنەودى گىتوگالى ھەولېر / عىناوہ

سيفاتى بەرھەمەكەي: دەرەنگ پىدەگات (لە كۆتايى مانگى تەمووزدا) قەبارە ھۆشپىيەكەي مام ناوھندىيە و كىشەكەي ۲۰۰ گرامە، شىۋەكەي قوچەككىكى شان كورتە، رەنگى تری پىگەيشتوو سىپەكى نامال سەوزە، شىۋە دىنكەكانى گۆيىن و لەناو ھۆشپىيەكەي يەكگرە لە شىۋە و قەبارە مام ناوھندىن، يەك دىنك (۲-۳) دانە تۆۋى تىدايە، كپۆكەكەي گۆشتنە، تام وچىزى خۇشە رەنگى ناوگەكەي بى رەنگە، تويكەكەي تەنكە، بە چىنىك شەمى تەنك داپۇشراو، گولەكانى نىرەمووكن، زۆر بە بەرھەمە، ھۆشپىيەكەي لە گرپى جوارەم و بىنچەمەوہ دەدات .

بەكارھىنانى: تریيەكى سەرخوانە بۇ خواردى رۆژانە بەكاردىت، لە بازار كىردندا خۇفروشە .

شىۋە كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىزى ئەو لكانەي كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان (۶-۸) چاۋە داپە وىراي قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاو بۇ نەم تریيە كۆردۈنە لەسەر تەل بەشىۋە پىتى (T) يان سابات .

زىنگە گونجاو بۇ چاندنى: تریيەكى بەراۋە لە دۆل و بىنارەكانى ناوچە شاخاۋىيەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەرووبەرى ھەولېردا دەچىنرېت .

سەوزە كۆمەنەكەي (المجموع الخضرى): شىۋە گەلاگەي پىنج پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى قوولە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لايەكانىان كوپرە، رەنگى روۋى دەرەوہ و روۋى زىرەوہى سەوزىكى كالە، لاسكۆكەي گەلاى نامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەرەكەوتتون، بىنكەكەشيان سەوزە، رەنگى توولە مىۋەكانى سەوزە، رەنگى تەرزەكەي و سەوزە، گەپەكانى (ماۋە نىۋان گرىپەكانى) ھاورپك نىن .

رسولى (RASULEE)

تەرزە تىرىيى رسولى (كېلىنگەن تىرىيى بەرپۈمبە، رايەتى تۈزۈمەندى كىشتوكالى ھەولپىر / غىناكادە)

سىفاتى بەرھەمەكەي: درەنگ پى دەگات (لە سەرەتايى مانگى نابدا)، قەبارەى ھۇشكەي مام ناۋەندىيە، كىشەكەي ۲۸۵ گرامە، شىۋەكەي قوچەكە، رەنگى تىرىيى پىگەپىشتوۋ سوورىكى بىنەۋشەپپە، كە تەۋاۋ پىگەپىشت رەنگەكەي تارىك تر دەبىت، شىۋەي دەنگەكانى گۆيىن بەرپىك و پىكى كەم لە پال پەكتىن، يەك دەنگ (۲ - ۴) دانە تۈۋى رەنگ قاۋەيى كال تىدايە، تويىكلەكەي تەنكە، كرۈكەكەي گۆشتە، تام وچىزى خۇشە نەختىك ترشە، ئاۋگدارە رەنگى ئاۋگەكەي زەردىكى كالە، گولەكانى نىرەموۋكن، ھۇشپەكەي لە گرپى چۈرەم و پىنچەمەۋە دەدات.

بەكارھىناتى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇخواردنى رۇزانە بەكاردىت، ئاۋگدارە بۇ دروست كردنى (شەربەت — دۇشاۋ — خەن ھتد ۰۰۰۰) خەسلەتتىكى بازىرگانى ھەيە.

شىۋەي كەزاختىن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختىندا درىزى ئەۋ لكانەي كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرەت لە نىۋان (۴ - ۶) چاۋە دايە وىراي قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل بىمشىۋەي پىتى (T) يان (Y) يان كۆلك.

زىنگەي گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋ و دىمەكارە، لە دۇل و بىنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۈنكە و دەشتەكانى دەۋرۋبەرى ھەولپىردا دەچىنرەت.

سەۋزە كۈمەلەكەي (المجموع الخضري): شىۋەي گەلاكەي پىنچ پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان بەرەكانى قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لايەكانى كوپورن، رەنگى روۋى دەرمەۋى سەۋزە، روۋى زىرەۋەي سەۋزىكى كالە لاسكۆكەي گەلاى ئامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەرەكەۋتوۋن، بىنكەكەشيان ئامال سوورە، ئەم رەنگە بە لاي تىغەكانى گەلاكەۋە كشاۋتەۋە، رەنگى توۋلە مېۋەۋەكانى ئامال سوورە، رەنگى تەرزەكەي و بىنكەكەشى ئامال سوورە، گەيەكانى (ماۋەي نىۋان گرىيەكانى) ھاۋرپىك و نىمچە يەكسانن.

مرمرك (MARMARK)

تەرژە ترىى مرمرك كىلگەى ترىى بەرىئەبەرايەتى ئۆزىنەۋەى كىشتوكالى ھەولئىر / عىنكاۋە

سىفائى بەرھەمەكەى: درەنگ پى دەگات (لە كۆتايى مانگى ئابدا)، ھەبارەى ھۆشكەى بچوۋكە كېشەكەى ۱۷۵ گرامە، شىۋەكەى لولەپپەكى شان بچوۋكە، رەنگى ترىى پىگەپىشتوو سوورپىكى باينجانپە كە تەۋاۋ پىگەپىشت رەنگەكەى تارىك تر دەبىت، شىۋەى دەنكەكانى گۆپىن بەرىك و پىكى كەم لە پال يەكترن، يەك دەنك (۲ - ۳) دانە تۆۋى تىداپە، تويكەكەى ئەستورە، بەچىنپىك شەمپى مام ناۋەندى داپۇشراۋە، كرۆكەكەى گۆشتە تام وچىزى خۆشە نەختىك ترشە، ناۋگدارە رەنگى ناۋگەكەى پەمەپپە، گولەكانى نىرەموۋكن، ھۆشپپەكەى لە گرىى چوارەم و پىنچەمەۋە دەدات .

بەكارھىنائى: ترىپەكى سەرخوانە بۇخواردنى رۇژانە بەكاردەت، ناۋگدارە بۇ دروست كردنى (شەرىبەت - دۇشاۋ - خەل ھتد ۰۰۰۰) .

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىزى ئەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرەت لە نىۋان (۴: ۶) چاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونچاۋ بۇ ئەم ترىپە كۆردۈنە لەسەر تەل بەشىۋەى پىتى (T) يان كۆلك .

ژىنگەى گونچاۋ بۇ چاندنى: ترىپەكى بەراۋ و دىمەكارە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىپەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەوروبەرى ھەولئىردا دەچىنرەت .

سەۋزە كۆمەلەكەى (المجموع الخضري): شىۋەى گەلاكەى پىنچ پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەردەكانى قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لاپەكانى كوورن، رەنگى روۋى دەرمەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرمەۋەى سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى ئامال سوورە، دەماركانى گەلاى دەرگەوتوون، بىنكەكەشيان ئامال سوورە، ئەم رەنگە نەختىك بەلاى تىغەكانى گەلاكەۋە كشاۋەتەۋە، رەنگى توۋلە مئوۋەكانى ئامال سوورە، رەنگى تەرزەمكەى سەۋزە و بىنكەكەشى ئامال سوورە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گرىپەكانى) ھاۋرپىك و نىمچە يەكسانن .

مقرىبى (MAFRBI)

تەرزە تىرىيى مۇقرىبى (كىنگەي تىرىيى بەرپۈمبەرايەتى تۈزىنەۋەي كىستوكالى ھەلۋىزىر اغىناۋە)

سىڧاتى بەرھەمەكەي: درەنگ پى دەگات (لە كۆتايى مانگى نابدا)، قەبارەي ھۇشيكەي بچوۋكە، كىشەكەي ۱۸۵ گرامە، شىۋەكەي لولەبىيەكى شان كورتە، رەنگى تىرىيى پىگەيشتوو سوورنىكى تارىكە، كە تەۋاۋ پىگەيشت رەنگەكەي تارىك تر دەبىت، شىۋەي دەنگەكانى گۆيىن و بچوۋكن، بەرىك و پىكى كەم لە پال يەكترن، يەك دەنگ (۲ - ۳) دانە تۆۋى تىدايە، تويكەكەي تەنكە، بە جىنىك شەمىي تەنك داپۇشراۋە، كرۆكەكەي گۆشتە، تام وچىزى خۇشە، ئاۋگدارە رەنگى ئاۋگەكەي پەمەبىيە، چۆرى گولەكەي مى پىيە، پىۋىستى بە تەرزى پىتىنەر (ملقح) ھەبە لەگەلى بچىنرېت، ھۇشيبەكەي لە گرىيى چوارەم و پىنچەمەۋە دەدات .

بەكارھىناتى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى رۇزانە بەكاردىت، ئاۋگدارە بۇ دروست كرىنى (شەربەت - دۇشاۋ - خەل ھتد ۰۰۰۰).

شىۋەي كەزاختن و پەرۋەدەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىزى ئەۋ لكانەي كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان (۴ - ۶) چاۋە داپە وپراي قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەدەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىۋەي پىتى (T) يان كۆلك .

زىنگەي گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋ و دىمەكارە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىبەكان و گىردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋبەرى ھەلۋىردا دەجىنرېت .

سەۋزە كۆمەنەكەي (المجموع الخضرى): شىۋەي گەلاكەي پىنج بەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان بەرەكانى زۇر ھولە، لىۋارى گەلاي ددانەدارى تىزە،لاپەكانى كوورن، رەنگى روۋى دەردەۋى گەلاي سەۋزە، روۋى ژىرەۋەي سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەي گەلاي ئامال سوورە، دەمارەكانى گەلاي دەركەوتوون، بىنكەكەشيان ئامال سوورە ئەم رەنگە بە لاي تىغەكانى گەلاكەۋە كشاۋەتەۋە، رەنگى توولە مېۋەكانى سەۋزە، رەنگى تەرزەكەي سەۋزە و بىنكەكەشى ئامال سوورە، گەپەكانى (ماۋەي نىۋان گرىبەكانى) ھاورىك نىن .

کنک روبی (EKING.RUBY- SEEDLESS)

تەرزە تری ئىکنک روبى : ئىکنلگە تری بەرپۈدەبەراپەتە تۇزىنەھە كىشتوكالى ھەونېر / عىنكاوھ

سىفاتی بەرھەمەكەي: تەرزەكى بېدەنكە درەنگ بېدەگات (لە سەرھەتاپى مانگى ئەپلوولدا) قەبارەى ھۇشپىيەكەي گەورەپە، كېشەكەي ۴۵۰ گرامە، شىوہكەي لولەپىيەكى شان درېژە، رەنگى تری پىگەپىشتوو سوورىكى پەمەپىيە كە تەواو بېدەگات تارىك تر دەبېت، شىوہى دەنكەكانى گۆپىن، بە شىوہ و قەبارە مام ناوندىن، لە ناو ھۇشپىيەكەيان بەرپىك و پىكى كەم لە پال يەكترن، كرۈكەكەي گۆشتنە، تام وچىزى خۇشە، توپىكلەكەي تەنكە و بە چىنېك شەمىي تەنك داپۇشراوہ، گولەكانى نېرەمووكن، زۆر بە بەرھەمە دەبېت رېژەى ھۇشپىيەكانى كەم بكرىنەوہ بۇ چاك كەردنى جۆرى ھېشووہكان لە بارەى قەبارە و رەنگ بوونى، ھۇشپىيەكەي لە گرېسى سى يەم و چوارەمەوہ دەدات .

بەكارھىناتى: تری سەرھوانە بۇ خواردىن پۇژانە بەكاردېت .

شىوہى كەزاختن و پەرورەدەكەردنى: لە كاتى كەزاختندا درېزى ئەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىوان(۲ - ۴) چاوە دەبېت لەبەر ئەوہى چاوەدەنكەپىيەكانى زۆر بەپىپىن، شىوہى بەرورەدەكەردنى گونجاو بۇ ئەم تریيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىوہى پىتى (T) .

زىنگەى گونجاو بۇ چاندنى : تریيەكى بەراوہ، لە دۆل و بنارەكانى ناوچە شاخاوپىيەكان و گەردۆلكە و دەشتەكانى دەوروپەرى ھەولېردا دەچىنرېت .

سەوزە كۆمەتەكەى (المجموع الخضرى): شىوہى گەلاكەى بېنچ پەرە (خمسة فصوص) قلىشانتى نىوان پەرەكانى زۆر قوولە، لىواری گەلاى ددانەدارى تىژە،لاپەكانى كوورن، پەنگى رووى دەرەوہى گەلاى سەوزە، رووى ژىرەوہى سەوزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى نامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەرەوہوتوون، بىنكەشىيان نامال سوورە، ئەم رەنگە بە لای تىغەكانى گەلاكەوہ كىشاوہتەوہ، رەنگى توولە مئوودەكانى نامال سوورە، رەنگى تەرزەكەى سەوزە و بىنكەشى نامال سوورە، گەپەكانى (ماوہى نىوان گرېپەكانى) ھاوېنك نىن .

حەفت بەر (HAFT.BAR)

تەرەزە تری ئىچىگە تری بەر پەرىو بەر تویزىنە دە کىتوگالى ھەولیر / عىناوہ

سيفاتى بەر ھەمە كەي: دەرنگ پى دەگات (لە كۆتايى مانگى نابدا)، ھەبارە ھۆشكەى مام ناوئىدە، و كىشەكەى ۴۰۰ گرامە، شىوئەكەى قوچەككى شان كورتە، رەنگى تری پىگەيشتو سوورنىكى تارىكە، كە تەواو پىگەيشت رەنگەكەى تارىك تر دەبىت، شىوئەى دەنگەكانى ھىلكەيىن و گەورەن، لە ناو ھۆشپىيەكەى پەرت و بلاون، يەك دەنگ (۲ - ۲) دانە تۆوى تىداپە، تۆيكلەكەى ئەستوورە، بەچىنىك شەمى تەنك داپۆشراو، كرۆكەكەى گۆشتە تام وچىژى ناسايپە ناوگدارە رەنگى ناوگەكەى زەردىكى كائە، جۆزى گولەكەى نىرەموكن، زۆر بەبەرھەمە بەبەردەوامى لەسەرھتاي سالو ھىشو دەردەگات بەتايبەتى لەسەر لقە نا سەردەكەكانى، ھۆشپىيەكەى لە گرى جوارەم و پىنچەمەو دەدات .

بەكارھىنانى: تریيەكى سەرخوانە بۆ خواردنى رۆژانە بەكاردەت، ناوگدارە بۆ دروست كردنى (شەربەت - دۆشاو - خەل ھتە ۰۰۰۰) .

شىوئەى كەزاختن و پەروەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىژى ئەو لكانەى كە بۆ بەرگرتن جى دەھىلرەت لە نىوان (۴ - ۶) چاو دەپە وىراى قەدى كورت (۲-۲) چاو بۆ مەبەستى گۆرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۆ سالى داھاتوو، شىوازى پەروەردەكردنى گونجاو بۆ ئەم تریيە كۆردۆنە لەسەر تەل، بەشىوئە پىتى (T) يان سابات .

ژىنگەى گونجاو بۆ چاندنى : تریيەكى بەراو و دىمەكارە، لە دۆل و بنارەكانى ناوچە شاخاوپىيەكان و گردۆلكەكان دەچىنرەت .

سەوزە كۆمەلەكەى (المجموع الخضري): شىوئەى گەلاكەى پىنچ پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىوان پەرەكانى قوول نىن، لىوارى گەلاى ددانەدارى تىژ و كوورنىن، رەنگى رووى دەرەوئە سەوزە، رووى ژىرەوئە سەوزىكى كائە، لاسكۆكەى گەلاى نامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەرەوئە، بىكەكەشيان نامال سوورە، ئەم رەنگە بە لاى تىغەكانى گەلاكەو كشاوتەو، رەنگى توولە ميووئەكانى نامال سوورە، رەنگى تەرەزەكەى سەوزە، بىكەكەشى نامال سوورە، گەپەكانى (ماوئەى نىوان گرىيەكانى) ھاورىك و نىمچە يەكسانن .

اييىز كىبىر (ABYATH.KABEER)

تەررە تىرىيى اييىز كىبىر (كىلگەي تىرىيى بەرپۈبەر اييەت تۈزىنەۋى كىشتوكالى ھەۋلىر / غىكاۋد)

سىفاتى بەرھەمەكەي: كاتى پىگەيشتى مام ناۋەندىيە، (لە كۈتايى مانگى تەمووزدا) قەبارەي ھۈشپىيەكەي مام ناۋەندىيە، كىشەكەي ۴۸۵ گرامە، شىۋەكەي قوچەككىكى شان درىژە، رەنگى تىرىيى پىگەيشتو سىپەكى نامال سەۋزە، شىۋە دەنكەكانى گۈپىن، لەناۋ ھۈشپىيەكەي نەختىك يەكگىر بە شىۋە و قەبارە مام ناۋەندىن، يەك دەنك (۲-۳) دانە تۈۋى تىدايە، كۈكەكەي گۈشتە، تام وچىزى خوشە، رەنگى ناۋگەكەي زەردىكى كائە، تۈيكلەكەي تەنكە، بە چىنپىك شەمپى تەنك داپۋىشاۋە، كۈلەكانى نىرەموۋىك، زۆر بە بەرھەمە، ھۈشپىيەكەي لە گىرى چوارەم و پىنچەمەۋە دەدات .

بەكارھىناتى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردنى رۇزانە بەكاردىت، لە بازار كىردندا خۇھرۇشە .

شىۋەي كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىژى نەۋ لكانەي كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرەت لە نىۋان (۴ - ۶) چاۋە دايە وىراي قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۈزىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونچاۋ بۇ نەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىۋە پىتى (T) .

زىنگەي گونچاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋە، لە دۆل و بناردەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گىردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۈبەرى ھەۋلىردا دەچىنرەت .

سەۋزە كۈمەتەكەي (المجموع الغضري): شىۋەي گەلاكەي پىنچ بەرە، (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان بەرەكانى قوۋلە، لىۋارى گەلاي ددانەدارى تىژە، لايەكيان كوۋرە، رەنگى روۋى دەرەۋەي گەلاي سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەي سەۋزە، لاسكۆكەي گەلاي نامال سوۋرە، دەمارەكانى گەلاي دەرەكەوتوۋن، بىنكەكەشيان سەۋزە، رەنگى توۋلە مېۋەكانى سەۋزە، رەنگى تەررەكەي و سەۋزە، گەيەكانى (ماۋەي نىۋان گىرىيەكانى) ھاۋرپىك و نىمچە يەكسانن .

موسى بېك (MUSSA.BEAG)

تەرزى موسى بېك ۋىكىلىگە تىرى بەرپومبەرايەتى تۇزىنەۋى كشتوكالى ھەۋلىر / عنكاۋد*

سىڧاتى بەرھەمەكەي: دەرەڭ يىڭ دەڭات (لە سەرەتايى مانكى ئابدا)، قەبارەى ھۇشكەي مام ناۋەندىە كېشەكەي ۴۲۰ گرامە، شىۋەكەي قوچەككىكى تلمىسكەدارە، رەنگى تىرى پىڭەشتوۋ سوۋرىكى بىنەۋشەمىيە، كە تەۋاۋ پىڭەشت رەنگەكەي تارىك تر دەبىت، شىۋەى دەنكەكانى ھىلكەبىن، بەرپىك و پىكى كەم لە پال يەكترن، يەك دەنك (۲ - ۴) دانە تۆۋى رەنگ قاۋەبى كال تىداپە، تۈيكلەكەي ئەستورە بە چىنىك شەمى تەنك داپۇشراۋە، كرۆكەكەي گۇشتەنە، تام وچىزى خۇشە ناۋگدارە رەنگى ناۋگەكەي پەمەبىي كالە، گۈلەكانى نىرەموۋكن، ھۇشپىيەكەي لە گرپى چوارەم و پىنچەمەۋە دەدات *

بەكارھىناتى: تىرىيەكى سەرخوانە بۇ خواردنى رۆزانە بەكاردىت، خەسلەتتىكى بازارگانى ھەپە، *

شىۋەى كەزاختن و پەرۋەردەكردى: لە كاتى كەزاختندا درپزى ئەۋ لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان(۶ - ۸)چاۋە داپە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۇرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوۋ، شىۋازى پەرۋەردەكردى گونجاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل بەشىۋەى پىتى (T) يان (Y) يان سابات.

ژىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋە و لە دۆل و بىنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋبەرى ھەۋلىردا دەچىنرېت.

سەۋزە كۆمەلەكەى (المجموع الخضرى): شىۋەى گەلاكەى پىنچ پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان بەرەكانى زۆر قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە، لايەكانى كوۋرن، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەۋزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى ئامال سوۋرىكى شەراپىيە، دەمارەكانى گەلاى دەرگەۋتوۋن، بىنكەكەشيان ئامال سوۋرە، ئەم رەنگە بە لاي تىغەكانى گەلاكەۋە كشاۋەتەۋە، رەنگى تولە مېۋەكانى ئامال سوۋرە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزە و بىنكەكەشى ئامال سوۋرە، گەپەكانى (ماۋەى نىۋان گرپىيەكانى) ھاورپىك نىن *

کریمسون سیدلس (CRIMSON.SEEDLESS)

تەرزە تری ئی کریمسون ۋ کینگە تری سردار ساگە / عتکاود

سیفاتی بەرھەممەکی : تەرزەکی بیدەنکە درەنگ پیدەگات (لەکۆتایی مانگی ئەیلوولدا) قەبارەى ھۆشییەکی مام ناوەندیە، کیشەکی ۷۰؛ گرامە، شیوەکی قوچەکیکی شان کورتە، رەنگی تری پیگەپشتوو سووریکى پەمەییە کە تەواو پیدەگات تاریک تر دەبیت، شیوەی دەنکەکانی لولەیی دریزن، بە شیوە و قەبارە مام ناوەندین، لەناو ھۆشییەکیان بەرپک و پیکى کەم لە پال یەکتەرن، کرۆکەکی گۆشتنە، تام و چێژی خۆشە، توپکەکی تەنکە، بە چینیکی شەمیی تەنک داپۆشراوە، گولەکانی نیرەمووکن، زۆر بە بەرھەمە دەبیت ریزەى ھۆشییەکانی کەم بکریئەو، یاخود ئەلقە کردنی لکە بە بەرھەممەکان بۆ چاک کردنی جووری ھیشووھەکان لە بارەى قەبارە و رەنگ بوونی، ھۆشییەکی لە گری جوارەم و پینجەمەو دەدات .

بەکارھینانی : تری سەرخواھە بۆ خواردنی رۆژانە بەکاردیت خەسلەتیکی بازرگانی ھەبە .

شیوەی کەزاختن و پەرورەکردنی : لە کاتی کەزاختندا دریزی ئەو لکانەى کە بۆ بەرگرتن جی دەھیلریت لە نیوان (۶ - ۸) چاوە دایە ویرای قەدی کورت (۲ - ۳) چاوە بۆ مەبەستی گۆزینی لقە بە بەرھەممەکان بۆ سالی داھاتوو، شیوازی پەرورەکردنی گونجاو بۆ ئەم ترییە کۆردۆنە لەسەر تەل، بەشیوەی پیتی (T) یان (Y) یان سابات .

زینگی گونجاو بۆ چاندنی : ترییەکی بەراوە، لە دۆل و بنارەکانی ناوچە شاخاویبەکان و گردۆلکە و دەشتەکانی دەورووبەری ھەولێردا دەچینریت .

سەوزە کۆمەئەکی (المجموع الخضري) : شیوەی گەلاگەى پینج پەرە (خمسة فصوص) قلیشانی نیوان پەرەکانی قوولە، لیواری گەلاى ددانەدارى تیژە، لایەکانی کووړن، رەنگی رووی دەرەوہی گەلاى سەوزیکى تاریکە، رووی ژیرەوہی سەوزیکى کالە، لاسکۆکەى گەلاى ئامال سوورە، دەمارەکانی گەلاى دەرکەوتوون، بنکەکەشیان ئامال سوورە ئەم رەنگە بە لای تیغەکانی گەلاگەوہ کشاوتەو، رەنگی توولە میوہەکانی ئامال سوورە، رەنگی تەرزەکی سەوزە و بنکەکەشى ئامال سوورە، گەپەکانی (ماوہی نیوان گریبەکانی) ھاوړیک نین چەند بەلای سەرەلکەکان نزیک ببینەوہ دریتەر دەبنەوہ .

صۆراو اربیل (SOURAO IRBIL)

تەرزە تریئى سۆراو اربیل ۋىكىلىگە تریئى مام بوسىم / شىقلاۋە

سىفاتى بەرھەمەكەي: كاتى گەيشتى مام ناۋەندىيە (لە كۇتايى مانگى تەمووزدا)، قەبارەى ھۇشيكەى گەورەيە، كىشەكەى دەگاتە يەك كىلوگرام، شىۋەكەى قوچەكەيەكى شان دەرگەوتوۋە، رەنگى تریئى پىنگەيشتوۋ زەردىكى نامال سەوزە، كە تەواۋ پىنگەيشت رەنگەكەى زەرد تر دەيىت، شىۋەى دەنكەكانى ھىلكەيىن، بەرپىك لە پال يەكتەن، قەبارەيان گەورەيە، يەك دەنك(۲)دانە تۆۋى تىدايە، تۈنكەكەى تەنكە، بە چىنك شەمى تەنك داپۇشراۋە، كرۇكەكەى گۇشتە، تام وچىزى خۇشە نەختىك ترشە، رەنگى ناۋگەكەى بى رەنگە، جۆزى گولەكەى مى يىە، پىۋىستى بە تەرزى پىتپىنەر (ملقج) ھەيە لەگەلى بچىنرېت ھۇشەيەكەى لە گرئى پىتتەجەم و شەشەمەۋە دەدات .

بەكارھىناتى: تریيەكى سەرخوانە بۇ خواردىنى رۇژانە بەكاردېت خەسلەتتىكى بازارگانى ھەيە، لە بازار كردندا دا خۇفۇشە .

شىۋەى كەزاختى و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درېزى ئەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان(۶ - ۸)چاۋە دايە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆزىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ نەم تریيە كۆردۈنە لەسەر تەل بەشىۋەى پىتى (T) يان سابات .

زىنگەى گونجاۋ بۇ چاندنى: تریيەكى بەراۋە لە دۆل و بىنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەكان و گىردۆلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەبەرى ھەۋلېردا دەچىنرېت .

سەوزە كۆمەلەكەى (المجموع الخضرى): شىۋەى گەلاگەى پىنج پەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان پەرەكانى زۆر قوۋلەلىۋارى گەلاى ددانەدارى تىژە، لايەكەيان كوۋرە، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى زىرەۋەى سەۋزىكى كالە، نەختىك بەگەندەموۋە، لاسكۆكەى گەلاى سەۋزىكى نامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەرگەوتوۋن، بىنكەكەشيان سوورە، ئەم رەنگە بە لاى تىغەكانى گەلاگەۋە كشاۋەتەۋە، رەنگى توۋلە مىۋوۋەكانى سەۋزىكى نامال سوورە، رەنگى تەرزەكەى سەۋزىكى مەيلىە زەردە بىنكەكەى نامال سوورە، گەيەكانى (ماۋەى نىۋان گرئى يەكان) ھاورپىك نىن .

زردجی (ZARDACHI)

تەرزه تری ئۆزجی ۋە كېلگە تری مام یوسف / سقلاوۋە

سېفاتی بەرھەمەكەي: دەرنگ پېدەگات (لە كۆتایی مانگی نەیلوولدا) قەبارەى ھۆشییەكەى مام ناوئەندىيە و كېشەكەى ۲۰۰ گرامە، شىۋەكەى قوچەككىى درېژە، تلمیسكدارە، رەنگى تری پىگەىستوو سېپەكى نامال زەرەدە، شىۋەى دەنكەكانى ھىلكەيىن، لەناو ھۆشییەكەى پەرت و بلاون، بە شىۋە و قەبارە مام ناوئەندىن، يەك دەنك (۲-۳) دانە تۆۋى تىدايە، كرۆكەكەى گۆشتنە، تام وچىژى خۆشە رەنگى ناوگەكەى بى رەنگە، تويكەكەى نەستورە، بەجىنك شەمى تەنك داپۇشراو، گولەكانى نېرەمووكن، زۆر بە بەرھەمە، ھۆشییەكەى لە گرى چوارەم و پىنچەمەو دەدات .

بەكارھىناتى: تریيەكى سەرخوانە بۇ خواردىن رۆزانە و دروست كرىن مېوۋز بەكاردىت .

شىۋەى كەزاختن و پەرورەدەكردى: لە كاتى كەزاختندا درېزى ئەو لكانەى كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىوان (۶ - ۸) چاۋە دايە وىراى قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۆرىنى لقا بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرورەدەكردى گونجاو بۇ نەم تریيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىۋەى پىتى (T) يان سابات .

زىنگەى گونجاو بۇ چاندنى: تریيەكى بەراو لە دۆل و بنارەكانى ناوچە شاخاوييەگان و گردۆلكە و دەشتەكانى دەوروبەرى ھەولئىردا دەجىنرېت .

سەوزە كۆمەكەى (المجموع الخضري): شىۋەى گەلاكەى پىنچ بەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىوان بەرەكانى زۆر قوولە، لىۋارى گەلاى دانەدارى تىژە، قلىشانى نىوانيان قوولە، لايەكانى كوورن، رەنگى روۋى دەرەۋەى گەلاى سەوزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەى سەوزىكى كالە، لاسكۆكەى گەلاى نامال سوورە، دەمارەكانى گەلاى دەرگەوتوون، بىنكەكەشيان سەوزە، رەنگى توولە مېوۋەكانى سەوزە، رەنگى تەرزەكەى و سەوزە، گەپەكانى (ماۋەى نىوان گرىبەكانى) ھاورىك و نىمچە يەكسانن .

صاحبى (ايرانى) (SAHBI)

تەرزە تىرىيى صاحبى (كىنگەي تىرىيى بەرپۈدەبەرايەتى تۈزۈنمەۋى كىشتوكالى ھەملىر / ەنكاۋە)

سىناقى بەرھەمەكەي: كاتى گەيشتى مام ناۋەندىيە (لە سەرھەتايى مانگى تەموزدا) قەبارەى ھۈشپىيەكەي مام ناۋەندىيە، كىشەكەي ۲۰۰گرامە، شىۋەكەي قوچەككىكى درىزە، رەنگى تىرىيى پىگەپىشتوو سۈرىكى باينجانىيە، كە تەۋاۋ پىگەپىشت رەنگەكەي تارىك تر دەبىت، شىۋەي دەنكەكانى لولەيى درىزىن، بە شىۋە و قەبارە گەۋرەن، لەناۋ ھۈشپىيەكەيان بەنارىكى لە پال يەكتەن، يەك دەنك (۲-۳) دانە تۈۋى تىدايە، كرۈكەكەي گۆشتەنە، ناۋەگدارە تام وچىزى خۆشە نەختىك تفتە، رەنگى ناۋەكەكەي پەمەيى كالە، تۈيگەكەي ئەستورود، يەجىنىك شەمىي چىر داپۇسراۋە، چۈرى گولەكانى نىرەموكن زۆر بە بەرھەمە ھىشۋەكەي لە گرىي سى يەم و چۈرەمەۋە دەدات.

بەكارھىنانى: تىرىيەكى سەرخۋانە بۇ خۋاردنى رۇۋانە بەكاردىت، ناۋەگدارە بۇ دروست كردنى (شەربەت - دۇشاۋ - خەل ھتد ۰۰۰۰) خەسلەتتىكى بازىرگانى ھەيە، لە بازار كردندا خۇفرۇشە.

شىۋەي كەزاختن و پەرۋەردەكردنى: لە كاتى كەزاختندا درىزى ئەۋ لكانەي كە بۇ بەرگرتن جى دەھىلرېت لە نىۋان (۴ - ۶) چاۋە داپە وىراي قەدى كورت (۲-۳) چاۋە بۇ مەبەستى گۈرىنى لقە بە بەرھەمەكان بۇ سالى داھاتوو، شىۋازى پەرۋەردەكردنى گونجاۋ بۇ ئەم تىرىيە كۆردۈنە لەسەر تەل، بەشىۋەي پىتى (A).

ژىنگەي گونجاۋ بۇ چاندنى: تىرىيەكى بەراۋ و دىمەكارە، لە دۆل و بنارەكانى ناۋچە شاخاۋىيەگان و گىردۈلكە و دەشتەكانى دەۋرۋەرى ھەملىردا دەجىنرېت .

سەۋزە كۈمەلەكەي (المجموع الخضري): شىۋەي گەلاكەي پىنج بەرە (خمسة فصوص) قلىشانى نىۋان بەرەكانى زۇر قوۋلە، لىۋارى گەلاى ددانەدارى تىزە، لاپەكانى كوۋرپ، رەنگى روۋى دەرەۋەي گەلاى سەۋزىكى تارىكە، روۋى ژىرەۋەي سەۋزىكى كالە، لاسكۈكەي گەلاى سەۋزە نەختىك مەيلەو سوۋرە، دەمارەكانى گەلاى دەركەۋتوۋون و بىنكەكەشىيان نامال سوۋرە، ئەم رەنگە نەختىك بەلاى تىغەكانى گەلاكەۋە كىشاۋتەۋە، رەنگى توۋلە ميوۋەكانى نەختىك سوۋرە، رەنگى تەرزەكەي سەۋزە، بىنكەكەشى نامال سوۋرە، گەپەكانى (ماۋەي نىۋان گىرىيەكانى) ھاورپك و نىمچە يەكسانن.

سەرچاوهكان

- ❖ د. حسن .جبار عباس انتاج الاعناب
استاذ مساعد - قسم البستنة - كلية الزراعة جامعة بغداد
- ❖ د. سلمان .محمد عباس انتاج الاعناب
استاذ مساعد - قسم البستنة - كلية الزراعة جامعة بغداد
- ❖ د. السعيدى . ابراهيم حسن محمد .. انتاج الاعناب
وزارة التعليم العالي و البحث العلمي - جامعة الموصل
- ❖ د. العاملى . زهير على - ٢٠٠٨ اصناف العنب فى اقليم كردستان العراق

<u>عربی</u>	<u>کوردی</u>
لب	کرۆک
عقده	گرئ
التوافق	گونجان
عشبي	گيايى
كروى	گۆيى
السويق	لاسكۆكه
حامل الورق	لاسكى گهلا
متلاصق	لكاو
شبه	نيمچه
متناسق	هاورپك
العنقود	هۆشيه ، هيشوو

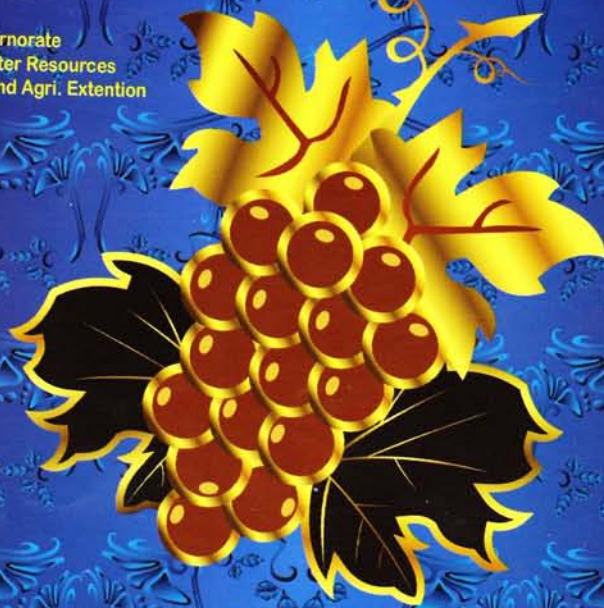
٤	الياقوتى
٥	بهرزى
٦	دزمار
٧	ريجينا
٨	تومسن سيدلس
٩	شده سوده
١٠	شده بيضاء
١١	عباسي
١٢	ردش ميو
١٣	سويير يور
١٤	پارليمنت
١٥	ديس العنز
١٦	كمالى
١٧	تائفى سور
١٨	ابراهيمى
١٩	زدرگ
٢٠	بيدهنك
٢١	سوزاو
٢٢	عجيمى
٢٣	سرقوله
٢٤	ميلاقى
٢٥	حلوانى لبنان
٢٦	بيضاوي
٢٧	ابوعثوك
٢٨	بيتمونى
٢٩	ردشميرى واژه

۳۰ مسکات اسود
۳۱ صادانی رهش
۳۲ ناویلکه
۳۳ کاژاو
۳۴ تری رهش
۳۵ دو شاوی
۳۶ اشقر البصره
۳۷ رومی اسود
۳۸ بلاک همیرک
۳۹ کشمش اسود
۴۰ زهیتونی
۴۱ ره شمیری
۴۲ بلدی سوری
۴۳ صادانی سپی
۴۴ روسی رقم (۷)
۴۵ تری سپی
۴۶ شیخ نورالدین
۴۷ توری
۴۸ میرانی
۴۹ بلدی زینی
۵۰ بز الناقه
۵۱ صلوی
۵۲ بیصوله
۵۳ په سیرانی سور
۵۴ تانفی گوپه
۵۵ رهش میو متناول
۵۶ دراویشی

۵۷ سورسنى
۵۸ طحلك
۵۹ ريش بابا
۶۰ ملا حسن
۶۱ پائىزى
۶۲ چاۋ سېيى
۶۳ قلىم توكى
۶۴ يلاك مونكا
۶۵ سلطاني البصره
۶۶ چاقا گا
۶۷ قلىم سىدلس
۶۸ خاتونۇك
۶۹ اسكري
۷۰ سلېمانى سېيى
۷۱ حجازى ابىض
۷۲ رسولى
۷۳ مرمرىك
۷۴ مفرىي
۷۵ كىك روبي
۷۶ جەفت بەر
۷۷ ابىض كىبر
۷۸ موسى بېگ
۷۹ كرىمسۇن
۸۰ سۇراۋ ارپىل
۸۱ زردجى
۸۲ صاحىبى

Kurdistan Regional Governorate
Ministry of Agriculture and Water Resources
General Directorate of Research and Agri. Extension

THE FAMOUS VARIETIES OF GRAPE IN KURDISTAN

Preper By
Hana yousif Slewa